Årsredovisning 2023

ÅRE KOMMUN

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse 4

Balanskravsresultat 31
Ekonomiskt utfall - drift 45
Resultaträkning 48
Balansräkning 49
Finansieringsanalys/kassaflödesanalys 50
Investeringsredovisning 51
Noter – kommunen 52
Noter - koncernen 59
Redovisningsprinciper 61
Allmänna Fakta 63

Stab 64

Viktiga händelser 64
Ekonomi 65
Investeringar 67
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 68

Kommunledningskontoret 72

Viktiga händelser 72
Ekonomi 74
Investeringar 77
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 78

Avgiftsfinansierad verksamhet – renhållning 85

Viktiga händelser 85
Ekonomi 86
Investeringar 87
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 88

Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp 91

Viktiga händelser 91
Ekonomi 92
Investeringar 94
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 96

Barn- och utbildningskontoret 99

Viktiga händelser 99
Ekonomi 100
Investeringar 106
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 108

Socialkontoret 116

Viktiga händelser 116
Ekonomi 118
Investeringar 124
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 125

Samhällsbyggnadskontoret..... 131

Viktiga händelser..... 131
Ekonomi 132
Investeringar 134
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 134

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisar ett resultat på -6,2 mnkr för verksamhetsåret 2023. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling. Kommunens pensionsstiftelse ingår i den kommunala koncernens redovisning från 2021.

Allmänt om koncernens ekonomi	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter tkr	350 874	370 863	402 373	443 007	405 691
Verksamhetens kostnader tkr	995 146	1 058 068	1 075 151	1 111 955	1 186 109
Nettokostnader exkl. avskrivning tkr	644 272	687 205	672 778	668 948	780 418
Balansomslutning tkr	1 564 714	1 845 100	2 306 768	2 498 136	2 593 234
Skatteintäkter och statsbidrag tkr	705 310	742 330	815 624	853 115	868 564
Årets resultat tkr	-7 993	-6 088	105 978	87 514	-6 208
Likvida medel	33 467	58 730	148 890	107 038	119 624
Soliditet	31,1%	25,8%	28,5%	29,7%	27,6%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	18,7%	15,3%	20,5%	22,6%	20,6%
Långfristig låneskuld mkr	724	980	1 276	1 361	1 386

*Pensionsstiftelse ingår i koncern fr o m 2021

Allmänt om kommunens ekonomi	2019	2020	2021	2022	2023
Antal invånare (folkmängd)	11 729	12 047	12 271	12 331	12 464
Kommunal skattesats (%)	22,22	22,22	22,22	22,22	22,22
Verksamhetens intäkter tkr	259 189	270 548	290 235	324 204	275 505
Verksamhetens kostnader tkr	943 966	986 497	988 598	1 019 161	1 086 007
Nettokostnader exkl. avskrivning tkr	684 777	715 949	698 363	694 957	810 502
Balansomslutning tkr	890 517	1 092 955	1 330 345	1 899 224	1 969 821
Skatteintäkter och statsbidrag tkr	705 310	742 330	815 624	853 369	868 564
Årets resultat tkr	-5 381	-8 484	75 014	100 808	-1 464
Likvida medel	258	46 736	96 502	83 635	105 808
Soliditet	50,2%	39,6%	37,9%	31,0%	31,9%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	28,4%	21,9%	23,9%	21,6%	22,6%
Investeringar (netto) tkr	78 517	172 102	145 964	99 133	54 948
Långfristig låneskuld mnkr	0	200	320	320	320
Antal anställda	1 084	1122	1151	1193	1194

Det redovisade resultatet för 2023, -6,2 mnkr för den samlade kommunala verksamheten, är betydligt svagare än 2022 (87,5 mnkr). Resultatet förklaras främst av det svaga utfallet för kommunen på -1,5 mnkr jämfört med det budgeterade resultatet om 7 mnkr för året. Kommunens resultat inkluderar även ett underskott från kommunens VA verksamhet om 4,7 mnkr. Bostadsbolaget Årehus redovisar ett negativt resultat för året på -1,9 mnkr, vilket huvudsakligen beror på ökade förvaltningskostnader. Jämtlands gymnasieförbund redovisar ett resultat på -0,9 mnkr för hela förbundet, där kommunens andel utgör 13,1 procent, vilket motsvarar ett resultat för kommunkoncernen på -0,1 mnkr. Kommunens övriga dotterdotterbolag, Duved Framtid AB och Centrumhus i Åre AB, redovisar tillsammans en förlust som påverkar koncernresultatet negativt med -2,2 mnkr.

Kommunens pensionsstiftelse påverkar också koncernresultatet negativt med -0,5 mnkr. Soliditeten för koncernen håller sig fortfarande stark med 20,6 procent och uppfyller kommunens mål om en god ekonomisk hushållning. Sammantaget visar koncernen ett svagt finansiellt resultat. Intäkterna har ökat i en snabbare takt än planerat på grund av ett förbättrat skatteunderlag, men historiskt sett är ökningen svag (+1,8%). Under året har kommunen också upplevt en betydande ökning av kostnaderna, främst på grund av den högre inflationen i samhället (+8,6%). Koncernen har också haft betydligt lägre intäkter från exploateringsverksamhet jämfört med tidigare år, på grund av det aktuella konjunkturläget.

Åre Strand Aktivitets AB är ett vilande bolag utan verksamhet. Under 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om att likvidera bolaget, vilket kommer att verkställas under verksamhetsåret 2024.

Den kommunala koncernen

Åre kommuns samlade verksamhet bedrivs i nämnds- och förvaltningsorganisationen samt i det helägda bostadsföretaget Årehus AB. Se organisationsöverblicken nedan.

Åre kommun har, utöver egen verksamhet, privata utförare inom de två områdena barnomsorg (förskola och fritidshem) samt inom LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Inom dessa områden har kommunen svårt att hantera kapaciteten i egen regi på grund av tillväxten. Privat utförare för förskolan är Kooperativet Gåvan i Mörsil och för fritidshemmet är det Kooperativet Åre fritids. LSS-platser köps av Margaretagården i Mörsil.

Kommunen är medlem i kommunalförbundet Jämtlands gymnasieförbund (JGY) vilka har övertagit huvudmannaskapet för gymnasial utbildning i Åre kommun. De övriga medlemskommunerna i JGY är Bräcke, Krokom, Ragunda och Östersund.

Kommunen är även med i Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken koncernen finansierar en betydande del av investeringsbehovet.

Åre kommun skall ses som en helhet. Den totala kommunnyttan skall ligga till grund för mål och ambitioner i kommunens olika verksamheter, vare sig de drivs i förvaltnings- eller bolagsform.

Vår organisation

Nämndsorganisation

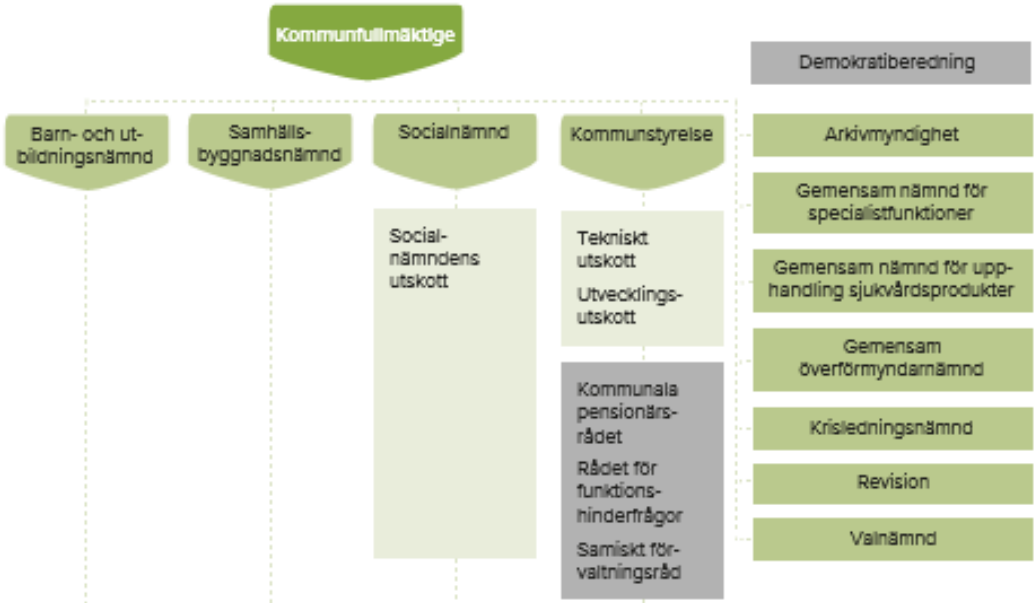

Tjänstepersonsorganisation

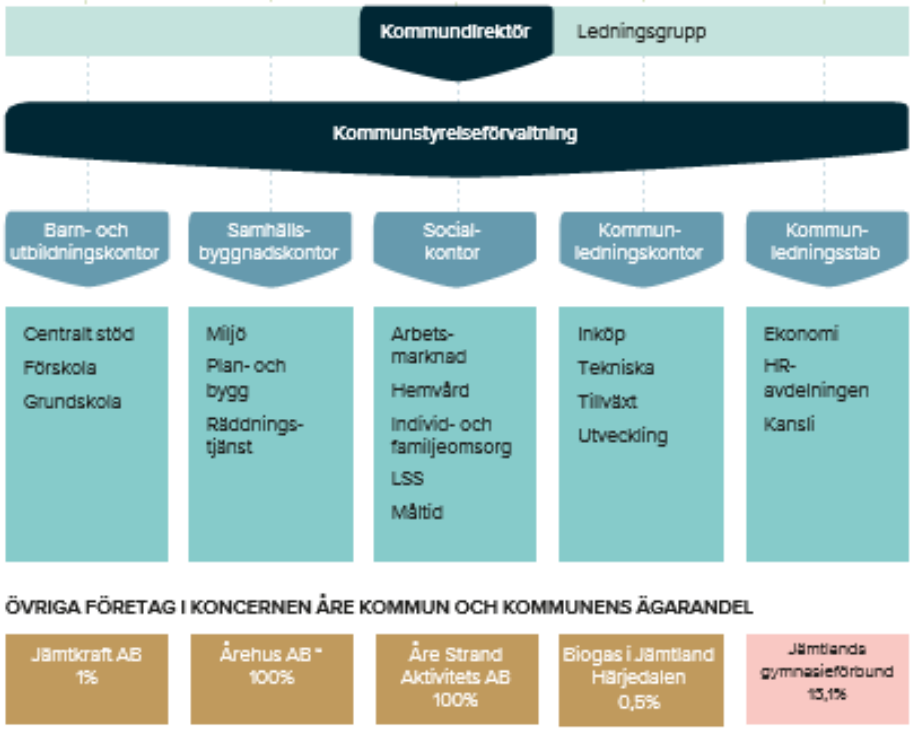

ÖVRIGA FÖRETAG I KONCERNEN ÅRE KOMMUN OCH KOMMUNENS ÄGARANDEL

* I Årehus AB ingår följande dotterbolag: Duved Framtid AB, Centrumhus i Åre AB 50%, Skoltomten i Åre AB 40%, Brogiägda Holding 100%

"Tillsammans skapar vi en hållbar framtid för alla i storslagen fjällmiljö"

are.se | kundtjanst@are.se | 0647-161 00

ÅRE KOMMUN

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell natur eller i övrigt av större vikt, som exempelvis mål och riktlinjer samt skattesats, budget och årsredovisning, liksom nämndernas och bolagens organisation och verksamhetsformer. Kommunfullmäktiges presidium består av ordförande Ann-Marie Johansson (S), 1:e vice ordförande Ylva Edler (VV) samt 2:e vice ordförande Linnea Haggren (KD).

Kommunstyrelsen med 13 ledamöter har gentemot nämnderna en ledande och samordnande roll samt en beredande funktion av kommunfullmäktigeärenden. Kommunstyrelsen ansvarar dessutom för verksamheter som strategisk utveckling, integration, trafik, internt stöd, teknisk verksamhet samt kultur och fritidsfrågor. Kommunstyrelsens presidium består av ordförande Martine Eng (S), 1:e vice ordförande Mikael Sundman (VV), 2:e vice ordförande Daniel Danielsson (C) och 3:e vice ordförande Sverre Launey (V).

Kommunens ledande tjänsteman är kommundirektör Sara Schelin.

Staben har i uppdrag att verkställa kommunstyrelsens beslut och ansvarar för verksamheterna ekonomi, HR och kansli. Staben leds av kommundirektör Sara Schelin.

Kommunledningskontoret har i uppdrag att verkställa kommunstyrelsens beslut och ansvarar för verksamheter IT, inköp, tekniska och tillväxt. Kommunledningskontoret leds av tillförordnad kontorschef Mattias Sjölundh.

Barn- och utbildningsnämnden har nio ledamöter. Nämnden ansvarar för verksamhet inom förskola och grundskola. Nämnden leds av ordförande Andreas Sihvonen (S). Barn- och utbildningskontoret leds av tillförordnad kontorschef Staffan Källbäck.

Samhällsbyggnadsnämnden med nio ledamöter sköter miljö- och hälsoskydd, planverksamhet, byggverksamhet och räddningstjänst. Nämndens främsta uppgift är att utöva myndighetskontroll och genomföra räddningsinsatser i allmänhetens intresse. Nämndens ordförande är Linda Sundström (VV). Samhällsbyggnadskontoret leds av kontorschef Jasna Lindberg.

Socialnämnden med nio ledamöter ansvarar för kommunens individ- och familjeomsorg, hemvård, LSS, arbetsmarknadsavdelning samt måltidsavdelning. Nämnden leds av ordförande Bianca Zandén (V). Socialkontoret leds av kontorschef Malin Andersson.

Årehus AB- det kommunala fastighetsbolaget

Årehus AB ägs i syfte att bättre kunna utveckla kommunen som attraktiv och efterfrågad boendeplats genom att erbjuda ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av hyresbostäder med en klar miljöprofil. Syftet med bolaget är vidare att ansvara för att kommunens verksamhetslokaler nyttjas på ett effektivt sätt och att samordna samt resursoptimera nyttjandet av lokalerna och dess skötsel. Årehus AB är en del av kommunens verksamhet och en resurs inom den kommunala koncernen.

Föremålet för bolagets verksamhet är enligt bolagsordningen att inom Åre kommun förvärva, sälja, äga, och förvalta fastigheter eller byggnader på tomträtter, bygga bostäder, affärslokaler och kommunala verksamhetslokaler. Årehus AB ska tillgodose behovet av bra bostäder och lokaler samt god boendeservice för sina hyresgäster och ska aktivt bidra till kommunens beslutade bostadsförsörjningsplan som följer kommunens övergripande tillväxtmål. Styrelseordförande för Årehus AB är Pär Hedman (VV) och Helen Olausson är verkställande direktör.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

Inflationens påverkan på verksamhetens kostnader, inklusive ökande pensionskostnader och stigande räntekostnader, leder till betydande underskott för svenska kommuner. För närvarande vidtas åtgärder i de flesta kommuner för att minska dessa underskott på kort sikt och för att anpassa verksamheten för en långsiktigt hållbar ekonomi. I vissa fall är dock underskotten så omfattande att de inte kan hanteras på kort sikt. De flesta kommuner arbetar med att effektivisera och spara, och i viss mån också skattehöjningar i några kommuner. Tidpunkten och omfattningen av inflationens nedgång är avgörande för den ekonomiska utvecklingen och möjligheten att återfå balansen framöver. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) förutser att resultaten börjar återhämta sig 2025.

De långsiktiga ekonomiska utmaningarna varierar beroende på kommunens ekonomiska styrka, struktur, behov av investeringar, skuldsättning och framtida befolkningsförändringar. Samtidigt som ekonomiska problem är utbredda, utgör kompetensförsörjning redan nu en av sektorns största utmaningar. Kommuner måste balansera behovet av att spara med behovet av att rekrytera och behålla kompetent personal. Utöver bristen på både ekonomiska resurser och personal har ett antal kommuner påverkats av klimatförändringarna under de senaste åren, och fler kommer att påverkas framåt. Investeringar för att hantera kommande klimatanpassningar i kommunerna uppskattas vara omfattande, beloppen kan räknas i hundratals miljarder kronor. Dessutom förväntas kommunerna göra allt större insatser för att förebygga och bekämpa kriminalitet och gängvåld.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,8	-0,6	1,0	3,6	2,4	1,7
Sysselsättning timmar	2,7	1,6	-0,9	0,7	1,2	0,8
Relativ arbetslöshet %	7,5	7,6	8,6	8,6	8,0	7,7
Timlön nationalräkenskaperna	3,9	2,9	3,9	3,4	3,3	3,3
Timlön konjunkturlönstatistiken	2,7	3,8	3,9	3,4	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	5,9	2,3	2,1	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,1	1,6	1,8	1,8
Befolkningen 15-74 år	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4
Realt skatteunderlag	1,4	-2,1	-0,5	4,2	2,8	0,9

Kommunen har fortsatt tillväxt, även om den har varit något svagare de senaste två åren, vilket har lett till stora kapacitetsutmaningar inom skola, VA-verksamheten och bostadsförsörjningen. Under de senaste åren har kommunen gjort flera satsningar för att öka kapaciteten inom viktiga samhällsfunktioner, främst inom skola och förskola. Dessa satsningar förbereder kommunen för kommande tillväxt, vilket nu ställer högre krav på att lösa både VA-kapaciteten och bostadsförsörjningen. Risken om åtgärder inte vidtas är att kommunen kommer att ha överkapacitet inom vissa områden, vilket över tid kan bli dyrt.

I juli 2023 var inflationen enligt KPI i Sverige 9,3%, men den gick ner till 4,4% i december 2023. Kommunens nettokostnader ökade i en snabb takt under 2023 med 8,6%, jämfört med 2022 då ökningen var 5,6%. Samtidigt ökade intäkterna med 1,8%. Nämndernas lokalkostnader ökade med 14,9%, och personalkostnaderna ökade med 7,7%. Dessa kostnader har även bidragit till att driva upp kostnaderna för köp av elevplatser, vilket ökade med 19,6% under 2023. Inom dessa kostnader ingår även ökade kostnader för Jämtlandsgymnasium, som ökade med 4,9%.

Med tanke på kostnadsutvecklingen är det viktigt att kommunen framgent tar fram en lokalkapacitetsutredning för att eventuellt effektivisera nyttjandet av kommunens verksamhetslokaler. Kommunen kommer även behöva se över möjligheter till att effektivisera arbetssätt genom till exempel automation, AI-teknik och digital omställning. Detta är inte bara viktigt för att klara kommunens kostnader i framtiden utan även för att säkerställa kompetensförsörjningen och därmed kunna fortsätta ge kommunens medborgare en god kommunal service.

Finansiella risker och känslighetsanalys

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker, dels i form av operativa risker. Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Kommunkoncernens kapitalförsörjning ska tryggas genom en jämn förfallostruktur och väl avvägda likviditetsreserver. Kommunkoncernen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt. Kommunkoncernen har utifrån respektive verksamhetsförutsättningar utformat en strategi för räntebindning, där en förfallostruktur för räntebindningen anges, samt utformat en strategi för kapitalbindningen. Riskmandaten anger tillåtna avvikelser. Med operativa risker avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas inom kommunkoncernen genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering.

Kommunens ekonomi påverkas av flera faktorer. Känslighetsanalysen ger exempel på hur olika händelser påverkar kommunens ekonomiska situation.

Händelser Förändring

Löneökning inklusive sociala avgifter 1 procent 6,9 mnkr

Bruttokostnadsökning 1 procent - 3,8 mnkr (exklusive lönekostnader)

Förändrad skattesats 1 kr +/- 31,3 mnkr

Befolkningsförändring 100 personer +/- 6 mnkr

Förändrad ränta 1 procent 2,3 mnkr

Demografi och befolkning

Under 2023 har antalet invånare ökat med 133 personer till 12 464 invånare. Målet för god ekonomisk hushållning 2023 var att öka antalet invånare med 1,7 procent till 12 541 invånare, från 31 december 2022 till 1 december 2023. Den totala ökningen motsvarade dock endast 1,1 procent. Kommunen uppfyller därmed inte den genomsnittliga tillväxttakten för kommunen. Det finns ett flertal faktorer som kan påverka kommunens tillväxttakt negativt, och några av dessa faktorer är en begränsad kapacitet på bostadsmarknaden, tillgången till kommunal service, en oväntat stor rekyl från covid-pandemin samt det osäkra konjunkturläget. Från den 1 november 2022 till den 1 november 2023 var befolkningsökningen 80 personer.

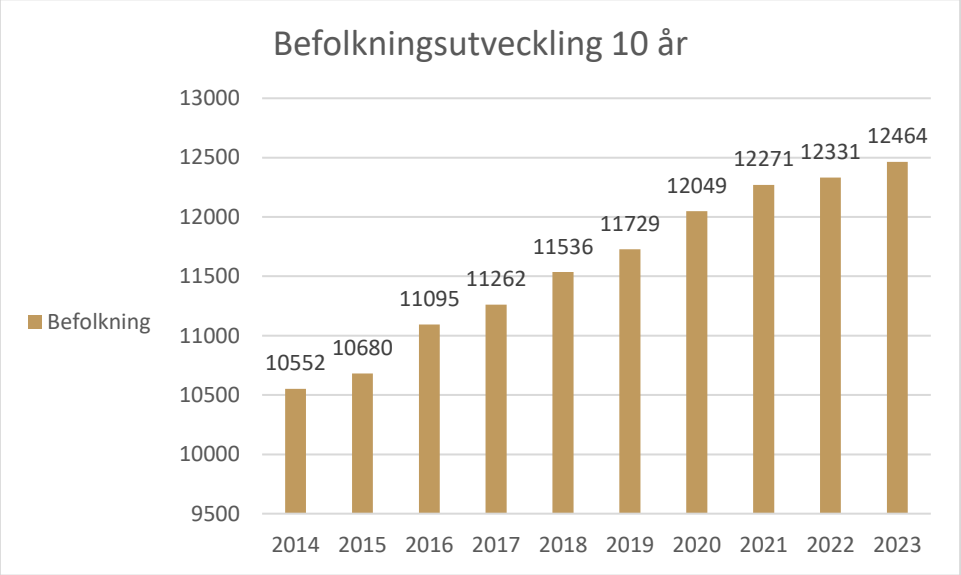

1. **Total befolkningstillväxt:**

- Totalt sett hade kommunen en nettoökning av befolkningen på 133 personer under 2023.

2. **Födelse och död:**

- Det föddes 132 personer under året.
- 83 personer avled under året.
- Nettofödelsetillväxten (skillnaden mellan födda och döda) var 49 personer.

3. **Flyttningsmönster:**

- Totalt sett flyttade 1075 personer in till kommunen under året.
- Av dessa flyttningar var 784 personer från andra delar av landet, medan 197 personer var från samma län.
- 94 personer flyttade in från andra länder.
- Å andra sidan flyttade 991 personer ut från kommunen under året.
- Av dessa flyttningar var 662 personer till andra delar av landet, medan 289 personer var till andra delar i länet.

4. **Åldersgrupper:**

- Bland åldersgrupperna hade de yngre åldersgrupperna en positiv nettoökning av befolkningen medan de äldre åldersgrupperna hade en negativ nettoökning.
- Åldersgruppen 0-6 år hade den största nettoökningen av 144 personer.
- Åldersgruppen 80-120 år hade den största nettonedgången av 45 personer.

Hållbarhetsarbetet i Åre kommun 2023

Hållbarhetsarbetet, både socialt och ekologiskt likväl som ekonomiskt, är av högsta vikt för kommunens framtid. Förväntningarna och kraven på en hållbart medveten kommun ökar från både medborgare och besökare, samtidigt som Sverige strävar efter att uppnå Agenda 2030-målen. Åre kommun strävar efter att erbjuda en miljö som inte utarmar våra resurser idag och som ger kommande generationer förutsättningar för ett rikt liv. Hållbarhet är grundläggande för ett robust och motståndskraftigt samhälle som kan hantera kriser och katastrofer på ett effektivt sätt.

Kommunens ordinarie arbete bidrar dagligen till ökad hållbarhet. Till exempel har forskning visat att varje barn som slutför grundskolan med godkända betyg har goda möjligheter till ett gott liv. Kommunen bidrar även till social omsorg och äldrevård, genomför noggrant planerade program med hänsyn till både befolkning och natur, hanterar avfall och tillhandahåller ekologiska och närproducerade måltider till barn och äldre. Detta är bara några av områdena där kommunen dagligen bidrar till en hållbar utveckling.

Under 2023 har grunden för ett strategiskt och långsiktigt hållbart arbete fortsatt att läggas. Den reviderade hållbarhetsstrategin antogs av kommunfullmäktige i juni med följande fokusområden för hela kommunorganisationen:

1. Öka jämlikheten, med särskilt fokus på:
    - ett ökat antal elever som slutför årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram på gymnasiet
    - en mer varierad arbetsmarknad och arbetskraft

2. Stärka demokratin genom ökat inflytande och delaktighet bland medborgare i Åre kommun
3. Prioritera och rapportera årligen åtgärder som bidrar till miljökvalitetsmålen
4. Sträva mot ett fossilfritt och transporteffektivt samhälle
5. Sträva efter fossilfri energianvändning och effektiv energianvändning i bostäder och lokaler
6. Planera för en långsiktig ekonomi i balans
7. Arbeta för att stimulera sysselsättningen i kommunen
8. Ställa om till en cirkulär ekonomi

Ovanstående fokusområden följs upp genom indikatorer inom målområdet God ekonomisk hushållning.

Aktiviteter för hållbar utveckling inkluderar:

- Sedan maj ingår hållbarhetsarbetet i den nya avdelningen Säkerhet och hållbarhet, organiserad under kommunledningsstaben. En hållbarhetsstrateg för ekologisk hållbarhet har rekryterats för en 100% tjänst.
- Tidningen Dagens Samhälle rankade Åre kommuns engagemang inom Agenda 2030-frågor högst bland glesbygdskommuner. Hållbarhetsgruppen, med de tre hållbarhetsperspektiven ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, lyfts fram som en framgångsfaktor.
- Hållbarhetsgruppen har arbetat intensivt med att ta fram riktlinjer för omställning till miljöbilar. Riktlinjerna är framtagna, men ett avtal med Årehus om inköp och installation av laddstolpar behövs innan riktlinjerna kan tas upp till politiskt beslut.
- Den nya majoritetens politiska utvecklingsområden och målområden har linjerats med Agenda 2030-målen i Utvecklingsplanen för Åre kommun 2024-2027.
- I demokratiutvecklingsuppdraget har en analys av SCB:s medborgarenkät genomförts med fokus på tillit och förtroende mellan medborgare och kommun.

- Sex unga kommunutvecklare genomförde två veckors feriearbete om utveckling av demokratifrågor för unga.
- I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan har fyra temakvällar runt om i kommunen planerats för allmänheten med olika teman om hållbarhet. Ett möte i Mörsil genomfördes i december med temat odling, matsvinn och lokal matproduktion, där kommunens måltidschef deltog och berättade om kommunens arbete för hållbara måltider.
- Den 1 juli 2023 trädde lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. En brottsförebyggande samordnare på en 25% tjänst har anställts för att öka aktiviteten i det brottsförebyggande arbetet i kommunen.
- Med anledning av polisens rapport om ökat flöde av narkotika och kopplingen mellan narkotika och organiserad brottslighet har en avsiktsförklaring arbetats fram, där Åre kommun, hälsocentraler, näringsliv och polis står enade i kampen mot narkotika och organiserad brottslighet.
- Den årliga nätverksträffen som Trygg i Åre anordnar hade cirka 60 deltagande arbetsledare och arbetsgivare. Teman inkluderade föreläsningar om suicid från Suicid Zero samt arbetsgivaransvaret vid upptäckt av alkohol- eller narkotikaanvändning av anställda från Visita.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknaden i Åre kommun har trots lågkonjunkturen fortsatt vara stark under 2023. Kompetensförsörjning är den stora utmaningen både hos privata och offentliga arbetsgivare. Arbetslösheten har nått rekordlåga nivåer, med 2,9 procent i mars 2023 (jämfört med 4,4 procent för Jämtland och 6,4 procent för riket). Under året har arbetslösheten i genomsnitt legat på 3,4 procent, jämfört med 4,2 procent under 2022. Ungdomsarbetslösheten har något ökat under året och låg i december på 5,1 procent för Åre (jämfört med 6,6 procent för Jämtland och 7,7 procent för riket). För utrikesfödda i kommunen har arbetslösheten varierat under året, med en rekordlåg nivå på 8,9 procent i mars och april. Arbetsförmedlingen förutspår att arbetsmarknaden framöver kommer att bli tuffare, med förväntad ökad arbetslöshet på nationell nivå fram till 2025.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande om 264,5 mnkr, där hela åtagandet avser kommunen.

Under 2019 betalade kommunen 81 mnkr till Kommunernas gemensamma Pensionsstiftelse, Kgps. Vid överföringen deklarerades särskild löneskatt på 19,7 mnkr. Marknadsvärdet i stiftelsen uppgick vid årsskiftet till 112,8 mnkr. Återlånade medel uppgår till 151,7 mnkr och konsolideringsgraden till 43 procent.

Pensionsförpliktelsen ska sedan 1998 redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte ska skuldföras utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 181,5 mnkr. Efter överförda medel till pensionsstiftelsen på 62,1 mnkr inklusive löneskatt minskar den till 129,4 mnkr netto.

Kommunen följer rekommendation 10 från Rådet för kommunal redovisning, RKR, gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Under åren 2009 till 2019 skuldförde kommunen ansvarsförbindelsen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Ytterligare upplysningar om förpliktelsen finns i not 12 till balansräkningen.

Pensionsförpliktelse	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
tkr					
Avsättning inkl särskild löneskatt	45 177	49 758	60 999	68 113	83 049
Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	193 799	194 033	186 106	178 448	181 456
varav pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse inkl dekl löneskatt	78 962	73 530	69 123	62 780	62 129
Summa pensionsförpliktelse	**238 976**	**243 791**	**247 105**	**246 561**	**264 505**
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde					
Totalt kapital pensionsstiftelse	90 595	96 675	112 734	99 924	112 803
Summa förvaltade pensionsmedel	**90 595**	**96 675**	**112 734**	**99 924**	**112 803**
Finansiering					
Återlånade medel	148 381	147 116	134 371	146 637	151 702
Konsolideringsgrad	38 %	40 %	46 %	41 %	43 %
Förpliktelser som tryggats genom pensionsstiftelse avser ansvarsförbindelse för individer födda tom 1948					

Långfristiga låneskulder

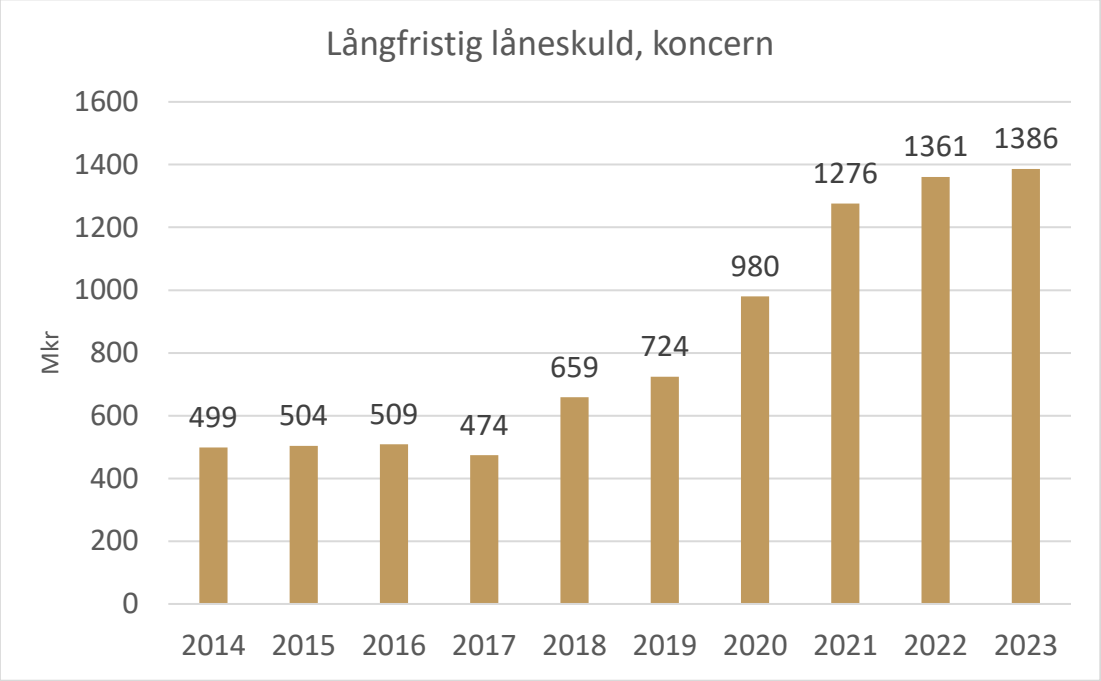

Kommunfullmäktige har i omgångar beslutat om ram för borgensåtagande motsvarande totalt 1 219 mnkr för det helägda dotterbolaget Årehus AB varav 1 066 mnkr är utnyttjat vid periodens slut. Borgensavgiften uppgår till 0,66 procent och utgår på utnyttjat belopp. Borgensavgiften höjdes under 2023 från tidigare 0,3 procent. Kommunens räntebindning och kapitalbindning uppgår till 2,32 år med en genomsnittlig ränta på 1,75%. Andelen kapitalbindning som understiger 1 år uppgår till 50% vilket, kommer justeras under 2024 för att motsvara kommunens beslutade policy.

Kommunen har även ett mindre borgensåtagande till föreningen fröågruva. Åtagandet avser 1,2 mnkr och sträcker sig över 8 år.

Borgensåtagande

Den totala upplåningen i kommunkoncernen uppgick till 1 386 mnkr vid årets slut. Varav Årehus AB:s belåning uppgår till 1 066 mnkr. Under året har Årehus lånat 25 mnkr till utbyggnationen av Undersåker skola. Kommunen har under året inte tagit upp några nya lån.

Händelser av väsentlig betydelse

Stormen och pågående investeringar i Mörviksån

Stormen Hans bidrog i augusti till en översvämning i Mörviksån i Åre by som innebar ett stort arbete främst i det akuta läget där kommunens krisledningsgrupp aktiverades. Inventering och minimering av skador i första läget och därefter utfördes ett stort uppröjnings- och återställningsarbete.

Kommunen har påbörjat arbetet med att förstärka kanalen i Mörviksån i syfte att kunna hantera större vattenmängder effektivt. Den övre delen av kanalen har redan blivit färdigställd, och nästa steg är att slutföra mellan- och slutdelen ner mot Åresjön, vilket prioriteras högt.

En ansökan har skickats in till Myndigheten för Samhällsberedskap (MSB) för att erhålla bidrag till investeringen, och i början av november genomfördes ett möte i Åre med berörda myndigheter. Myndigheterna har framhävt behovet av att planera för ökade och kraftigare skyfall, med potentiella konsekvenser som ras och slamflöden. Detta måste integreras i kommunens fortsatta samhällsplanering. En utredning om erosion och ras i dalgångens avrinningsområden, med särskilt fokus på Mörviksån, har beställts och påbörjats för att ytterligare förstå och adressera dessa potentiella risker.

Kommunens säkerhetsarbete

För att stärka organisationens säkerhetsarbete och beredskap har en nyinrättad Säkerhets- och hållbarhetsavdelning setts som ett viktigt steg från och med 2023. Avdelningen leds av Säkerhetschefen och består av säkerhetssamordnare, beredskapssamordnare för krisberedskap, civilt försvar, brottsförebyggande specialister och hållbarhetsstrategier. Säkerhetschefen har ansvar för att koordinera TiB-organisationen (Tjänsteman i Beredskap), vilket utgör kommunens huvudsakliga kontaktpunkt vid samhällsstörningar och är tillgänglig dygnet runt.

Kommunen har antagit risk- och sårbarhetsanalyser samt utarbetat planer för extraordinära händelser, inklusive en krisledningsplan och kriskommunikationsplan. Dessutom har kommunen utvecklat handlingsplaner för att öka säkerheten och tryggheten i vårt samhälle. Ett pågående arbete med kontinuitetshantering syftar till att stärka redundans och uthållighet, vilket kommer att ligga till grund för uppbyggnaden av en robust krigsorganisation. Under den senaste tiden har kommunen aktivt deltagit i krisledningsarbete, särskilt i samband med "Hans", och kommunen arbetar intensivt med att integrera nya chefer i kommunens säkerhetsarbete. Kommunen strävar också efter att förbättra säkerhetskulturen och har särskilt fokus på detta med tanke på den höjda terrorhotnivån i Sverige.

Exploateringar och samhällsutveckling

Kommunen har framgångsrikt slutfört flera försäljningar av tomter inom olika exploateringsprojekt under året. Dessutom har de förvärvat mark och fastigheter med målet att främja kommunens utveckling och tillväxt. Saneringen av industriområdet i Järpen har också framgångsrikt slutförts, och i augusti blev de sista ytorna belagda med asfalt.

Under 2024 planeras nedläggning av nya VA-ledningar samt justering och asfaltering av Industrivägen. Dessa åtgärder är viktiga steg för att säkerställa en effektiv och modern infrastruktur som kan möta behoven och kraven för både näringslivet och invånarna i kommunen. Mark- och exploateringsenheten fortsätter att arbeta aktivt för att främja kommunens utveckling och skapa goda förutsättningar för både nuvarande och framtida generationer.

I juni 2022 fattades ett beslut om tillfälligt stopp för nya planbesked fram till år 2025. Denna åtgärd togs på grund av den utmanande situationen som Åre kommun står inför med flera av reningsverken. I mars 2023 tog kommunfullmäktige beslut om inriktningen för samhällsplaneringen, vilket ledde till att ett antal planer med turistisk inriktning pausades.

Samtidigt fortsätter flera strategiska arbeten att vara i fokus. Kontoret arbetar med att fördjupa

översiktsplanen för Åredalen och förbereder tillägg till översiktsplanen för vindkraft i Åre kommun för antagande. Dessutom pågår arbete med planeringsstrategin. Under året har även arbetet med en fördjupad översiktsplan för Undersåker-Brattland inletts, vilket är ett viktigt steg för att säkerställa en hållbar och välplanerad utveckling i området.

Goda resultat inom skolan

Under vårterminen 2023 var hela 89,6 procent av eleverna behöriga till gymnasiet, vilket placerar Åre kommun bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige när det gäller denna parameter. Vidare har nior i Åre kommun visat förbättrade resultat när det gäller både meritvärde och andelen elever som uppnått minst betyget E i samtliga ämnen, vilket är betydande framsteg och placerar Åre kommun även här över rikets snitt och bland de 25 procent bästa i landet. Dessa resultat är en bekräftelse på det engagemang och den höga standard som präglar utbildningen i Åre kommun.

Pågående och avslutade investeringar

Stamgärde skola byggdes ut under läsåret 22/23 vilket dubblar skolans kapacitet och vid skolstart hösten 2023 stod de nya lokalerna färdiga att användas. Kommunen investerade 43 mnkr i tillbyggnaden. Under 2023 påbörjades bygget av en ny förskola i Duved med kapacitet för 8 avdelningar. Den nya förskolan beräknas vara klar till årsskiftet 25/26 och kommer även inrymma ett tillagningskök. Total budget för investeringen uppgår till 118,7 mnkr.

Framdriften i projektet för Bydalens VA-försörjning har en lägre takt än förväntat på grund av intern resursbrist. Slutförande och påkoppling i ett område gjordes under 2023 och samtidigt sker förberedelse för entreprenader och övertaganden 2024-2025. Årets utfall uppgår till 6,9 mnkr. Den totala investeringsbudgeten uppgår till 319 mnkr.

Kompetensförsörjning

Kommunen står inför utmaningar när det gäller att rekrytera rätt kompetens, särskilt för dygnet-runt-verksamheten inom LSS och hemvården. De ökande kraven på arbetsgivaren att kunna hantera en alltmer avancerad sjukvård, både inom särskilt boende och hemsjukvård, fortsätter att pressa organisationen. Likaså har måltidsverksamheten kämpat med att säkra rätt kompetens. Trots en betydande omsättning av socialsekreterare vid myndighetsenheten har kommunen lyckligtvis inte haft problem med att bemanna vakanta tjänster.

För att tackla denna utmaning har kommunen vidtagit flera åtgärder. En kompetensförsörjningsplan har utarbetats på socialkontoret. Dessutom har 10 instruktörer utbildats i lågaffektivt bemötande för att möta organisationens utbildningsbehov internt. Arbetsmarknadsavdelningen har finansierat 13 tjänster inom hemvård, förskola och städning under året för att möta behoven på fältet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Åre kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Årehus AB samt nämnderna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt (se kapitel 1.2) visas strukturen för den kommunala koncernen.

Vision 2050

Åre kommuns vision "Tillsammans skapar vi en hållbar framtid för alla i storslagen fjällmiljö" pekar tillsammans med visionsberättelsen ut riktningen för kommunens mål, styrning, ledning och verksamheternas arbete. Visionsberättelsen består av åtta punkter som syftar till att tydliggöra visionen och baseras på medborgarnas önskemål om en långsiktig utveckling fram till år 2050.

Visionsberättelsen *- bygger på intervjuer med hundratals medborgare. Arbetet har utmynnat i 8 punkter baserade på medborgarnas önskemål om en långsiktig utveckling. Dessa ska fungera som vägledning vid beslut inom kommunens ledning för politik- och tjänsteorganisation.*

Ansvarsstruktur

I Åre kommun finns flera nivåer av politiskt styrande instanser. Dessa är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna samt styrelsen för Årehus AB. Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag och ansvarsområden i reglementen. Kommunfullmäktige utövar även ägarstyrning över kommunens bolag och beslutar om bolagsordning och ägardirektiv.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och utövar uppsikt över kommunkoncernen. Nämnderna och bolag ansvarar för att driva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Kommunens tjänstepersonsorganisation stödjer politiken med beslutsunderlag och verkställer de beslut som politiken fattar. Man ansvarar för att genomföra de olika uppdrag som kommunen har och bestämmer hur detta ska utföras.

Kommunens ledningssystem

Ett ledningssystem beskriver hur vi planerar, styr, följer upp och utvecklar vår organisation. Det ger struktur och stöd till politik och verksamheter så att alla ska kunna utföra ett bra jobb och på så sätt skapa största möjliga nytta för våra medborgare och kunder. En central del i Åre kommuns ledningssystem är vår modell för verksamhetsstyrning, vilken innefattar ekonomistyrning, politisk målstyrning samt verksamheternas kvalitetsstyrning. De tre styrformerna har olika perspektiv men samverkar för att säkerställa att kommunen kan erbjuda god service och kvalitativa tjänster både nu och framåt i tiden.

Ekonomistyrning sker främst genom två övergripande processer, en årlig budgetprocess och en uppföljnings- och rapporteringsprocess inför kommunens bokslut.

Budgetprocessen är framtagen så att verksamheternas behov och mål ska kunna sammanfalla med kommunens övergripande mål och ekonomiska resurser. Processen ska också säkerställa att kommunens ekonomiska budgetramar grundar sig på kommunens årliga rapportering för mål, ekonomi, internkontroll samt årliga analyser om kommande behov med ansatser i omvärldsbevakning och befolkningsprognoser.

Kommunen ska även se till att årligen ha en plan för rapportering och uppföljning av verksamheternas ekonomi.

Verksamheterna ska årligen göra fem bokslut varav tre av dessa rapporteras till kommunfullmäktige. De ekonomiska uppföljningarna ska innefatta en ekonomisk avvikelserapport för resultat och investeringar, en resultaträkning samt en analys för resultat och investering.

Verksamheternas status för besparingar samt åtgärder för negativa resultat ska framgå i den ekonomiska analysen.

Målstyrningen är politikens verktyg för att styra kommunen i den riktning man önskar. Det är en viktig del av det demokratiska systemet då det ger möjlighet för de förtroendevalda att realisera de vallöften man gett till medborgarna. Målstyrningen tar sin grund i Åre kommuns övergripande vision och tillhörande visionsberättelse som beskriver hur medborgarna vill att kommunen ska utvecklas på ett hållbart sätt i ett längre perspektiv. I linje med visionsberättelsen samt övriga gällande strategiska styrdokument beskriver den tillsatta majoriteten sin politiska viljeriktning för mandatperioden genom prioriterade utvecklingsområden och tillhörande utvecklingsmål, vilka fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunledningen gör en första bedömning av hur organisationen utifrån den politiska viljeriktningen kan arbeta med och samverka runt de olika utvecklingsmålen för att skapa största möjliga nytta för både verksamheter och kommuninnevånare. Utifrån denna övergripande plan

tar särskilda målsamverkansgrupper fram effektbeskrivningar och mått som ska visa vilken förändring målarbetet slutligen ska leda till och hur detta ska mätas. Vidare tar man fram, i dialog med kontorens ledningsgrupper, konkreta handlingsplaner för hur kontoren ska uppnå detta. Varje målsamverkansgrupp består av representanter från verksamheterna och leds av en målkoordinator, samt stöds av en områdesansvarig chef. Målplanerna för respektive utvecklingsmål stäms av med den politiska ledningen innan de slutligen sammanställs i kontorens verksamhetsplaner och antas av ansvarig nämnd.

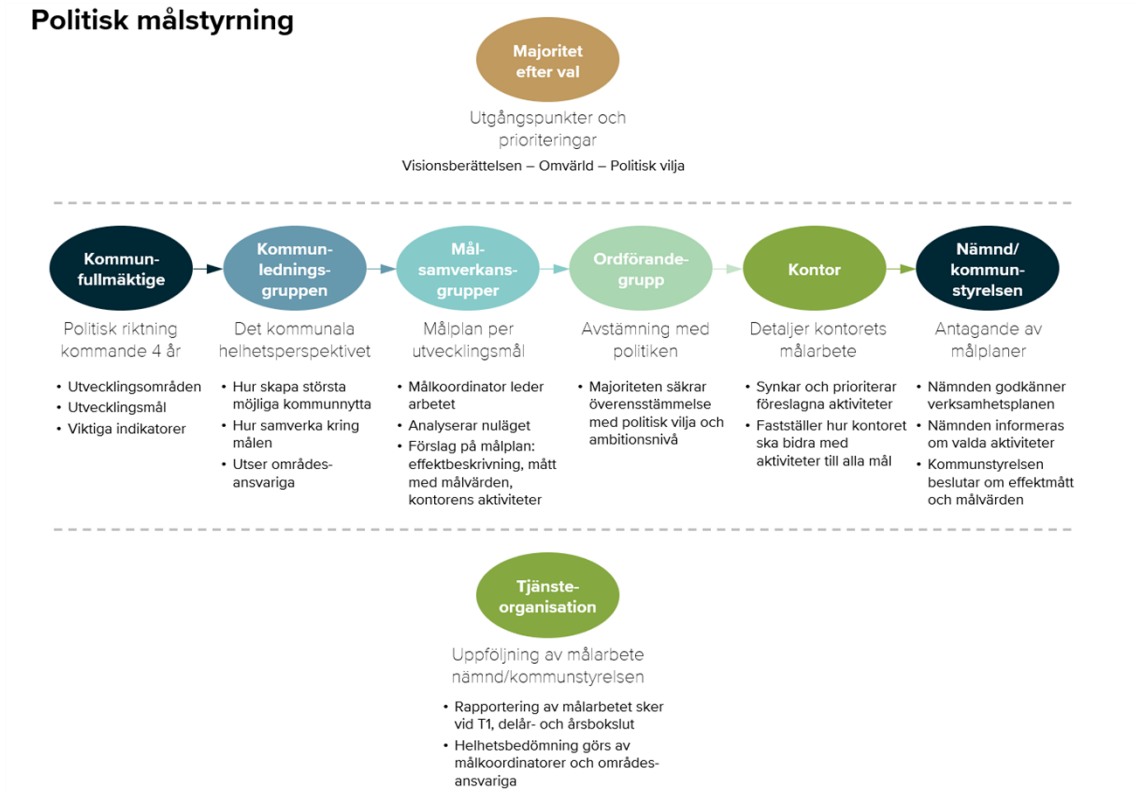

Kvalitetsstyrning handlar om att verksamheterna kontinuerligt styr, följer upp och kvalitetssäkrar sitt grunduppdrag. Syftet är att säkerställa att den kommunala service man ansvarar för och utför i form av välfärdstjänster och myndighetsbeslut är effektiv och ändamålsenlig, uppfyller lagstiftningen och möter kundernas behov och förväntningar.

Kvalitetsstyrningen bygger på ett processorienterat arbetssätt som utgår ifrån verksamheternas kärnprocesser, det vill säga de arbetssätt som används för att utföra grunduppdraget. Att arbeta processorienterat innebär dels att synliggöra sina processer så att det blir visuellt tydligt för alla medarbetare hur arbetet ska utföras och hur olika roller tillsammans samverkar för att skapa mervärde för verksamhetens kunder. Ett enhetligt arbetssätt säkerställer en jämnare kvalitet i leveransen och tryggar likabehandling och rättssäkerhet.

Ett processorienterat arbetssätt innebär också att löpande följa upp processerna genom utvalda mått och indikatorer för att tillse att de fungerar väl, håller god kvalitet och uppnår förväntade resultat. Vissa mått kan även möjliggöra jämförelse av resultat mot andra kommuner. Måtten har fastställda målnivåer och ger därför signal om eventuella avvikelser eller brister som kräver korrigerande åtgärder. Processerna och tillhörande nyckeltal utgör därmed också en viktig grund för förbättringsarbetet och fortsatt utveckling av verksamheterna. I arbetssättet ingår även att utvärdera kundnöjdheten på ett systematiskt sätt.

Kvalitetsstyrningen innebär således ett tydligt fokus på kundbehov och kvalitet. Det involverar både medarbetare och chefer, och ger en tydlig struktur och god kontroll över alla delar av grunduppdraget.

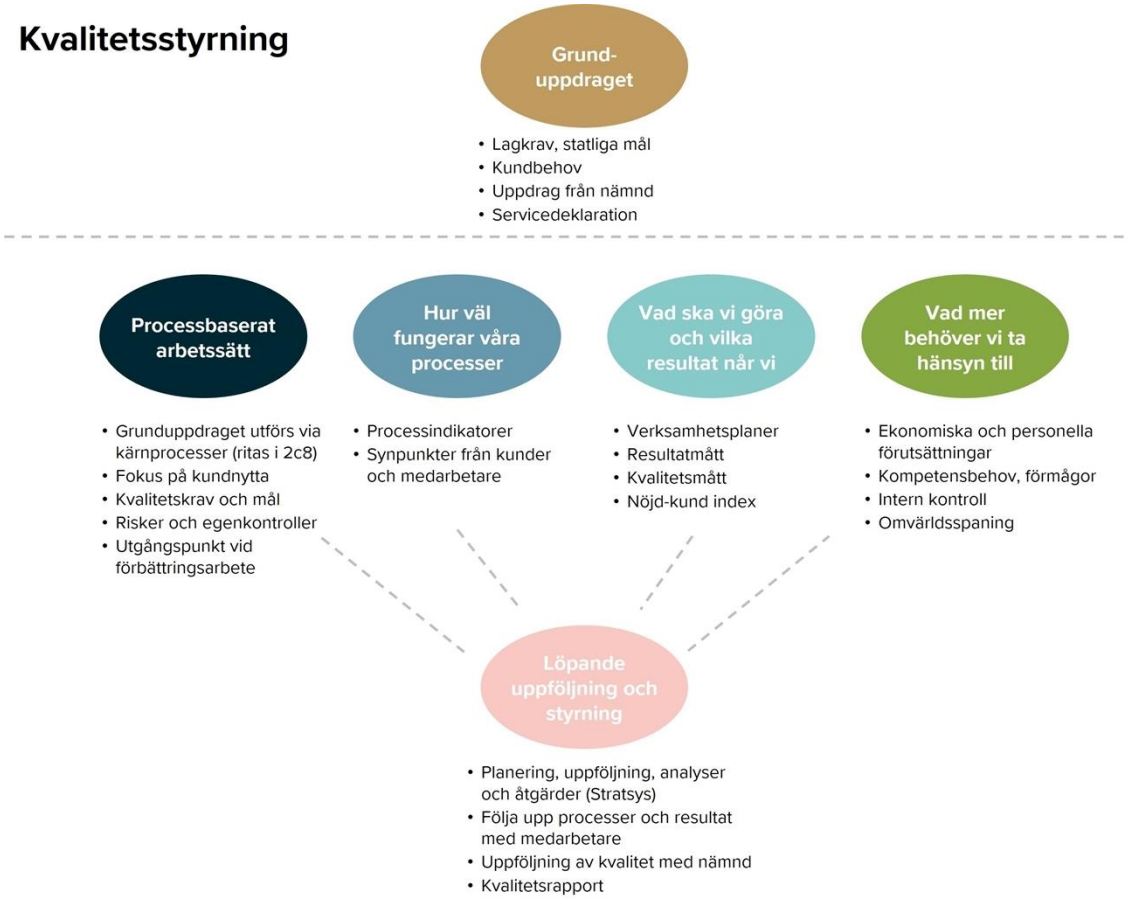

Uppföljning och rapportering

Två gånger per år har verksamheten uppföljningsmöte tillsammans med nämnden där man har dialog kring grunduppdraget och kvalitetsstyrningen. Syftet är att skapa en gemensam bild av verksamhetens aktuella läge och eventuella behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och håller god kvalitet. I slutet av året hålls ett gemensamt uppföljningsmöte mellan politik och verksamheter för att ha en mer övergripande dialog om kvalitetsarbetet i kommunen.

Rapportering av mål och ekonomi sker genom delårsbokslut per den sista augusti samt vid årsredovisningen. I april görs även en ekonomisk prognos för kommunen som helhet. I samband med årsredovisningen skrivs även en kvalitetsrapport som sammanställer verksamheternas analys av nuläget med avseende på kvalitet och resultat. Lärdomar och erfarenheter från det gångna året tas sedan med in i planeringen av det fortsatta arbetet.

Process och struktur för intern kontroll

Sedan 2017 arbetar kommunen efter ett antaget reglemente för intern kontroll. Utifrån reglementet har en styrmodell och ett systematiskt arbetssätt för planering och uppföljning av den interna kontrollen tagits fram.

Planeringen under hösten görs med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning av respektive verksamhet/kontor där politik och kontor tillsammans går igenom planeringen och riskerna. Till riskanalysen kopplas ett antal åtgärder för att minska att risker faller ut. Planeringen bildar en intern kontrollplan för året och beslutas i respektive nämnd. Uppföljningen mot planen sker löpande och följer tidsplanen för övrig verksamhets- och ekonomistyrning. Kontorens internkontrolluppföljningar ska antas i respektive nämnd i oktober.

Centrala styrdokument
Det är viktigt att kommunens styrande dokument så som strategier och planer är tydligt kopplade till fastställda utvecklingsområden och utvecklingsmål samt i riktning mot kommunens vision. En ny riktlinje för att reglera kommunens styrdokument tas i nuläget fram. Denna ska skapa tydligare struktur och systematik kring hur kommunens strategier, planer, policys, riktlinjer och rutiner samverkar. Utvecklingsplan och Åre kommuns visionsberättelse är två av de viktigaste centrala styrdokumenten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	7,07%	5%
	Beskrivning "Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre ***Kommentar*** Sjukfrånvaron för perioden januari till december är 7,07 procent och når således inte målvärdet. Det är lägre än motsvarande period 2022 (7,28 procent).		
	Kan du rekommendera andra att arbeta på din arbetsplats?	3,65	3,48
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät, mål 3,48 eller högre ***Kommentar*** Arbetet med att förbättra chefers förutsättningar kan ha bidragit till det förbättrade resultatet. Samt att det under året blivit ökat fokus på alla delar inom kompetensförsörjning.		
	Är du stolt över att arbeta i Åre kommun?	3,34	3,28
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät, mål 3,28 eller högre		
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser.	3,98	3,85
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät med fokus hållbart medarbetarengagemang, mål 3,85 eller högre		
	Kan du rekommendera andra att arbeta som chef i Åre kommun?	3,42	2,79
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkäten, mål 2,79 eller högre ***Kommentar*** Arbetet med att förbättra chefers förutsättningar kan ha bidragit till det förbättrade resultatet. Exempel på insatser för att förbättra chefers förutsättningar är chefsforum, workshops, utbildningar, utökning av antal chefer och ny chefspolicy som tydliggör vad det innebär att arbeta som chef i Åre kommun.		
Social hållbarhet	**Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel procent av befolkning**	1,3%	3,8%
	Beskrivning Mål 3,8 eller lägre (riket) ***Kommentar*** Prognosen angav 1,9 procent och utfallet blev 1,3 procent vilket är historiskt lågt och långt under målvärdet. Vi följer rikets trend med sjunkande arbetslöshet men ligger långt under rikets snitt på 3,4 procent och hamnar bland de tio kommunerna i Sverige med lägst arbetslöshet.		

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Mål
	Elever i ÅK9 som är behöriga till yrkesprogram kommunala skolor	89,6%	85%
	Beskrivning Mål 85% eller högre (riket) ***Kommentar*** Vårterminen 2023 var 89,6 procent av eleverna i Åre kommun behöriga till gymnasiet. Resultatet placerar Åre kommun bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige. Åre kommuns nior har dessutom ett förbättrat resultat gällande meritvärde samt andel elever som uppnått minst betyget E i samtliga ämnen. Även meritvärde och andel som uppnått minst betyget E är bättre än rikets snitt och bland de 25 procent bästa i Sverige. Prognos är att det ser ut att bli fortsatt höga resultat gällande andel elever som blir behöriga till gymnasiet även till vårterminen 2024. Höstterminen 2023 var det 91,1 procent av eleverna som var behöriga, och då vet vi sedan tidigare år att resultaten alltid brukar förbättras till vårterminens resultat.		
	Företagsklimat, totalt NKI	3,3	3,6
	Beskrivning Enkätundersökning av Svenskt näringsliv, mål 3,6 eller högre ***Kommentar*** Det samlade omdömet sjunker något mot tidigare mätning. Sammantaget utförs planerade aktiviteter i syfte att nå målet om förbättrat företagsklimat och företagsservice. Fortsatt finns dock mycket kvar att göra innan önskade nivåer enligt målsättningen nås. 2022 sattes målet till 3,6 och mätningen gav ett resultat på 3,4. Kommunen ligger under årets målsättning på 3,6 men inte når ända fram med resultatet 3,3.		
	Trygghetsindex (boende i Årehus fastigheter)		83,5
	Beskrivning Mål 83,5 eller högre ***Kommentar*** Ej inrapporterat		
Ekologisk hållbarhet	**Koldioxidavgift per medarbetare**	838Kr	568Kr
	Beskrivning Målsättningen är att ha lägre utfall än föregående år ***Kommentar*** Målsättningen med mätningen är att ha lägre utfall av koldioxidavgiften per medarbetare än föregående år. Koldioxidavgiften ligger i slutet av året på 1 004 744 tkr för hela kommunen. Detta innebär att koldioxidavgiften per medarbetare ligger på 838 kr/anställd i årsbokslutet, vilket är över målvärdet på 568 kr/anställd. Under covid-19 perioden har användningen av bränsle minskat framförallt på grund av färre resor. Under 2023 har antal resor ökat och samtidigt har bränslepriset ökat vilket har direkt påverkat resultatet för 2023. Koldioxidavgifterna för 2018 vid samma period var 1103 kr/anställd, för 2019, 813 kr/anställd, för 2020 var resultatet 525 kr/anställd och för 2021 var resultatet 568 kr/anställd. Det finns behov av att se över lösningar som ska minska kommunens utsläpp av koldioxid. Kommunens största kostnader gällande koldioxidavgifter handlar om bensin och diesel för resor inom kommunen, framförallt inom socialkontorets samt räddningstjänstens verksamhet.		

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Mål
	Minskad energiförbrukning i husbeståndet	2,5 %	2 %
	Beskrivning Mål att minska energiförbrukningen 2% eller mer varje år ***Kommentar*** Analysen pekar på att Årehus systematiska energieffektiviseringar ger utdelning. Normalårskorrigeringen tar hänsyn till om det är ovanligt varmt eller kallt år, för att det inte ska straffas/gynnas för sånt som har med vädret att göra.		
	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen. andel procent		42%
	Beskrivning Avser årlig ökning 8% (ca 8 fordon/år) Mål 2030 90% miljöfordon Kolada v.16 avser samma år ***Kommentar*** Ej inrapporterat		
Ekonomisk hållbarhet	**Finansiellt resultat (koncern)**	-0,7%	0,9%
	Beskrivning Mål 0,9% eller högre ***Kommentar*** Fler av kommunkoncernens bolag och förbund gör underskott för året vilket sammantaget bidragit till underskott om -6,2 mnkr.		
	Soliditet (koncern)	20,6%	15%
	Beskrivning Mål 15% eller högre ***Kommentar*** Koncernen uppfyller målet om 15% soliditet.		
	Antal invånare (% ökning)	1,1%	1,7 %
	Beskrivning Mål att öka antalet invånare med 1,7% eller mer ***Kommentar*** Befolkningsutvecklingen har varit svagare än väntat under året och kommunen når endast en tillväxtökning som motsvara 1,1%		

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse för kommunen

Kommunallagen (2017:725) stadgar att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska anges, medan lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) kräver att detta utvärderas och redovisas i förvaltningsberättelsen. Kommunens budget bör inkludera finansiella och verksamhetsmål, men i övrigt lämnas det åt varje kommun att definiera begreppet god ekonomisk hushållning med tanke på de lokala förhållandena.

För Åre kommun innebär god ekonomisk hushållning att förvalta resurserna både på kort och lång sikt, med en tydlig koppling till hållbarhet och Agenda 2030. Modellen bygger på att kommunen utvärderas baserat på hur väl den hanterar sina interna resurser (ekonomiska, personalmässiga, och lokalmässiga), samt dess långsiktiga arbete för att säkra ett hållbart samhälle ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Åre kommuns modell innefattar således både ett internt fokus, där kommunen utvärderar egen hållbarhet, och ett externt fokus, där man bedömer samhällets hållbarhet.

En grön ikon ( ) indikerar att resultat finns tillgängliga och att målet är uppfyllt.

En röd ikon ( ) indikerar att resultat finns tillgängliga och att målet inte är uppfyllt.

Åre kommun använder totalt 15 olika indikatorer för att mäta målet för god ekonomisk hushållning. För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning bör mer än 80 procent av samtliga indikatorer vara uppnådda. Detta innebär att minst 12 av de 15 indikatorerna måste vara uppfyllda.

Helhetsbedömning av kommunens arbete med god ekonomisk hushållning

Bedömningen är att kommunen inte uppfyller kommunfullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning. Vid utgång av 2023 års bokslut har kommunen uppfyllt 8 mål ( ), medan 5 mål inte är uppfyllda ( ). För 2 mål saknas utfall gällande trygghetsindex i Årehus bostäder och andel fossiloberoendefordon i kommunen.

Orsakerna till att målen saknar utfall beror på att det i båda fallen behövs en specifik tjänst för att få ta del av utfallet, vilket tyvärr saknades under 2023. Detta är nu åtgärdat i Århus fall, och när det gäller andelen fossiloberoendefordon ser verksamheten över en lösning som ska vara på plats 2024.

Skulle målen visa sig vara uppfyllda räcker det dock inte för att god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt. Kommunen har bäst måluppfyllelse inom områdena för ett hållbart ledarskap och medarbetarskap samt målen inom den sociala hållbarheten. För att klara god ekonomisk hushållning enligt fullmäktiges felställda mål behöver kommunen säkerställa en god ekonomi samt satsa på att förbättra arbetet inom den ekologiska hållbarheten.

Ekonomi

EKONOMI

Intäkts och kostnadsutveckling

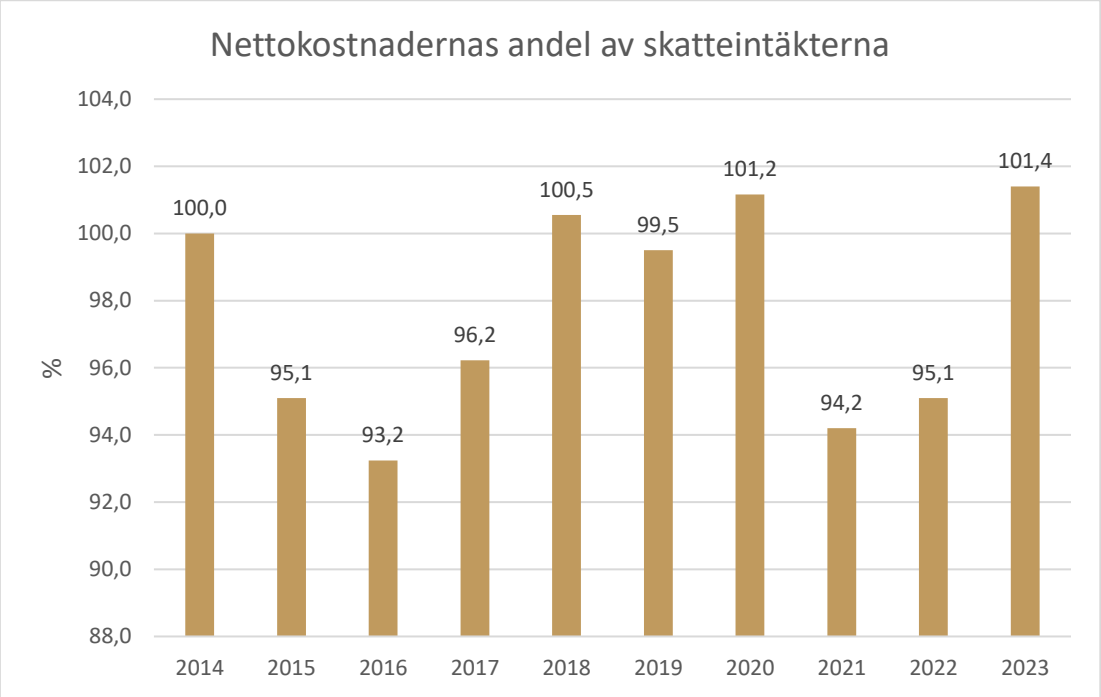

Ett viktigt mått, nära kopplat till kommunens resultatmål, är hur skatte- och bidragsintäkterna används för att täcka driftkostnader inklusive avskrivningar. För år 2023 uppgår andelen till 101,4 procent, vilket innebär att kommunens nettokostnader överstiger skatteintäkterna och bidragen.

Ett annat väsentligt mått för att långsiktigt säkerställa en gynnsam och stabil ekonomi är att kostnaderna inte ökar mer än intäkterna. Under 2023 ökade skatteintäkterna och bidragen endast med 1,8 procent. Samtidigt har kostnaderna för verksamheten ökat med 8,6 procent under samma period, vilket procentuellt överstiger ökningen av kommunens intäkter. Denna ökning beror främst på den höga inflationen under året, vilket har resulterat i betydande höjningar av kommunens personalkostnader och hyreskostnader. För 2024 förväntas kostnaderna fortsätta att öka mer än intäkterna, vilket understryker vikten av att kommunen noggrant följer utvecklingen under kommande år och löpande granskar kostnaderna.

Investeringar

Det investeringsutrymme som beslutades av kommunfullmäktige i kommunens utvecklingsplan för 2023 uppgick till 66 mnkr. Från budgeten för 2022 överfördes 77,7 mnkr till budgetramen för 2023. Kommunen har i två omgångar särskilt beslutat om utökat investeringsutrymme kopplat till investeringar i Bydalen om 47 mnkr 2021, varav 14,3 mnkr är förbrukade. Under 2023 beviljade kommunen ytterligare 32 mnkr till projektet. Tekniska avdelningen beviljades även ytterligare 750 tkr i tillägg under året. Den totala budgeten för 2023 uppgick därför till totalt 208,9 mnkr.

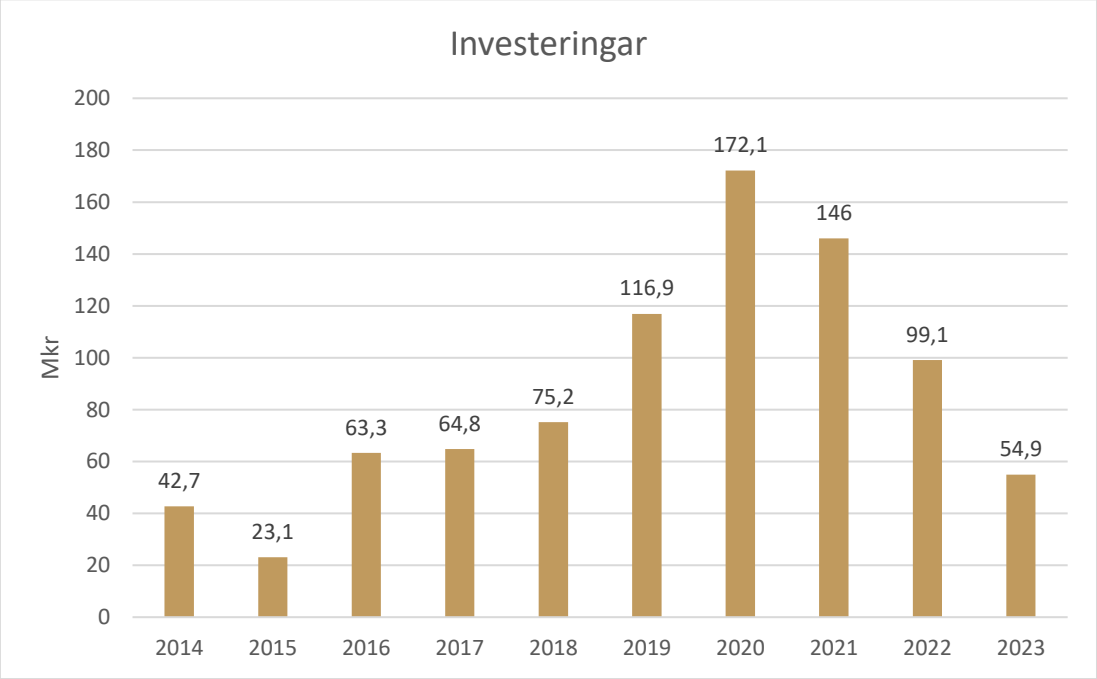

Under året har investeringar motsvarande 54,9 mnkr genomförts, vilket innebär att 154 mnkr återstår av det budgeterade utrymmet, där de prioriterade medlen om 136 mnkr föreslås överföras till 2024.

Årets självfinansieringsgrad uppgår till 103 procent. Eftersom självfinansieringen har varit god för året har kommunen inte tagit upp några lån under perioden. Kommunens verksamhetsfastigheter ägs av Årehus. En utredning gällande ansvaret för fastighetsinvesteringar genomfördes år 2014. Resultatet av utredningen innebar att samtliga investeringar avseende verksamhetsfastigheter bekostas av Årehus, medan kommunen får en höjning av hyran.

Nettoinvesteringar i förhållande till avskrivningar

Nettoinvesteringar i förhållande till avskrivningar visar i vilken mån kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde genom årliga avskrivningar. För att inte urholka kommunens anläggningskapital bör investeringarna ligga på samma nivå som avskrivningarna över tid. Åre kommun har valt att dessutom inkludera resultatet enligt det finansiella målet i det årliga investeringsutrymmet. För den avgiftsfinansierade verksamheten inom vatten, avlopp och renhållning kan investeringsutrymmet även öka genom intern eller extern finansiering beroende på behov av upprustning och kapacitetsökning. Den genomsnittliga nivån på investeringarna de senaste tio åren uppgår till 85,8 mnkr. Under 2023 minskade dock investeringstakten till totalt 54,9 mnkr (99,1) främst på grund av att flera stora investeringsprojekt har börjat färdigställas inom VA-verksamheterna. Verksamheten för vatten och avlopp har även haft problem med kompetensförsörjningen under året, vilket har medfört att flera av de planerade investeringarna har fått skjutas upp. Det råder fortsatt stort investeringsbehov inom utbyggnaden av förskolor i kommunen, och under kommande år väntas en ny förskola i Duved där Årehus ansvarar för själva byggnationen.

Soliditet

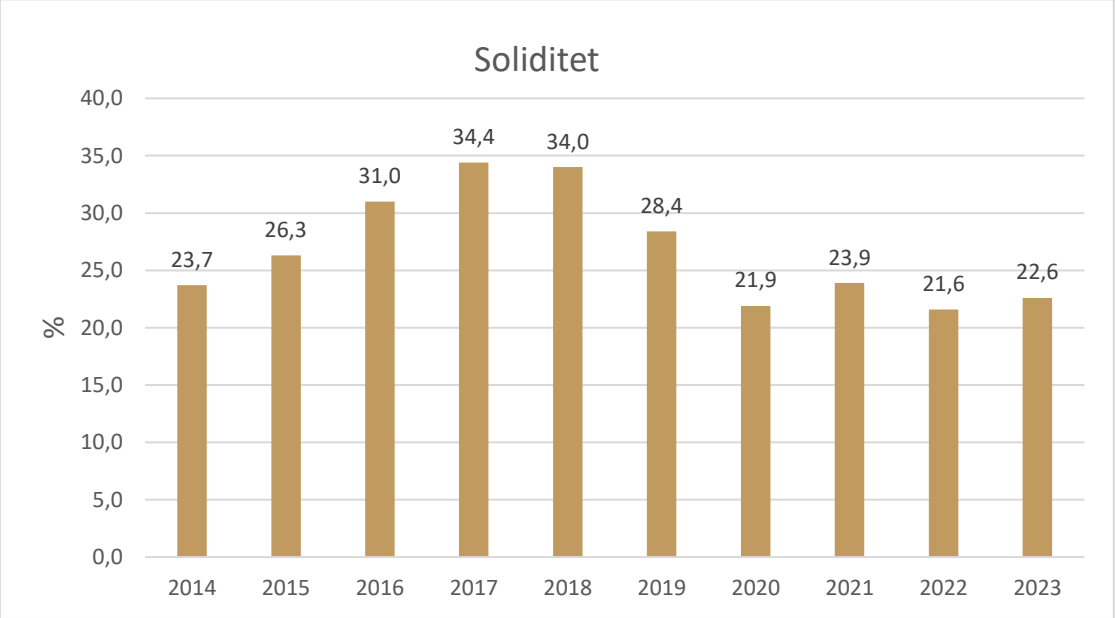

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital och är ett viktigt mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den långsiktiga trenden är mer intressant än förändringar enskilda år. Ett av de finansiella målen i Åre kommun är att soliditeten ska uppgå till minst 20 procent, inklusive pensionsförpliktelserna. För koncernen ska soliditeten minst uppgå till 15 procent. Soliditeten är fortsatt stark men har ökat något under 2023, och kommunen når därmed sitt finansiella mål om en soliditet på 20 procent. Framöver kommer kommunen behöva fortsätta att budgetera för starka resultat för att klara av att utöka kapaciteten inom sina verksamheter.

Likviditet

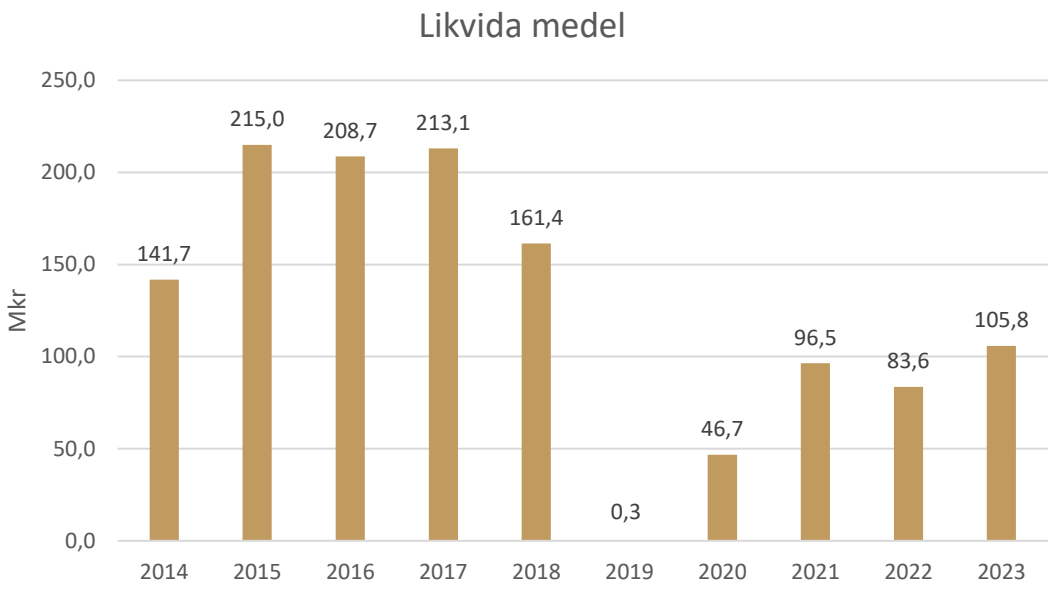

Likviditeten ger besked om kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, det vill säga förmågan att kunna betala de löpande utgifterna. Likvida medel uppgår till 105,8 mnkr vid årets slut. Det är 22,2 mnkr högre än motsvarande period 2022. Koncernens likvida medel uppgår till 119,6 mnkr vid årets slut. Kommunfullmäktige beslutade 2018 att avsätta medel för finansiering av framtida pensionsmedel i en stiftelse, varför likviditeten påverkades negativt med 100,6 mnkr 2019.

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Likviditeten varierar under året till följd av att vissa avgifter debiteras kvartalsvis, terminsvis och årsvis.

Kassalikviditet i förhållande till korta skulder (mkr)	2022	2023
Kassa, bank	83,6	105,8
Korta skulder	204,8	240,7
Kassalikviditet	40,8%	44,0%

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 procent på kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. Kommunens nivå på 44 procent indikerar att kommunen har en något svag likviditet för att möta korta skulder. I de kortfristiga skulderna ingår semester- och ferielöneskuld som utgör cirka 14 procent av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten.

Balanslikviditet i förhållande till korta skulder (mkr)	2022	2023
Omsättningstillgångar	287,1	373,8
Korta skulder	204,8	240,7
Balanslikviditet	140,2%	155,3%

Balanslikviditeten, som utgörs av likvida medel, fordringar samt lagervärden i förhållande till kortfristiga skulder uppgår till 155,3 procent. Värdet bör ligga på 100 procent eller högre för att indikera att kommunen har en god förmåga att betala sina korta skulder.

Sammanfattning och utvärdering av ekonomisk ställning

Redovisningen och den finansiella analysens syfte är att identifiera problem. Kommunallagen ställer även krav på att kommunerna ska utvärdera den ekonomiska ställningen. De viktigaste slutsatserna som kan lyftas fram är:

1. Kommunen når ej ett resultat om 0,9 procent efter balanskravsjusteringar, vilket kan försvaga kommunens möjligheter till egen finansiering av investeringar framgent.
2. Kommunen klarar fortsatt sitt soliditetsmål om 20 procent och har en fortsatt stark likviditet.
3. Kostnader fortsätter att öka i en högre takt än intäkterna, vilket kommer att urholka kommunens ekonomi över tid.
4. Uppföljning och kontroll har ej fungerat tillfredsställande, då Barn och utbildningsnämnden gör ett större underskott om 23,1 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om -7,2 procent av årets tilldelade budget.
5. Kommunen investerar i en mycket mindre omfattande än planerat, vilket kan komma att påverka kommunens kapacitet att klara kommande tillväxt.
6. Ett omfattande investeringsbehov med ökade avskrivningar, räntor eller hyror samt en djup och långvarig lågkonjunktur till följd av kriget i Ukraina är faktorer som kan försämra och eventuellt urholka den ekonomiska ställningen de kommande åren.

Balanskravsresultat

Årets resultat

Åre kommun redovisar för 2023 ett resultat på -1,5 mnkr och resultat efter balanskravsjusteringar inkl. ianspråktagna medel från resultatutjämningsreserven på 0 mnkr.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar budgeterades till 7 mnkr inkl. avgiftsfinansierad verksamhet, vilket motsvarade 0,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Årets resultat efter balanskravsjusteringar jämfört med budgeten innebär en avvikelse på -7 mnkr.

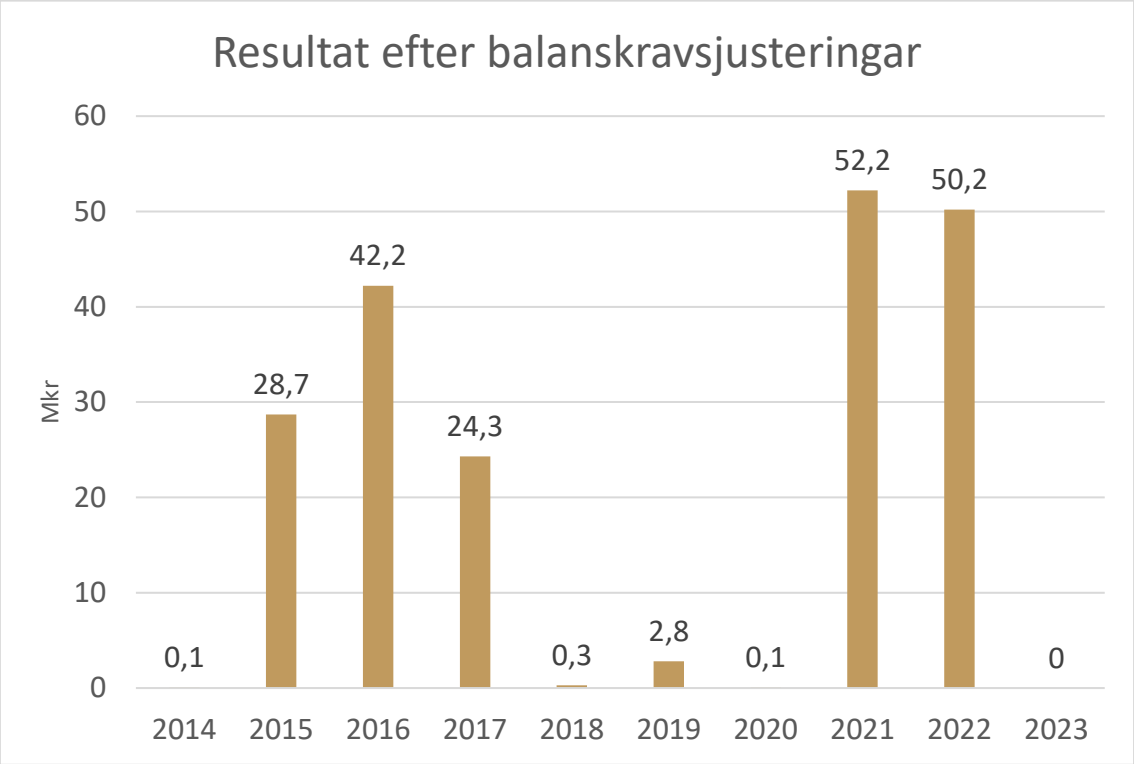

Balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna och ska ses som ett krav på en lägsta godtagbar nivå på resultatet. För att dessutom leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning ska resultatet över tiden överstiga denna miniminivå. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren. Åre kommun har dock uppfyllt balanskravet de senaste tre åren och har således inget underskott att återställa.

Balanskravsutredning	2022	2023
Årets resultat	**100,8**	**-1,5**
Samtliga realisationsvinster	-57,3	0,0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	-13,4
Ianspråktagande av öronmärkta medel från Social investeringsfond	6,6	4,2
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**50,2**	**-10,7**
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0	10,7
Balanskravsresultat	**50,2**	**0,0**
Öronmärkta medel till Social investeringsfond	0,0	0,0
Balanskravsresultat efter justering av öronmärkta medel	**50,2**	**0,0**

Årets resultat efter samtliga balanskravsjusteringar, motsvarar 0 procent av skatteintäkter och statsbidrag, innebär att kommunen inte uppfyller det finansiella målet om att resultatet ska uppgå till 0,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Undantagna Realiserade vinster i värdepapper avser en positiv ekonomisk utveckling av kommunens pensionsstiftelse om 13,4 mnkr. Balanskravet har även tagit hänsyn till 4,2 mnkr hänförliga till öronmärkta medel kopplat till kommunens sociala investeringsfond. Slutligen justerar kommunen för det negativa resultatet genom öronmärkta medel i resultatutjämningsreserven om 10,7 mnkr. Kommunens utveckling av skatteunderlaget var avsevärt svagare än tidigare då ökningen endast uppgick till 1,8 procent. Den genomsnittliga ökningen under de senaste 10 åren har varit 4,7 procent. Kommunens utveckling av skatteunderlerlaget om 1,8 procent är även väsentligt lägre än regeringens uppräkningsfaktor som för 2023 uppgick till 4,6 procent. Detta motiverar ett uttag av RUR enligt kommunens egna riktlinjer för resultatutjämningsreserven. Generellt brukar ett resultat på 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag betraktas som god ekonomisk hushållning utifrån det finansiella perspektivet, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun.

Social investeringsfond

Sammanlagt har 40,9 mnkr öronmärkts till fonden av tidigare års överskjutande resultat. Totalt 40,9 mnkr har beslutats om till olika projekt som löper under tiden 2017–2024. Under 2024 har kommunen budgeterat 0,8 mnkr till sociala investeringsprojekt.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013 att införa en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR) med syftet att använda tidigare överskott för att hantera balanskravet under perioder med svagare utveckling av skatteunderlaget. Totalt har 47 mnkr reserverats från tidigare år, vilket motsvarar den del av balanskravsresultatet som översteg 2 procent för åren 2010 till 2012. Efter årets justeringar återstår 37,1 mnkr i resultatutjämningsreserven, vilket motsvarar 4,3 procent av kommunens samlade skatter och bidrag 2023. Resultatutjämningsreserven kommer att ersättas av RER (Resultatreserven) och sista året för användningen av RUR blir år 2033. Från och med 2024 årsbokslut har kommunen möjlighet att avsätta medel till RER i stället för RUR. Övergången till RER innebär en ökad flexibilitet i användningen av sparade medel och möjlighet att använda dem för att hantera oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall, under förutsättning att det bidrar till god ekonomisk hushållning. Riktlinjer för RER ska inarbetas i kommunens eller regionens regler för god ekonomisk hushållning. Resultatreserven begränsas till 5 procent av skatter och statsbidrag.

Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden

Syftet med att redovisa väsentliga personalförhållanden är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över kommunens största investering och viktigaste resurs, medarbetarna. Det är först när vi har en samlad bild av olika mått och nyckeltal som en helhetsbild av kommunens status kan ses. Redovisningen innehåller personalstatistik där jämförelse sker med föregående år.

Redovisningen avser tillsvidareanställda och månadsanställda tre månader eller mer om inte annat anges.

Antal medarbetare och anställningsformer

Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning ökade med åtta medarbetare (0,8 procent) och uppgick till 1 027 medarbetare. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat något för kvinnor och minskat något för män. Tidsbegränsade anställningar med månadslön minskade med sju (2,3 procent).

Av de tidsbegränsade anställningarna med månadslön 31 december 2023 var ca 26 procent allmän visstidsanställning/särskild visstidsanställning, 30 procent vikariat, 24 procent tidsbegränsad anställning enligt skollagen och 20 procent var exempelvis provanställningar eller bidragsersatta anställningar. Antalet medarbetare, omräknat till årsarbeten, som fick timlön under året har minskat mot föregående år med 4,2 procent.

Antal timavlönade omräknade till årsarbetare och visstidsanställningar har minskat och antal tillsvidareanställningar har ökat vilket är positivt men vi behöver fortsätta öka andelen tillsvidareanställningar samt arbeta för att den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar (främst hos kvinnor).

Medellön

Vid årsskiftet är kvinnornas medellön 99,5 procent av männens medellön. Det har tidigare noterats en negativ förändring i löneskillnader för kvinnor men dessa tendenser syns inte i 2023 års lönekartläggning. Dock behöver lönesättande chefer vara fortsatt uppmärksamma vid lönesättning så att inte det uppstår en negativ förändring i löneskillnader för kvinnor.

Ålders- och könsfördelning

De tillsvidareanställda i Åre kommun fördelar sig på 75,6 procent kvinnor och 24,6 procent män. Antalet chefer var 74 varav 70,3 procent var kvinnor. Vid årsskiftet var tre av fem kontorschefer kvinnor.

De största förändringarna i ålderssammanställningen är att antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda i åldersgruppen upp till 25 år har minskat med 13,7 procent och åldersgruppen 56 – 60 år har minskat 7,7 procent.

Pensionsavgångar

2023 var det 16 beviljade pensioner varav fyra gick i pension vid 65 års ålder. Av övriga 12 så var hälften äldre än 65 år och hälften yngre än 65 år. Med den rörliga pensionsåldern mellan 62 och 68 år är det svårt att förutse antal pensionsavgångar per år men det är en minskning 2023 av antal som gick i pension. Pensionsskulden har ökat med 16,3 mkr största orsaken till att skulden har ökat är uppräkning av pensionsskulden på grund av stigande inflation.

Sjukfrånvaro

Statistiken i tabellen nedan bygger på sjukfrånvaro i relation till arbetad tid, oavsett anställningsform. Sjukfrånvaron följs upp månadsvis i Stratsys och HR delar månadsvis ett underlag med kontorscheferna på olika nyckeltal, bland annat sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron 2023 (7,08 procent) är något lägre än 2022 (7,23 procent) men vi når inte målvärdet på 5 procent för perioden. Alla kontoren förutom samhällsbyggnadskontoret har en lägre sjukfrånvaro än föregående år.

Sjukfrånvarolängd 60 dagar eller längre fortsätter öka och ökningen mot för föregående år är 16,9 procent. Positivt är att under året är det cirka 3 procent fler mot för 2022 som inte ha haft någon sjukfrånvaro, dock är det fortfarande mer än hälften av medarbetarna som haft minst ett sjukfrånvarotillfälle.

Ackumulerat för året gällande antal dagar är utfallet 38 039 vilket kan jämföras med 2022 där utfallet är 36 568. Det är en ökning med ca 4 procent. Antal tillfällen under perioden har minskat från 4 250, 2022 till 4 034 2023 och är en minskning med 5,1 procent. Sjukfrånvaron har minskat och det har även sjuklönekostnaden. 2022 var sjuklönekostnaden 16,2 mkr och 2023 14,9 mkr, vilket är en minskning med 1,3 mkr (8 procent).

Kompetensförsörjning

Ett långsiktigt och strategiskt arbete är ytterst centralt för att utveckla Åre kommuns varumärke som en attraktiv arbetsgivare, för både nuvarande och framtida medarbetare. Det ligger en stor utmaning i att attrahera svårrekryterade yrkesgrupper, men lika viktigt är att fokusera på att behålla den kompetens som redan finns i kommunen. Behovet av kompetens finns dels här och nu, dels på längre sikt. Grunderna i den strategiska kompetensförsörjningen för vår kommun utgår från ARUBA-modellen som är en allmänt vedertagen modell inom HR som beskriver de olika delarna inom arbetslivs- och kompetensförsörjningscykeln. ARUBA – står för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Under året har områdena utveckla och behålla fortsatt fått stå i fokus. En del av detta handlar om chefers förutsättningar och en ny RUS-blankett för chef (Resultat- och utvecklingssamtal) har tagits fram. En annan viktig del i att behålla medarbetare är att det finns möjlighet till utveckling. Därför har riktlinjer för studier under arbetstid tagits fram där medarbetare kan, efter överenskommelse med chef, studera med bibehållen lön, eller delar av lön.

Det återkommande chefsforumet har genomförts vid fyra tillfällen under 2023 och dessa tillfällen har gett cheferna möjlighet att få information, inspiration och möjlighet att tillsammans reflektera över sin situation på arbetet. Kvalitetssäkring vid rekrytering av chefer genom förstärkt rekryteringsstöd från HR-avdelningen har fortsatt ske och stärktes ytterligare med en extra rekryteringsspecialist under hösten 2023.

Friskvårdsbidrag på 3000 kr har införts för kommunens medarbetare. Detta som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare med förmåner som vill främja välmående medarbetare. Cirka 55 procent av de medarbetare som uppfyllde kriterierna för att få friskvårdsbidrag nyttjade hela eller delar av bidraget.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Alla arbetsgivare ska gå igenom arbetsmiljöarbetet varje år för att

- se efter om arbetsmiljöarbetet fungerar.
- se efter hur arbetsmiljöarbetet kan förbättras.
- se efter om Åre kommun lever upp till föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete.

I kommunens verksamheter sker det många arbetsmiljöinsatser under ett år och i den årliga uppföljningen så följs det upp vad som gjorts. Sammanställningen av uppföljningen och planering av kommande arbetsmiljöarbete följs upp i ledningsgrupper, samverkansgrupper och skickas till den politiska nämnden. I uppföljningen planeras det även för vilka åtgärder/aktiviteter som ska prioriteras nästkommande år.

Några arbetsmiljöprioriteringar för 2023 har varit genomlysning och analys av sjukfrånvaron i förskolan, framtagande av planer för hot och våld i skolan, fortsatt arbete med schemafrågor inom socialkontoret, fortsatt arbete med dedikerat chefs- och ledningsstöd i olika former inom kommunledningskontoret och fortsatt stärkande av relationer mellan tjänstemannaorganisationen och politiken inom samhällsbyggnadskontoret.

Från 2024 kommer Åre kommun att ha ett nytt arbetsmiljöår: 1 april – 31 mars i syfte att sprida ut chefernas arbetstoppar samt att det synkas bättre med budgetprocessen.

Nyckeltal personalekonomisk redovisning	**2022**	**2023**
Antal anställningar		
tillsvidare	1 019	1 027
visstids	174	167
antal årsarbetare	1 011,23	1 025,66
Antal timavlönade omräknat till årsarbeten	60,01	57,51
Andel tillsvidareanställda kvinnor	76,5	75,6
Andel tillsvidareanställda män	23,5	24,4
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanställda	**2022**	**2023**
kvinnor	92,97	93,52
män	97,09	96,77
Medellön i kronor för tillsvidareanställda	**2022**	**2023**
kvinnor	33 408	34 349
män	33 573	34 100
Ålderssammanställning	**2022**	**2023**
Tillsvidareanställda (antal)	1 019	1 027
-25	24	18
26-35	199	201
36-45	261	269
46-55	261	267
56-60	138	134
61 -	136	138

Nyckeltal personalekonomisk redovisning	2022	2023
	2022	**2023**
Visstidsanställda (antal)	174	167
-25	27	26
26-35	48	51
36-45	39	44
46-55	32	22
56-60	18	10
61 -	10	14
Pensionsavgångar	26	16
varav vid 65 år	6	4
Sjukfrånvaro (alla tal i procent) Innefattar alla anställda	**2022**	**2023**
Total sjukfrånvaro	7,23	7,08
kvinnor	7,96	7,71
män	5,23	5,30
Sjukfrånvaro -29 år	8,13	7,95
Sjukfrånvaro 30-49 år	6,17	6,49
Sjukfrånvaro 50-	8,37	7,59
Sjuk över 59 dagar	37,26	43,55
Andel medarbetare utan sjukfrånvaro	45,27	46,62
Barn- och utbildningskontor	8,33	8,08
Socialkontor	7,57	7,44
Samhällsbyggnadskontor	4,56	6,28
Kommunledningskontor	4,79	3,34
Stab	2,83	2,46
Personalkostnader i mkr	**2022**	**2023**
Totalt	640,6	685,2
Lönekostnad	453,8	473,6
Personalomkostnader (PO):	186,8	211,6
Total sjuklönekostnad inkl PO	16,2	14,9
Övertidsskuld inkl PO	2,3	2,0
Semesterskuld inkl PO	34,3	35,1
Pensionsskuld	98,7	115,0
därav avsatta till pensioner	68,1	83,0
därav åldersbestämd pension	27,8	28,9
samt ansvarsförbindelser	178,4	181,1

Politisk målstyrning resultat

Kommunen införde under den gångna mandatperioden ett nytt arbetssätt kring politisk målstyrning där kontoren själva valde vilka politiska utvecklingsmål man skulle ta sig an och arbeta med. Detta utifrån vilka mål man var mest berörd av och kunde påverka. Under denna målperiod (2020-2023) har verksamheterna genomfört ett flertal aktiviteter för att kommunen ska uppnå den de målbilder som majoriteten satt för respektive utvecklingsområde.

Exempel på genomförda eller ännu pågående aktiviteter, och på uppnådda förändringar är:

- ✓ Implementeringen av en ny arbetsmarknadsstrategi är pågående i Åre kommun.
- ✓ Åre kommun befinner sig i slutfasen av ett nytt samverkansavtal med Krokoms kommun för att undvika jävsituationer inom individ- och familjeomsorgen.
- ✓ Åre kommun har nu anslutit sig till räddningstjänstförbundet Jämtland Härjedalen.
- ✓ Barn- och utbildningskontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn-/elevökningar påverkar lokalbehoven, särskilt i området Undersåker-Duved.
- ✓ En nulägesanalys och kartläggning av verksamheternas behov har gjorts inom barn- och utbildningskontoret, vilket har resulterat i en strategisk kompetensförsörjningsplan.
- ✓ Uppstart och nu pågående samverkansprocess för barn/elever i riskzon.
- ✓ Ett samarbete inletts med Skolverket för att utveckla kvaliteten och likvärdigheten inom grundskola och förskola.
- ✓ Grundskolan i Åre kommun fortsätter att visa goda resultat gällande andel behöriga elever till gymnasiet, vilket är över rikets snitt och placerar kommunen bland de 25% bästa i Sverige.
- ✓ Årehus har uppnått målet om att årligen förbättra NMI (nöjd medarbetarindex) och har arbetat aktivt med personalutveckling och trivsel på arbetsplatsen, trots viss turbulens under första halvan av 2023.
- ✓ Effektivisering av detaljplanarbetet har genomförts genom nya aktiviteter och arbetssätt, inklusive initiering av projektgrupper för varje nystartad detaljplan.
- ✓ Barn- och utbildningskontoret har en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa god dialog och tillgång till aktuell information med medborgarna.
- ✓ Inom Miljöavdelningen har flera aktiviteter genomförts, inklusive informationsinsatser, träffar för livsmedelsföretagare och avloppsentreprenörer samt implementering av nya e-tjänster.

Sammantaget hade barn och utbildningskontoret och samhällsbyggnadskontoret bäst måluppfyllelse medan kommunledningskontoret och staben totalt hade en sämre måluppfyllelse under målperioden. Förklaringar till detta är att en hel del resurser inom stödfunktionerna har under målperioden fått prioritera om arbete till följd av coronapandemin, samt stötta verksamheterna i andra aktiviteter som till exempel övergången till räddningstjänstförbundet. En annan bidragande orsak till att flertalet mål inte nås kan troligtvis tillskrivas den höga omsättningen av chefer.

Tyvärr är det i många fall svårt att mäta effekten av genomförda aktiviteter när det saknas effektmått för utvärdering, med undantag för till exempel skolans mål om att fler elever ska erhålla ett betyg för gymnasiebehörighet. Samtidigt är många aktiviteter inte genomförda som tänkt.

I framtiden bör kommunen lägga större fokus på förberedelserna inför målarbetet för att säkerställa att aktiviteterna är välplanerade, att det finns tydliga effektmått med målvärden att följa upp, och att det finns en högre grad av samverkan i målarbetet. Då kommunens resurser är begränsade behöver verksamheterna även prioritera aktiviteter som kan ge bäst möjliga effekt inom både enskilda verksamheter och på helheten. Nedan följer en mer detaljerad redovisning över verksamheternas målarbete under perioden.

Resultattabell

Utvecklingsområde	Utvecklingsmål	BoUK	KLK	Stab	SK	SBK	Årehus
Välfärd genom ökad samverkan	Säkra välfärden genom ökad samverkan						
	Bättre infrastruktur genom ökad samverkan						
Det goda livet	Bygg kapacitet för framtiden						
	Minska utanförskapet och öka sysselsättningen						
I medborgarens tjänst	Involvera medborgarna mer						
	Förbättra företagsklimatet						
	Gott ledarskap och medarbetarskap						

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

Kommunledningskontorets utvecklingsavdelning har inte uppnått målet att Säkra välfärden genom ökad samverkan.

Utifrån effektbeskrivningen så är en ökad IT-kunskap bland de anställda en viktig grund för att bättre utnyttja de digitala verktyg och förmåga att tillvarata kommande digital teknik. Utvecklingsavdelningen har utifrån analys sett det som mest effektivt att utbilda cheferna som sedan kan sprida grundläggande kunskaper vidare i respektive verksamhet. En chefsintroduktionsutbildning för att öka den digitala mognaden har tagits fram och under 2022 och 2023 erbjöds totalt 12 tillfällen och sammanlagt deltog 40 chefer vilket bidragit till en ökad kunskap men deltagandet har tyvärr inte nått målsättningen på 50 deltagare.

Socialkontoret har uppnått målet då fem av sex mått är uppfyllda. Måtten har varit fördelade mellan arbetsmarknadsavdelningen och individ- och familjeomsorgen.

Ett arbete är gjort på arbetsmarknadsavdelningen där implementering av arbetsmarknadsstrategins handlingsplan pågår och aktiviteter i handlingsplanen hanteras utifrån det nuläge som råder i organisationen och utifrån arbetsmarknadsläget.

Inom individ- och familjeomsorgen är ett arbete påbörjat att få till stånd en avtalssamverkan med Krokoms kommun. Ett första avtalsförslag är framtaget på vilket Åre kommun haft synpunkter och omarbetning pågår. Avtalet skall reglera hur kommunerna hjälper varandra med jävssituationer. Målsättningen är att det ska bli klart under 2024.

Samhällsbyggnadskontoret har uppnått målet att Säkra välfärden genom ökad samverkan. Räddningstjänsten har lagt ner arbete på förberedelsen kring övergång av räddningstjänsten till Räddningstjänstförbund per den 1 januari 2024, som beslutats under hösten. När räddningstjänsten ingår i Räddningstjänstförbundet kommer det innebära en ökad långsiktig kvalité genom att kommunen samordnar sina resurser med andra kommuner.

Årehus har inte uppnått målet att Säkra välfärden genom ökad samverkan. Arbetet pågår men har inte nått i mål, processerna tar lång tid. Årehus deltar kontinuerligt i olika samverkansgrupper. Samverkan sker med såväl kommunen som med lokala aktörer och invånare i byarna.

Duved Framtid: Planarbetet samt bygglov har inte haft den framdrift som önskats. Positivt är att det i slutet på året har börjat röra på sig och att det nu pågår förhandlingar om flytt av bensinmacken. Genom Byföreningen genomförs fortlöpande diskussioner med invånarna i Duved där Årehus är en aktiv part.

Utvecklingsarbete i Undersåker: Processen med allaktivitetshuset i Undersåker pågår.

Samverkan med kansli beträffande förbättring av rutiner och internkontroll pågår samt även andra delar inom vår organisation.

Målnedbrytning
KLK, Utvecklingsavdelningen: Stärka den digitala mognaden i kommunen för ett effektivare resursutnyttjande och ökad produktivitet.
SK: Säkra välfärden genom samverkan.

Målnedbrytning
SBK, Räddningstjänsten: Tillgodose medborgarnas hjälpbehov genom samarbete och nya arbetssätt.
Årehus: Säkra välfärden genom ökad samverkan.

Bättre infrastruktur genom ökad samverkan

Årehus har ej uppnått målet om en Bättre infrastruktur genom ökad samverkan. För att tillgodose Åre Kommuns behov av kostnadseffektiva och välfungerande lokaler är det av största vikt att identifiera arbetssätt och samverkansforum för att ny- och ombyggnadsprocessen skall kunna effektiviseras. Detta gäller alla faser, från identifierat behov till genomförandefas och slutligen överlämnande/inflyttningsfasen. I de olika faserna kommer olika delar både i Årehus och Åre Kommuns organisation behöva engageras/involveras för att efterfrågad funktion/byggnad/verksamhetslokal skall kunna produceras på ett så effektivt sätt som möjligt där både kostnad och slutresultat når alla ställda krav, förväntningar och funktioner.

Målnedbrytning
Årehus: Skapa bostäder och samhällsfastigheter.

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Inom **kommunledningskontoret** har tre av fyra avdelningar valt att fokusera på utvecklingsmålet Bygg kapacitet för framtiden. Delmålen för 2023 och målet för perioden nås inte men under perioden har delar av effektbeskrivningarna för målen färdigställts, vilket beskrivs nedan.

Inköpsavdelningens delmål är att: Rulla ut E-handel med hjälp av den nya beställarorganisationen har vi skapat förutsättningarna som krävs för att starta och drifta kommunens E-handelslösning som ger ökad trygghet, säkerhet och kvalité i kommunens inköp. Effektbeskrivningen för perioden som helhet nås inte i det sista steget där en E-handelslösning är på plats men den nya beställarorganisationen är aktiv och fungerar väl.

Tillväxtavdelningen har utvecklat sin servicenivå för kommunens medborgare samt startat forum för etableringslots tillsammans med samhällsbyggnadskontoret för att bidra till effekten social, ekologisk och ekonomisk tillväxt. Delmålet för 2023 där kommunens befolkning förväntas öka till 12 750 personer, nås inte då befolkningsmängden vid årsskiftet uppgår till 12 465 personer.

Tekniska avdelningen har under slutet av 2023 initierat två projekt med bäring på målet. Ett projekt syftar till att driva ett systematiskt och datadrivet reinvesteringsarbete för våra ledningsnät och det andra till att utöka kapacitet i Åredalens avloppsreningsverk. Under året har underhållsplaner för delar av verksamheten fastställts. Övriga delar påverkas av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå, och därmed nås ej delmålet.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått båda sina delmål gällande Bygg kapacitet för framtiden och målet är därmed uppnått.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet gällande "En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever" då kontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering

av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved. Det kvarstår fortfarande vissa oklarheter kring byggprocessen vid nybyggnationer men kontoret anser ändå att man till stor del tydliggjort barn- och utbildningskontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Barn- och utbildningskontoret har även uppnått målet gällande "Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal" eftersom kontoret har gjort en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuläge och nuvarande behov samt tagit fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för kontorets verksamheter.

Socialkontoret hade som delmål att ta fram en handlingsplan för ”Nära socialtjänst”, att slutföra implementering av de aktiviteter som identifierats i projektplanen för bemanningsekonomi och kompetensförsörjning inom avdelningarna LSS, måltid och hemvård, samt att slutföra implementeringen av digital mognad. Kontoret har ej uppnått målet.

Handlingsplanen för "nära socialtjänst" påverkades av den nya socialtjänstlagen som kommer att presenteras först under 2024 och träda i kraft 2025. Den nya lagen syftar till att arbetet påbörjas för omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Detta har påverkat arbetet med att ta fram handlingsplanen för nära socialtjänst då det inte har kunnat göras i den utsträckning som tänkts eftersom lagens detaljer ännu inte varit kända.

Kompetensförsörjningsplanen ska delges socialnämnden i februari 2024, där det framgår hur socialkontoret arbetar systematiskt med kompetensförsörjning. Aktiviteter har dock genomförts under året, kopplat till kompetensförsörjning inom hemvården såsom bland annat samplanering mellan enheter för att lösa kompetensbrist, utökad delegering mellan enheter för att lösa kompetensbrist, serviceassistenter i verksamheterna, utbildning genom IT-systemet TimeCare gällande planering/schema samt utökad grundbemanning. När det gäller LSS avdelningen har de delmål som satts inte kunnat uppnås, mest på grund av byte av avdelningschef. På måltidsavdelningen har arbetet med att träda ur bemanningsenheten fortsatt varit på paus på grund av byte av enhets- och kontorschef inom personalavdelningen. Måltidsavdelningen ska fortsätta arbeta med bemanningsstrategi i hela avdelningen för att kunna nyttja resurserna optimalt.

Projektet att slutföra implementeringen av digital mognad slutfördes vid årsskiftet 2022/2023. Projektet hade som syfte att driva digitaliseringen framåt och skapa förståelse för vad som krävs för att kunna göra det. Socialkontoret jobbar vidare med aktiviteter utifrån det projektet, bland annat en handlingsplan som beskriver vilka aktiviteter vi behöver göra för att komma framåt. Kontoret har identifierat att den digitala mognaden måste höjas generellt hos våra medarbetare. En check av den digitala mognaden bör vara något som ingår i allas introduktion framåt.

Samhällsbyggnadskontoret har uppnått målet Bygg kapacitet för framtiden. Under 2021 och 2022 genomfördes 13 aktiviteter och nya arbetssätt implementerades med syftet att effektivisera detaljplanarbetet samt att tillse att plan- och byggavdelningen ska uppfattas som tydliga och effektiva. Under 2023 har kontoret arbetat med att initiera projektgrupper för detaljplaner och är nu i ett läge där varje nystartad detaljplan ska ha en projektgrupp. Det ökade samarbetet internt leder till större förståelse mellan avdelningarna kring varandras uppdrag. Varje nystartad detaljplan har en projektgrupp att tillgå med representanter från andra avdelningar på kommunen som behöver vara involverade.

Målnedbrytning
BoUK: En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever i kommunen.
KLK, Inköpsavd: Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas.
KLK, Tillväxtavd: Säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun.
KLK: Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Målnedbrytning
BoUK: Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal.
SK: Bygg kapacitet för framtiden
SBK: Plan- och byggavdelningen ska arbeta systematiskt med strategiska frågor och kommunal samverkan

Minska utanförskapet och öka sysselsättningen

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet gällande Minska utanförskapet och öka sysselsättningen.

Barn- och utbildningskontoret har synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt har en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon.

Barn- och utbildningskontoret har ett ständigt pågående arbete för att utveckla och förbättra verksamheternas systematiska kvalitetsarbete. Under 2023 har barn- och utbildningskontoret dessutom inlett ett samarbete med Skolverket där man inom "Samverkan för bästa skola" får stöd i att utveckla kvaliteten och likvärdigheten inom grundskola och förskola.

Grundskolan har fortsatt goda resultat gällande andel behöriga elever till gymnasiet. Vårterminen 2023 var 89,6% av eleverna i årskurs 9 behöriga. Resultatet är tydligt över rikets snitt och innebär att Åre kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige gällande andel behöriga till gymnasiet.

Målnedbrytning
BoUK: Minska utanförskapet och öka sysselsättningen genom att successivt öka andelen behöriga elever till gymnasiet.

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Gott ledarskap och medarbetarskap

Kommunledningsstab och Årehus har valt att fokusera mot målet Gott ledarskap och medarbetarskap.

Kommunledningsstaben har ej uppnått målet. Två av stabens avdelningar har arbetat med målet Gott ledarskap och medarbetarskap.

Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag. För delmålet för 2023 var tanken att mäta resultat utifrån undersökning av den interna servicen men målet kommer inte kunna uppfyllas då avdelningen ännu inte har tagit fram en sådan undersökning. Avdelningen ser dock arbetet med att ta fram en internservicemätning som ytterst viktigt och arbetet kommer fortsätta.

HR avdelningen har arbetat med målet Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer. Och

delmålet för 2023 Integrera den verksamhetsspecifika introduktionen i den övergripande introduktionsstrukturen. Skapa strukturer för mentorskap för chefer. Tyvärr har arbetet med delmål för 2021 och 2022 inte kunnat genomföras i tid men det är ändå positivt att ett av systemen är implementerade, användare utbildade och används idag. I dagsläget är delar av delmål för 2023 integrerade, ett nytt arbetssätt för mentorskap för chefer är ej påbörjat eller implementerat och arbetet kommer att fortsätta framåt.

Årehus har uppnått målet om att årligen förbättra NMI. Bolaget arbetar ständigt för att utveckla medarbetarna och att de ska trivas på sin arbetsplats. Under första halvan av 2023 har det varit en del turbulens kring bolaget. Många av medarbetarna har fått utstå oerhörda påfrestningar på grund av det hårda trycket utifrån och otaliga arbetstimmar har gått åt till att hantera detta. Därför är det extra roligt när resultatet från vårens medarbetarundersökning visar en så pass positiv utveckling i medarbetarnas nöjdhet.

Målnedbrytning
Stab, HR-avd: Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer.
Stab, Ekonomiavd: Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag.
Årehus: Att årligen förbättra NMI.

Förbättra företagsklimatet

Kommunledningskontoret uppnår ej målet gällande förbättrat företagsklimat och företagsservice i Åre kommun.

Sammantaget utförs planerade aktiviteter hos tillväxtavdelningen i syfte att nå målet om förbättrat företagsklimat och företagsservice. Fortsatt finns dock mycket kvar att göra innan önskade nivåer enligt målsättningen nås. 2022 sattes målet till 3,6 och mätningen gav ett resultat på 3,4. Kommunen ligger under årets målsättning på 3,7 men inte når ända fram med resultatet 3,3.

Målnedbrytning
KLK Tillväxtavd: Förbättrat företagsklimat och företagsservice i Åre kommun

Involvera medborgarna mer

Kommunledningsstab, barn- och utbildningskontoret, socialkontoret, samhällsbyggnadskontoret samt Årehus har valt att fokusera mot målet Involvera medborgarna mer.

Kommunledningsstaben har ej uppnått målet. Kansliavdelning har arbetat med målet Involvera medborgarna mer och med delmålet Lättillgänglig och aktuell information till medborgare. Måttet för 2021 och 2022 bestod i att ta fram en tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur, vilken har tagits fram. Analysen har visat att processen inte gav förväntad effekt och projektet avslutades därför. Anledningen är att för att kunna använda processen så behöver grundförutsättningar som en ny och ändamålsenlig hemsida komma på plats och fokus har under 2023 lagts där i första hand. Ett projekt pågår just nu för att ta fram och implementera en ny och ändamålsenlig hemsida.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet gällande att Involvera medborgarna mer då kontoret hanterar inkomna klagomål på ett systematiskt och rättssäkert sätt samt att kontoret har tagit fram en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter.

Samhällsbyggnadskontoret har uppnått målet om att involvera medborgaren mer. Måtten för åren 2021 och 2022 uppnåddes inte i tid, men genomfördes under målperioden. Därför bedömer kontoret att målet som helhet nås. Miljöavdelningen har under tre år genomfört en rad olika aktiviteter för att uppnå målet. Enkätundersökning är genomförd, informationsinsatser kring tillsyn och projekt och vad som är aktuellt just nu har genomförts. Köksmästarträffar och krögarträffar har skett för livsmedelsföretagare inom kommunen och träffar har ordnats för avloppsentreprenörer. En rad e-tjänster har tagits fram och implementerats, bland annat avloppsansökan, förbränningsanläggningar och omklassning för livsmedelsanläggningar. För 2023 har det genomförts dialog med medborgare: livsmedelsenheten medverkade på Åre höstmarknad för att berätta om verksamheten och lämna möjligheter för medborgare att ställa frågor.

Årehus har ej uppnått målet. Genom att kontinuerligt samla in åsikter och förbättringsförslag från hyresgästerna involverar vi dessa i utvecklingen av fastighetsbeståndet. Utvecklingen av hyresgästernas nöjdhet mäts genom NKI. Någon NKI-data har inte funnits tillgänglig vid rapporteringstillfället.

Målnedbrytning
Stab, Kansliavd: Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.
BoUk: Ökad delaktighet och stärkt dialog med elever och vårdnadshavare.
SK: Involvera medborgarna mer och Gott ledarskap och medarbetarskap
SBK, Miljöavdelningen: Involvera medborgarna mer
Årehus: Involvera medborgarna mer

Ekonomiskt utfall - drift

Nämnd (tkr)	**Bokslut**	**Budget**	**Avvikelse**	**Avvikelse i %**	**Prognos T1**	**Prognos T2**
Kommunstyrelsen	-221 721	-221 169	-552	-0,2%	-2 120	14 050
Samhällsbyggnadsnämnden	-32 960	-31 771	-1 189	-3,7%	-1 150	-700
Barn-och utbildningsnämnden	-345 661	-322 549	-23 112	-7,2%	-9 300	-7 703
Socialnämnden	-286 198	-287 225	1 027	0,4%	-1 775	2 030
Summa	**-886 541**	**-862 714**	**-23 826**	**-2,8%**	**-14 345**	**7 677**
Ofördelade medel	0	2 661	-2 661		-2 700	-2 661
Revision, KF och valnämnd	-4 707	-3 767	-940	-25,0%	-500	-800
Finansiering	893 935	870 783	23 152	2,7%	4 900	4 000
TOTALT exkl. sociala investeringsprojekt	**2 687**	**6 963**	**-4 275**		**-12 645**	**8 216**
Tillkommer sociala investeringsprojekt	-4 151	-4 245	94	-2,2%		0
TOTALT inkl. sociala investeringsprojekt	**-1 464**	**2 718**	**-4 181**	**0**	**-12 645**	**8 216**
Balanskravsutredning						
Årets resultat enligt resultaträkningen	**-1 464**	**2 718**	**-4 181**		**-12 645**	**8 216**
Reducering av realisationsvinster	0	0	0		-6 000	-6 000
Reducering pensionsstiftelse	-13 404		-13 404		0	0
Använda medel social investeringsfond	4 151	4 245	-94		0	0
Använda medel resultatutjämningsreserv	10 717	0	10 717		0	0
Årets resultat enligt balanskravet	**0**	**6 963**	**-6 963**		**-18 645**	**2 216**

Ekonomisk utveckling 2023

Resultatet efter samtliga balanskravsjusteringar för året uppgår till 0 mnkr enligt årsredovisningen, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -7 mnkr. Totalt sett redovisar nämnderna en negativ budgetavvikelse på -23,8 mnkr, där en betydande del kan härledas till Barn- och utbildningskontorets negativa budgetavvikelse på -23,1 mnkr. Å andra sidan bidrar finansieringen till det positiva resultatet med 23,2 mnkr, främst tack vare den positiva utvecklingen för kommunens gemensamma pensionsstiftelse, som ökade med 13,4 mnkr under året. Dessutom har både skatteintäkterna överträffat de förväntade nivåerna, vilket till stor del kan förklaras av en starkare nationell ekonomi än vad som tidigare förutsågs. Kommuner erhållit en högre andel intäkter både från utdelning från Jämtkraft samt en höjd borgensavgift gentemot Årehus AB.

Kommunstyrelsen redovisar en avvikelse på 0,6 mnkr som framför allt beror på att kommunens VA-verksamhet redovisar ett underskott om 4,7 mnkr. Underskottet balanseras främst genom exploateringsintäkter från pågående exploateringsprojekt. I stora drag är det balans i personalkostnaderna, vakanser inom flera verksamheter har bidragit till att omställningskostnaderna inom integration och andra oförutsedda kostnader ryms i budget.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar en negativ avvikelse på 1,2 mnkr vid årets slut, främst på grund av lägre intäkter och högre kostnader för bostadsanpassningar än förväntat. Planenheten visar en positiv avvikelse på 243 tkr, drivet av lägre personalkostnader till följd av hög sjukfrånvaro. Byggenheten har en negativ avvikelse på 837 tkr, främst på grund av större utgifter för bostadsanpassningsbidrag än planerat. Miljöavdelningen redovisar ett negativt resultat på totalt 212 tkr, och livsmedelsenheten har ett positivt resultat på 20 tkr trots svårigheter med rekrytering av personal. Räddningstjänsten visar en negativ avvikelse på 189 tkr, medan ledning och stöd har ett positivt resultat på 393 tkr för året.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse om -23,1 mnkr vid årets slut. Den huvudsakliga orsaken till denna avvikelse kan härledas till flera faktorer:

- En kostnad om -3,5 mnkr relaterad till avgångsvederlag och icke-budgeterade personalkostnader inom barn- och utbildningskontoret centralt.
- Ökade kostnader om -6,5 mnkr relaterade till kostnader för barn/elever i andra kommuner och hos fristående huvudmän, vilka översteg budgeten.
- Personalkostnader på grundskolenivå som översteg budgeten med -15,3 mnkr.
- Högre kostnader än budgeterat för tilläggsbelopp för elever i anpassad grundskola och elever med behov av särskilt stöd, vilket resulterade i en avvikelse om -2,3 mnkr.
- Kostnader för skolskjutsar översteg budgeten med -3,2 mnkr.
- Ökade hyreskostnader för nybyggda och renoverade lokaler som ledde till en avvikelse om -2,3 mnkr.

Socialnämnden redovisar positiv avvikelse mot budget om 1 mnkr vilket indikerar en bra budgetföljsamhet på övergripande nivå. Kontoret har dock större avvikelser kopplat till verksamhet för LSS där det nu pågår utredningar kopplat till att analysera verksamhetens kostnadsutveckling. En del av de ökade kostnaderna är också relaterad till en ökad verksamhet inom området LSS. Centralt har kontoret även en större positiv avvikelse kopplat till ett lägre utfall än budget för personalkostnader vilket till stor del beror på vakanta tjänster.

Prognossäkerhet, budgetföljsamhet för nämnderna

Prognossäkerheten i kommunen indikerar dess förmåga att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Under 2023 har nämndernas prognoser varierat en del. Mellan april och augusti (T1 och delårsbokslutet) ökade prognosen med +22 mnkr, medan den minskade med -31,5 mnkr mellan augusti och december (delårsbokslut och årsbokslut). Det motsvarar ungefär 2,4 procent respektive 3,6 procent av nettokostnaderna. Avvikelserna har varierat av olika skäl. Barn- och utbildningskontoret har under året haft bristande uppföljning, vilket resulterade i felbedömningar av personalkostnader och en mer optimistisk prognos än vad utfallet blev. Även planerade åtgärder kopplade till T1-resultatet genomfördes inte. Prognosavvikelsen på kommunledningskontoret beror till stor del på utebliven markaffär samt justeringar i redovisningen för tekniska avdelningens resultat, vilket negativt påverkade kontorets ekonomi.

Mer detaljerad information om verksamheternas utfall för 2023 återfinns i respektive nämnds årsredovisning.

Finansieringen

Finansieringen 2023-12-31 tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Skatter	625 860	612 126	13 734
Bidrag och utjämning	185 326	183 870	1 456
Fastighetsavgift	57 378	56 247	1 131
Pensionsavsättningar inkl. pensionsstiftelse	6 793	5 050	1 743
Internränta	13 287	14 800	-1 513
Ränta och utdelningar aktier/andelar	10 672	3 400	7 270
Avskrivningslån, fordringar, pensioner kravmat mm	-5 380	-4 710	-669
Summa	**893 937**	**870 783**	**23 152**

Utfallet för finansieringen visar på en positiv budgetavvikelse motsvarande +23,2 mnkr (exkl. Ofördelat), främst tack vare förbättringar i skatteunderlaget under verksamhetsåret till följd av en starkare ekonomi än förväntat.

Kommunen redovisar även en positiv avvikelse för ränta och utdelning, där en större utdelning från Jämtkraft AB än förväntat bidrog, samt en höjning av borgensavgiften mot Årehus AB från 0,3% till 0,66% under året.

Den betydande prognosavvikelsen för kommunens pensionsavsättningar beror främst på beslutet att inte begära gottgörelse från pensionsstiftelsen, då skatteintäkterna utvecklade sig bättre än förväntat. Justerade redovisningsregler för pensionsstiftelsen innebär att eventuell utveckling av stiftelsens tillgångar ska redovisas i kommunens balans och resultaträkning, vilket för 2023 resulterade i en positiv effekt på räkenskaperna om 13,4 mnkr.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Kommun bokslut 2022	Kommun bokslut 2023	Kommun budget 2023	Koncern bokslut 2022	Koncern bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	1, 19	265 929	275 505	251 169	385 732	405 691
Jämförelsestörande intäkt		57 275			57 275	
Verksamhetens kostnader	1, 19	-1 019 162	-1 086 007	-1 060 694	-1 111 955	-1 186 109
Jämförelsestörande kostnad		0	0		0	0
Avskrivningar	2	-57 944	-70 144	-43 400	-74 170	-83 696
Verksamhetens nettokostnader		**-753 902**	**-880 646**	**-852 925**	**-743 118**	**-864 114**
Skatteintäkter	3	576 899	625 860	612 126	576 899	625 860
Generella statsbidrag och utjämning inkl. momsavgift	4	276 470	242 704	240 117	276 470	242 704
Verksamhetens resultat		**99 467**	**-12 082**	**-682**	**110 251**	**4 450**
Finansiella intäkter	5, 21	8 211	28 995	6 900	7 153	22 521
Finansiella kostnader	5	-14 578	-18 377	-3 500	-29 890	-33 179
Resultat efter finansiella poster		**93 100**	**-1 464**	**2 718**	**87 514**	**-6 208**
Årets resultat	20	**93 100**	**-1 464**	**2 718**	**87 514**	**-6 208**
varav sociala investeringsprojekt		-6 621	-4 151	-4 245		

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Kommun Bokslut 2022	Kommun Bokslut 2023	Kommun Budget 2023	Koncern Bokslut 2022	Koncern Bokslut 2023
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella tillgångar	2	316	122	300	316	122
Materiella tillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2, 22	1 389 578	1 377 383	1 433 200	1 922 699	1 994 521
Inventarier och maskiner	2, 23	85 078	82 271	80 000	88 892	100 253
Finansiella tillgångar						
Långfristiga fordringar	6, 24	33 983	32 092	35 000	33 983	28 777
Värdepapper/andelar/bostadsrätter	7, 25	103 145	104 188	103 000	138 339	137 140
Summa anläggningstillgångar		**1 612 100**	**1 596 056**	**1 651 500**	**2 184 229**	**2 260 813**
Omsättningstillgångar						
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	8	18 989	12 959	17 600	18 989	12 959
Kortfristiga fordringar	9, 26	184 500	192 194	143 000	187 880	199 838
Kortfristiga placeringar	10	49 400	62 804	0	0	0
Likvida medel	11, 27	83 635	105 808	30 600	107 038	119 624
Summa omsättningstillgångar		336 524	373 765	**191 200**	**313 907**	**332 421**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 948 624**	**1 969 821**	**1 842 700**	**2 498 136**	**2 593 234**
EGET KAPITAL OCH SKULDER						
Eget kapital	12, 28	584 820	577 619	487 300	679 638	665 841
-varav årets resultat		93 100	-1 464	*7 300*	*87 514*	*-6 208*
- varav resultatutjämningsreserv		47 000	36 283		*47 000*	*36 283*
- varav övrigt eget kapital		444 720	542 800	480 000	*545 124*	*635 766*
Avsättningar						
Avsättningar till pensioner	13	68 113	83 049	65 000	74 403	93 057
Andra avsättningar	14	15 135	15 566	25 000	32 310	32 758
Summa avsättningar		**83 248**	**98 615**	**90 000**	**106 713**	**125 815**
Skulder						
Långfristiga skulder	15, 29	1 075 722	1 052 860	1 085 800	1 499 823	1 542 455
Kortfristiga skulder	16, 30	204 834	240 727	179 600	211 962	259 123
Summa skulder		1 280 556	1 293 587	**1 265 400**	**1 711 785**	**1 801 578**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**1 948 624**	**1 969 821**	**1 842 700**	**2 498 136**	**2 593 234**
Borgensförbindelser	17	1 041 789	1 041 789			
Ansvarsförbindelser pensioner	13	178 448	181 456			
Ansvarsförbindelser visstidsförordnanden		257	108			

Finansieringsanalys/kassaflödesanalys

Belopp i tkr		Kommun Bokslut 2022	Kommun Bokslut 2023	Kommun Budget 2023	Koncern Bokslut 2022	Koncern Bokslut 2023
Den löpande verksamheten						
Årets resultat från resultaträkningen		93 100	-1 464	7 270	87 514	-6 208
Justering för av- och nedskrivningar		57 944	70 144	43 400	74 170	83 696
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 18, 31	7 320	9 630	0	10 541	11 513
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**158 364**	**78 310**	**50 670**	**172 225**	**89 001**
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-26 529	-7 694	1 900	-26 132	-11 958
Ökning(-)/minskning(+) kortfristig placering		7 708	-13 404	0	0	0
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager, exploateringsfastigheter		-6 716	6 030	-11 100	-6 485	6 030
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		16 329	35 893	-41 700	-2 554	47 161
Medel från den löpande verksamheten		**149 156**	**99 135**	**-230**	**137 054**	**130 234**
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-562 189	-54 948	-66 000	-265 443	-166 685
Investeringsbidrag		0	0	6 000	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-32 055	-1 043	0	2 871	1 199
Utrangering anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten		**-594 244**	**-55 991**	**-60 000**	**-262 572**	**-165 486**
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		0	0	0	85 000	25 000
Amortering av skuld		0	0	0	0	0
Ökning/**minskning** långfristiga fordringar		-12 201	1 891	8 000	-12 201	5 206
Ökning/minskning av långfristiga skulder		444 422	-22 862	5 800	10 867	17 632
Medel från finansieringsverksamheten		**432 221**	**-20 971**	**13 800**	**83 666**	**47 838**
Årets kassaflöde						
Likvida medel vid årets början		**96 502**	**83 635**	**77 000**	**148 890**	**107 038**
Likvida medel vid årets slut		**83 635**	**105 808**	**30 570**	**107 038**	**119 624**

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl. TA	Återstår	Överförs till 2024
Kommunstyrelsen	47 004	189 053	142 049	128 065
- Tekniska avdelningen	26 251	149 173	122 922	111 378
- Övrigt kommunstyrelsen	20 753	39 880	19 127	16 687
Samhällsbyggnadsnämnd	536	1 354	818	0
Barn- och utbildningsnämnd	5 619	11 370	5 751	2 650
Socialnämnd	1 734	7 113	5 379	5 286
Total	**54 893**	**208 890**	**153 997**	**136 001**

Kommunstyrelsen har genomfört investeringar huvudsakligen relaterade till arbeten kring Mörviksån, markinköp och infrastruktur i Duved. Inom staben pågår fortsatt investeringar kopplat till e-arkivinförande och renovering av arkivlokaler. Renoveringen och ombyggnationen av arkivlokaler samt avtalet med en leverantör för e-arkiv blev dyrare än planerat. Trots att avtalet med e-arkivleverantören avbröts, ryms ändå de gjorda investeringarna inom ramen för kansliavdelningen. Säkerhets- och hållbarhetsavdelningen har främst investerat i inköp av kontorsmöbler under året. Medel som flyttas över till 2024 härrör främst VA försörjningsprojektet i Bydalen, medel för markinköp samt investeringar i Mörviksån.

Samhällsbyggnadsnämnden har investerat i hjärtstartare och fyrhjuling, samt genomfört en del lokalanpassningar. Nämnden begär ingen överföring av medel då nämnden avvaktar lokalkapacitetsutredningen innan ytterligare investeringar genomförs.

Barn och utbildningsnämnden har investerat i löpande underhåll inom förskolan samt i uppstart av nya förskolor och inredning av befintliga och nya avdelningar. Investeringar i grundskolan har inkluderat inredning av nya skollokaler och utemiljön.

Socialnämnden har investerat i renovering av öppenvårdens lokaler. Myndighetsenheten väntar på en lösning gällande e-tjänster och robotar kopplade till ansökningar av ekonomiskt bistånd. Måltidenheten har investerat i städmaskiner, köksutrustning och industritvättmaskin till skolor och områden i kommunen. Majoriteten av begäran om att överföra medel härrör investeringar i välfärdsteknisk som kommunen inte haft kapacitet att genomföra än.

Noter – kommunen

Noter - Kommun

belopp i tkr

Not 1 Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader är justerade med interna poster.

Verksamhetens intäkter	**2022**	**2023**
Statsbidrag och övriga bidrag*	88 431	76 934
Barnomsorgsavgifter	10 256	10 878
Äldreomsorgsavgifter	10 224	11 374
Bygglovsavgifter	8 325	7 460
Va- och renhållningsavgifter	103 122	109 593
Övriga taxor och avgifter	14 714	16 422
Hyror och arrenden	11 911	11 355
Försäljning elevplatser	1 827	1 706
Övrig försäljning	17 119	29 783
S:a före jämförelsestörande poster	265 929	275 505
Tillkommer jämförelsestörande poster:		
Realisationsvinst anläggningstillgångar	57 275	
S:a efter jämförelsestörande poster	**323 204**	**275 505**

Verksamhetens kostnader	**2022**	**2023**
Personalkostnader	593 035	621 275
Pensionskostnader inkl. löneskatt	47 610	62 646
Material och varor	30 303	32 493
Bidrag och transfereringar	16 814	17 494
Köp av elevplatser från andra kommuner	66 567	79 627
Köp av vårdplatser	21 890	19 604
Köp av verksamheter och tjänster	112 486	110 294
Lokalkostnader	97 494	106 761
Övrigt	32 963	35 813
S:a före jämförelsestörande poster	1 019 162	1 086 007
Tillkommer jämförelsestörande poster:		
S:a efter jämförelsestörande poster	**1 019 162**	**1 086 007**

Not 2 Avskrivningar

Avskrivningar sker enligt plan på ursprungligt anskaffningsvärde.
Avskrivningstiden beräknas på anläggningens ekonomiska livslängd.

	2022	**2023**
Avskrivningar immateriella anläggningar	237	193
Avskrivningar fastigheter och anläggningar	24 976	26 477
Avskrivningar leasade byggnader	15 827	26 659
Avskrivningar maskiner och inventarier	16 904	16 815
Avskrivningar utrangerade anläggn/nedskrivningar	0	0
Nedskrivning anläggningstillgångar	0	0
Summa	**57 944**	**70 144**

Immateriella anläggningar	**2022**	**2023**
Externt förvärvade		
Anskaffningsvärde	10 449	10 462

Årets nyanskaffningar	13	0
Utrangering		-16
Ackumulerade avskrivningar	-9 909	-10 130
Årets avskrivningar	-237	-193
	316	**122**

Mark	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	43 250	42 083
Årets nyanskaffningar	31 502	1 000
Årets försäljningar, bokfört värde	-32 668	-185
	42 083	**42 898**

Verksamhetsfastigheter och anläggningar	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	412 906	589 365
Årets nyanskaffningar	176 459	31 341
Utrangering		-3 537
Ackumulerade avskrivningar	-28 667	-45 377
Årets avskrivningar	-16 988	-19 510
Årets försäljningar, bokfört värde	0	0
	543 710	**552 282**

Fastigheter för affärsverksamhet	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	240 856	240 856
Årets nyanskaffningar	0	20 515
Ackumulerade avskrivningar	-160 957	-165 931
Årets avskrivningar	-4 974	-4 264
	74 925	**91 175**

Publika fastigheter	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	126 100	126 100
Årets nyanskaffningar	0	0
Ackumulerade avskrivningar	-86 239	-89 252
Årets avskrivningar	-3 013	-2 899
Årets upp-/nedskrivningar	0	0
Återförda avskrivningar utrang/fsg	0	0
	36 848	**33 949**

Leasade byggnader	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	666 879	666 879
Ackumulerade avskrivningar	-29 346	-56 004
	637 533	**610 875**

Tomträtter	**2022**	**2023**
	325	**325**

Pågående investeringar	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	161 271	54 154
Årets nyanskaffningar	30 877	34 545
Årets aktivering	-137 994	-42 820
	54 154	**45 879**

S:a mark, byggnader, tekn anläggn	**1 389 578**	**1 377 383**

Genomsnittlig nyttjandetid för byggnader och tekniska anläggningar i 34 år

Maskiner och inventarier	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	235 814	265 295
Årets nyanskaffningar	29 481	14 963
Utrangeringar		-46 453
Ackumulerade avskrivningar	-164 113	-181 017
Återförda avskrivningar utrang/fsg		45 974
Årets avskrivningar	-16 904	-16 815
Årets försäljningar, bokfört värde	0	0
	84 278	**81 947**

Pågående investeringar	**2022**	**2023**
Anskaffningsvärde	504	800
Årets anskaffningar	19 921	4 639
Årets aktiveringar	-19 625	-5 116
	800	**323**

S:a maskiner och inventarier	**85 078**	**82 271**
Genomsnittlig nyttjandetid för maskiner och inventarier i år 10 år		

Not 3 Skatteintäkter	**2022**	**2023**
Preliminära skatteintäkter.	558 793	613 025
Slutavräkning fg år	3 827	3 174
Preliminär slutavräkn innevarande år	14 279	9 662
Summa	**576 899**	**625 860**

Not 4 Generella statsbidrag	**2022**	**2023**
Gen. Statsbidrag och sysselsättn stöd	1 435	
Strukturbidrag	18 437	18 563
Inkomstutjämning	189 324	186 586
Kostnadsutjämning	1 219	-13 394
Fastighetsavgift	53 107	57 378
LSS-utjämning	-24 467	-37 987
Statsbidrag högt flyktingmottagande	3 755	2 881
Regleringsavgift	33 661	28 677
Summa	**276 470**	**242 704**

Not 5 Finansiella intäkter och kostnader	**2022**	**2023**
Utdelning aktier och andelar	4 213	5 004
Ränteintäkter övrigt	989	3 615
Pensionsstiftelse avkastning		13 404
Borgensavgifter	3 009	6 972
Försäljning finansiella omsättn.tillg.	0	0
Summa finansiella intäkter	**8 211**	**28 995**
Räntekostnader lån	2 224	5 172
Räntekostnader pensionsskuld	645	6 678
Räntekostnad leasade byggnader	3 797	6 307
Pensionsstiftelse avkastning	7 708	
Övrigt	204	220
Summa finansiella kostnader	**14 578**	**18 377**
Finansiellt netto	**-6 367**	**10 618**

Not 6 Långfristiga fordringar och anläggningslån	**2022**	**2023**
Holiday Club	2 291	400
Kommuninvest	0	0
Åre Destination AB	14 800	14 800
Aktivitetshallen Åre AB	3 000	3 000
Totten 2:40/Åre Bräcke 1:67	14 000	14 000
Övriga	-108	-108
Summa	**33 983**	**32 092**

Not 7 Värdepapper, andelar, bostadsrätter	**2022**	**2023**
Aktier Årehus AB	86 155	86 155
Aktier Jämtkraft AB	7 283	7 283
Aktier Åre Strand Aktivitets AB	881	881
Kommuninvest	7 267	8 322
Jämtlands gymnasieförbund	1 449	1 449
Övr. aktier, andelar och bostadsrätt	109	98
Summa	**103 145**	**104 188**

Not 8 Förråd , lager och exploateringsfastigheter	**2022**	**2023**
Förråd och lager	0	0
Exploateringsfastigheter	18 989	12 959
Summa	**18 989**	**12 959**

Not 9 Kortfristiga fordringar

Fordringarna är upptagna till det belopp varmed de förväntas inflyta.	**2022**	**2023**
Statsbidragsfordringar	3 032	1 876
Kundfordringar	24 263	24 254
Interimsfordringar	20 646	35 160
Fordran VA	5 737	0
Mervärdesskatt	7 774	6 466
Nästa års amorteringar	1 907	1 998
Kommunal fastighetsavgift	75 583	82 096
Slutavräkning skatt	31 801	27 115
Årehus	4 540	3 799
Fordran skatt	8 896	9 007
Övriga fordringar	321	423
Summa	**184 500**	**192 194**

Not 10 Kortfristiga placeringar	**2022**	**2023**
Åre kommuns andel av Kommunernas gemensamma pensionsstiftelse (Kgps)	26,61%	27,38%
Investerat i stiftelse (2019)	81 000	81 000
Ack avkastning 2019 -	18 924	31 803
Andel av Kgps förmögenhet kr	99 924	112 803
Värdet av säkrade pensionsförpliktelser	-50 524	-49 999
Summa	**49 400**	**62 804**

Not 11 Likvida medel	**2022**	**2023**
Kassa	9	18
Banker	83 372	105 541
Virkeslikvidkonto	254	249
Summa	**83 635**	**105 808**
Specifikation banker:		
Koncernkonto Swedbank	95 573	104 351
Skuld/fordran till koncernföretag	-12 201	1 190
Kommunens andel av koncernkonto	*83 372*	*105 541*

Not 12 Eget kapital	**2022**	**2023**
Ingående eget kapital	434 612	584 820
Korr. eget kapital pensionsstiftelse	57 108	
varav resultatutjämningsreserv	*47 000*	*36 283*
direktbokning eget kapital: rättning fel va-skuld 2020-2022	0	-5 737
Årets resultat	93 100	-1 464
Utgående eget kapital	**584 820**	**577 619**

Not 13 Avsättning för pension inkl. löneskatt

Avsättning för pensionsförpliktelser intjänade fr o m 1998

	2022	**2023**
Redovisat värde vid perioden början	60 999	68 113
Förändringar under året:		
Utbetalningar	-1 919	-2 148
Finansiell uppräkning	1 172	5 374
Intjänad under året	2 718	7 526
Ändrat livslängdsåtagande i RIPS	3 470	
Övrigt	284	1 268
Förändring löneskatt	1 389	2 916
Redovisat värde vid perioden slut	**68 113**	**83 049**
Aktualiseringsgrad	93%	93%

Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997-12-31

	2022	**2023**
Redovisat värde vid perioden början	85 455	77 797
Förändringar under året:		
Utbetalningar	-9 033	-9 339
Finansiell uppräkning	1 071	11 978
Ändrat livslängdsåtagande i RIPS	3 267	
Övrigt	-1 468	-218
Förändring löneskatt	-1 495	587
Redovisat värde vid periodens slut exkl. pensionsstiftelse	**77 797**	**80 805**
Pensionsstiftelse inkl. löneskatt	100 651	100 651
Sa ansvarsförbind inkl. pensionsstift	**178 448**	**181 456**

Antal visstidsförordnande uppgår till 2 personer.

Not 14 Andra avsättningar	**2022**	**2023**
Avsättning sluttäckning deponier	15 135	15 566
Summa	**15 135**	**15 566**

Not 15 Långfristiga skulder	**2022**	**2023**
Investeringsfond VA	14 167	14 334
Investeringsbidrag VA	14 484	14 100
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	110 104	111 535
Långfristig leasingskuld byggnader	616 899	592 823
Lån	320 000	320 000
Övriga långfristiga skulder	68	68
Summa	**1 075 722**	**1 052 860**

Not 16 Kortfristiga skulder	**2022**	**2023**
Preliminärskatt, dec	10 533	10 198
Arbetsgivaravgifter, dec	11 742	12 048
Leverantörsskulder	52 227	58 707
Skuld bidragsbetalning		25 734
Statsbidrag	14 739	13 278
Upplupna kostnader	17 439	14 610
Förinbetalda intäkter	3 650	2 728
Upplupna räntor	763	1 255
Semester-, ferie- och övertidskuld	36 559	37 148
Löneskatt	12 373	15 064
Årets intjänade pensioner	18 234	16 755
Kortfristig del förutbetalda anläggningsavgifter	-991	4 838
Avräkning service exploateringsavtal	2 930	2 930
Skulder till koncernbolag	-49	-72
Moms		433
Garantibelopp/säkerhet	200	200
Kortfristig del av leasingskuld	23 844	24 084
Övriga skulder	640	788
Summa	**204 834**	**240 727**

Not 17 Borgensförbindelser	**2022**	**2023**
Egna hem	158	158
Årehus AB	1 041 000	1 041 000
Övriga	631	631
Summa	**1 041 789**	**1 041 789**

Not 18 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	2022	**2023**
Avsättning pensioner	7 114	14 936
Avsättning för återställning deponier/ soptippar	206	431
Direktbokning eget kapital	0	-5 737
Summa	**7 320**	**9 630**

Finansiell leasing

	2022	2023
Hyrda lokaler		
Anskaffningsvärde	666 879	666 879
Ackumulerade avskrivningar	-29 346	-56 004
Redovisat värde anläggningstillgångar	**637 533**	**610 875**
Återstående minimileaseavgifter	720 861	690 718
Nuvärdesberäknade minimileaseavgifter som förfaller:		
-inom ett år	26 658	26 658
-senare än ett år, men inom fem år	106 634	106 634
-senare än fem år	504 241	477 583
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	-	-

Kommuninvest i Sverige AB

Åre kommun har i juni 2007 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ek för har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ek för har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelning av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, del i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Åre kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelse 551 907 380 712 kr och totala tillgångar till 562 022 704 021 kr. Åre kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 380 907 279 kr och andelen av de totala tillgångarna till 1 410 193 865 kr.

Kostnader för revision

	2022	2023
Sakkunnigt biträde	914	550
Förtroendevalda revisorer	451	554
	1 365	**1 104**

Noter - koncernen

Noter - Koncern

Belopp i tkr

Not 19 Verksamhetens intäkter	2022	2023
Hyror och arrenden	132 779	156 855
Taxor och avgifter	617 482	682 366
Bidrag	132 643	119 317
Försäljning	172 995	192 237
Övrigt		
Avgår interna mellanhavanden	-87 406	-118 850
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasieförbund	-582 761	-623 281
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid AB		-2 545
Avgår extern ägarandel Centrumhus i Åre AB		-409
Summa	**385 732**	**405 691**
Jämförelsestörande intäkter	57 275	
S:a efter jämförelsestörande poster	**443 007**	**405 691**

Not 19 Verksamhetens kostnader	2022	2023
Personalkostnader	980 813	1 058 902
Övriga kostnader	771 701	829 580
Avgår interna mellanhavanden	-69 510	-85 886
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasieförbund	-571 049	-611 826
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid AB		-3 656
Avgår extern ägarandel Centrumhus i Åre AB		-1 006
Summa	**1 111 955**	**1 186 109**
Jämförelsestörande kostnader	0	0
S:a efter jämförelsestörande poster	**1 111 955**	**1 186 109**

Not 20 Årets resultat	2022	2023
Kommunens förändring av eget kapital	93 100	-1 464
Dotterföretagens bokförda resultat:		
Årehus AB	2 278	-1 926
Jämtlands gymnasieförbund	555	-940
Åre Strand aktivitets AB	-24	-27
Duveds Framtid AB		-3443
Centrumhus i Åre AB		-2656
Pensionsstiftelse	-15 609	12 925
Avgår extern ägarandel JGY	-494	817
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid		2 582
Avgår extern ägarandel Centrumhus		1 328
Avgår interna mellanhavanden pensionsstiftelse Åre kommuns del	7 708	-13 404
Summa	**87 514**	**-6 208**

Not 22 Mark, byggnader, tekniska anläggningar	2022	2023
Kommunen	1 389 578	1 377 383
Årehus AB	1 170 654	1 190 174
Jämtlands gymnasieförbund		
Duveds Framtid AB		71 003
Centrumhus i Åre AB		40 177
Avgår interna mellanhavanden	-637 533	-610 875
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid		-53 252
Avgår extern ägarandel Centrumhus		-20 089
Summa	**1 922 699**	**1 994 521**

Not 23 Inventarier och maskiner	2022	2023
Kommunen	85 078	82 271
Årehus AB	168	13 348
Jämtlands gymnasieförbund	33 147	35 375
Avgår extern ägarandel JGY	-29 501	-30 741
Summa	**88 892**	**100 253**

Not 24 Långfristiga fordringar	2022	2023
Kommunen	33 983	32 092
Årehus AB		
Jämtlands gymnasieförbund		
Avgår interna mellanhavanden		-3 315
Summa	**33 983**	**28 777**

Not 25 Värdepapper/andelar/bostadstätter	2022	2023
Kommunen	103 145	104 188
Årehus AB	23 531	31 986
Jämtlands gymnasieförbund	80	80
Åre Strand aktivitets AB		
Pensionsstiftelse	100 139	112 846
Avgår interna mellanhavanden	-88 485	-111 890
Avgår extern ägarandel JGY	-71	-70
Summa	**138 339**	**137 140**

Not 21 Finansiella intäkter	2022	2023
Kommunen	8 211	25 804
Årehus AB	63	304
Jämtlands gymnasieförbund	510	2 822
Duveds Framtid AB		8
Pensionsstiftelse	1 832	13 226
Avgår interna mellanhavanden	-3009	-17 185
Avgår extern ägarandel JGY	-454	-2 452
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid		-6
Summa	**7 153**	**22 521**

Not 26 Kortfristiga fordringar	2022	2023
Kommunen	184 500	192 194
Årehus AB	9 645	8 423
Jämtlands gymnasieförbund	35 186	47 245
Åre Strand aktivitets AB	1	1
Duveds Framtid AB		3 064
Centrumhus i Åre AB		668
Pensionsstiftelse	84	93
Avgår interna mellanhavanden	-10 220	-8 162
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasieförbund	-31 316	-41 056
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid		-2 298
Avgår extern ägarandel Centrumhus		-334
Summa	**187 880**	**199 838**

Not 27 Likvida medel	2022	2023
Kommunen	83 635	105 808
Årehus AB	12 201	
Jämtlands gymnasieförbund	86 604	88 914
Åre Strand aktivitets AB	1 617	1 617
Duveds Framtid AB		859
Centrumhus i Åre AB		590
Pensionsstiftelse	59	41
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasieförbund	-77 078	-77 266
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid AB		-644
Avgår extern ägarandel Centrumhus i Åre AB		-295
Summa	**107 038**	**119 624**

Not 30 Kortfristiga skulder	2022	2023
Kommunen	204 834	240 727
Årehus AB	29 193	32 512
Jämtlands gymnasieförbund	79 062	77 381
Åre Strand aktivitets AB	64	91
Pensionsstiftelsen	28	185
Duveds Framtid AB		3103
Centrumhus i Åre AB		1818
Avgår interna mellanhavanden	-30 854	-26 213
Avgår extern ägarandel JGY	-70 365	-67 244
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid AB		-2 327
Avgår extern ägarandel Centrumhus i Åre AB		-909
Summa	**211 962**	**259 123**

Not 28 Eget kapital	2022	2023
Kommunen	584 820	577 619
Årehus AB	128 831	127 055
Jämtlands gymnasieförbund	18 777	17 837
Åre Strand aktivitets AB	1 554	1 527
Pensionsstiftelse	100 253	112 795
Duveds Framtid AB		47 039
Centrumhus i Åre AB		14 887
Avgår interna mellanhavanden	-137 885	-174 695
Avgår extern ägarandel JGY	-16 712	-15 500
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid AB		-35 279
Avgår extern ägarandel Centrumhus i Åre AB		-7 444
Summa	**679 638**	**665 841**

Not 31 Justering för ej likviditetspåverkande poster	2022	2023
Kommunen avsättning pensioner	7 114	14 936
Kommunen övriga avsättningar	206	431
Kommunen direktbokning eget kapital		-5 737
Årehus AB avsättningar	3 436	-226
Årehus övriga poster	-124	103
Jämtl gymnasieförb avsättning pensioner	305	2 518
Övrigt	-396	-512
Summa	**10 541**	**11 513**

Pensionsstiftelse	2022	2023
Kommunernas Gemensamma pensionsstiftelse Kgps		
Pensionsstiftelsens marknadsvärde	375 653	411 960
- varav Åre kommuns andel kr	*99 924*	*112 803*
- varav Åre kommuns andel %	*26,60%*	*27,38%*
Insatt kapital Åre kommun	81 000	81 000

Not 29 Långfristiga skulder	2022	2023
Kommunen	1 075 722	1 052 860
Årehus AB	1 041 000	1 067 190
Jämtlands gymnasieförbund		
Duveds Framtid AB		24 712
Centrumhus i Åre AB		24 730
Avgår interna mellanhavanden	-616 899	-596 138
Avgår extern ägarandel Duveds Framtid AB		-18 534
Avgår extern ägarandel Centrumhus i Åre AB		-12 365
Summa	**1 499 823**	**1 542 455**

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper	Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Åre kommun följer i all väsentlighet rekommendatio-nerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.
Jämförelsestörande poster	Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.
Anläggningstillgångar	Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar. För anläggningar anskaffade före 2010 har utgiften minskats med eventuella investeringsbidrag. Linjär avskrivning på ursprungligt anskaffningsvärde Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk Avskrivningstiden beräknas på anläggningens ekonomiska livslängd Beloppsgränsen för investering är 0,5 prisbasbelopp Komponentavskrivning tillämpas för va- verksamheten och teknisk verksamhet fr o m 2007 och för övrig verksamhet fr o m 2014.Huvudsakligen tillämpas följande ekonomiska livslängder: VA-ledningar, 50 år fastigheter och anläggningar, 20 och 33 år Va-anläggningar, 25-40 år maskiner och inventarier, 5-15 år datorutrustning, 3 år immateriella anläggningstillgångar (programvarulicenser) 5-7 år Avsaknaden av ett detaljerat anläggningsregister för anläggningar införskaffade före år 2007 gör att vi inte tillfullo följer RKR:s rekommendation 11:4 Materiella anläggningstillgångar Utifrån RKR:s rekommendation R4 ska komponentavskrivning göras från och med 2014. En genomgång gjordes 2014 av samtliga anläggningar över 1 mkr. Justeringar har gjorts vad gäller ospecificerad asfaltering 1999-2005 där avskrivningstiden har sänkts från 33 till 15 år. Justeringen föranleder en större nedskrivning som belastade 2014 års resultat dels en plan med en årlig nedskrivning 2014-2018. För några specificerade vägar där ytskiktet/asfalten har bytts ut har hälften restvärdet av den ursprungliga anläggningen utrangerats. Investeringar i Årehus AB lokaler 2008-2012 har sedan tidigare skrivits av utifrån återstående avtalstid och denna bedömning kvarstår.
Omsättningstillgångar	Har i balansräkningen värderats till lägsta värdets princip till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen. Kundfordringar har tagits upp till det belopp med som beräknas flyta in. Fordringar äldre än 6 månader har värdereglerats. Kommunens exploateringsfastigheter klassificeras från och med 2007 som omsättningstillgångar.
Investeringsbidrag – byte av redovisningsprincip	Fr.o.m. 2010 bokförs investeringsbidrag som skuld och intäktförs i samma takt som det investeringsobjekt bidraget avser.
Anläggningsavgifter VA-verksamhet	Intäkterna har fr.o.m. 2002 periodiserats för att täcka framtida kapital-kostnader för de investeringar som gjorts och görs i VA-verk och ledningsnät. Anslutningsavgifterna periodiseras utifrån en genomsnitt-lig avskrivningstid på 40 år och intäktsförs med en fyrtiondel om året.
Kapitalkostnader	Består dels av linjär avskrivning, det vill säga lika stora be-lopp varje år beräknad på objektets anskaffningsvär-de, dels av internränta på återstående bokfört värde
Sammanställd redovisning	Upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, vilket innebär att kommu-nens (moderbolagets) bokförda värden på aktier i dotterbola-gen elimineras mot dotterbolagens egna kapital vid förvär-vet. Därefter har intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar intas i koncernredovisningen. Koncerninterna fordringar och skulder samt intäkter och kostnader har eliminerats.
Leasing	Leasingavtal med en löptid om tre år eller kortare betraktas i enlighet med RKR 5 Leasing som operationella avtal. I Åre kommun är det bilar som leasas. Finansiell leasing av anläggningstillgångar ska enligt RKR 5 redovisas som anläggningstillgång och skulden till leasinggivaren redovisas i balansräkningen. Nytillkomna hyresavtal fr o m 2019 redovisas som finansiell leasing.
Pensionsförpliktelser	Åre kommun har 2009-2019 inte redovisat pensioner enligt KRL:s blandmodell, det vill säga att intjänade pensionsförmåner före 1998 ska redovisas som ansvarsförbindelse. Hela pensionsåtagandet har redovisats som en avsättning i

Tillämpade redovisningsprinciper	Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Åre kommun följer i all väsentlighet rekommendatio-nerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.
	balansräkningen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Pensionsskuldens finansiella kostna-der har redovisats som finansiell kostnad i resultaträkningen och ingår i pensionsskulden liksom löneskatt. KPA:s beräkning (RIPS07) har använts för att ta fram skuldens storlek. I balanskravsavstämningen har resultateffekten av fullfonderingsmodellen exkluderats för att få ett resultat som stämmer överens mot KRL och även bli jämförbart med andra kommuner. Fr o m 2020 redovisas pensionsskulden enligt blandmodellen, vilket innebär att pensionsåtaganden inkl löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Även jämförelsetalen bakåt har korrigerats. Pensionsåtagande för anställda i Årehus AB redovisas enligt BFN K3.
Semesterlöneskuld	De anställdas fordran på kommunen i form av semesterdagar och ej kompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter
Löneskulder till timanställda m.fl.	Löneskulder för timanställda, ersättning för övertid och obekväm periodiseras. Skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen och belastar 2023 års redovisning.
Leverantörsskulder	på väsentliga belopp som inkommit efter 10 januari 2024 men är hänförliga till redovisningsåret 2023, har skuldbokförts och belastar 2023 års redovisning.
Kostnads- och intäktsräntor	Som kan hänföras till redovisningsåret har bokförts som skuld respektive fordran och belastar 2023 års re-sultat.
Skatteintäkter	Redovisning av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kom-munal redovisnings rekommendation om Redovisning av skatteintäkter. Skatteintäkterna redovisas efter bokföringsmäs-siga grunder baserat på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)prognos för slutavräk-ning 2022 och prognos för 2023.
Stats- och landstingsbidrag	Influtna under redovisningsåret men hänförs till näst-kom-mande år har skuldförts.
Finansiella tillgångar	Har klassificerats som omsättningstillgångar enligt RKR:s rekommendation R7. Värdering har gjorts utifrån inköpspris.
Utställda fakturor	Efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret har ford-ringsförts och tillgodogjorts årets redovisning.
Värdering	Överordnad princip för värdering är försiktighetsprincipen, som inne-bär att tillgångar inte övervärderas och skulder inte undervärderas.
Pensionsstiftelse	Kommunen är sedan 2019 ansluten till Kommunernas gemensamma pensionsstiftelse, Kgps. Syftet är att trygga delar kommunens pensionsåtagande. Fr.o.m. 2023 tillämpar kommunen RKR rekommendation R20, redovisning av kommunala pensionsstiftelser. Pensionsstiftelsen har konsoliderats in i de sammanställda räkenskaperna i enlighet med 12 kap 2§ LKBR. Jämförelsetalen för 2022 är omräknade både för kommun och koncern.

Allmänna Fakta

Åre kommuns landareal

7 263 km²

1,7 invånare per km²

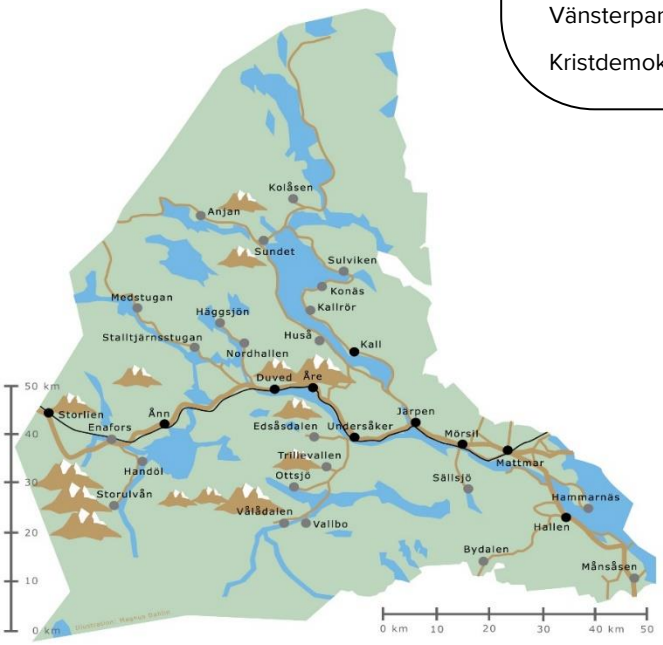

Mandatfördelning i Åre kommun - Fullmäktige 2022

Inom parentes mandatfördelning 2018

			Gruppledare för partierna
Centerpartiet	6	(11)	Mari Eriksson
Västjämtlands väl	8	(7)	Maria Stendotter
Socialdemokraterna	9	(8)	Per Rosén Sjölund
Moderaterna	4	(4)	Gabriella Nyberg
Miljöpartiet	4	(3)	Matilda Pettersson
Sverigedemokraterna	3	(2)	Martin Berg
Vänsterpartiet	2	(1)	Sverre Launy
Kristdemokraterna	1	(1)	Linnéa Haggren

Kommunalskattens fördelning per beskattningsbar hundralapp 2023

Åre kommun	22,22
Landstinget	11,7
Total kommunalskatt	
(exklusive kyrkoavgift)	**33,92**

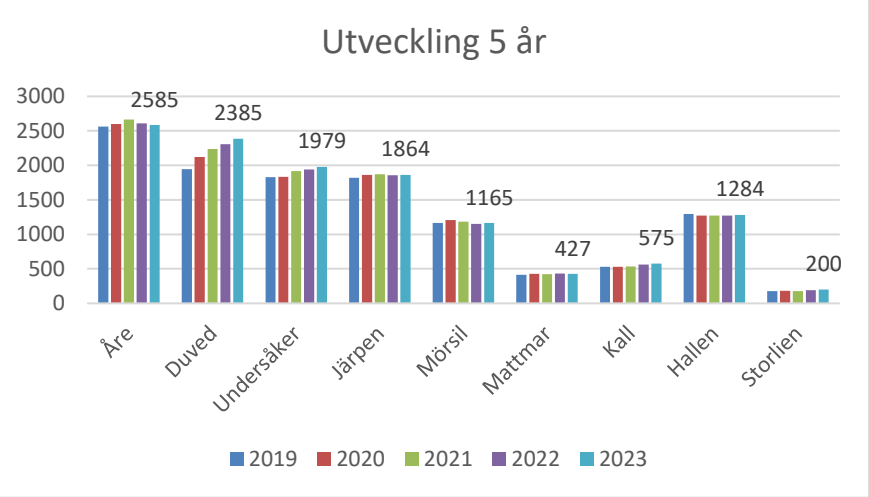

Åldersfördelning

Ålder	**Antal**	**%**
0 - 6 år	1 009	8%
7 - 17 år	1 611	13%
18 - 24 år	880	7%
25 - 44 år	3 678	30%
45 - 64 år	3 047	24%
65 - 79 år	1 679	13%
80 -	560	4%
Totalt	**12 464**	

Stab

Viktiga händelser

Stabsledning: Ny kommundirektör tillträdde i juni.

Kommunledningsstaben har under året fått en ny avdelning, Säkerhets- och hållbarhetsavdelningen. En kommunikationsavdelning kommer att startas upp från årsskiftet.

Säkerhets- och hållbarhetsavdelningen leds av Säkerhetschef och består av säkerhetssamordnare, beredskapssamordnare krisberedskap, civilt försvar, brottsförebyggande och hållbarhets-strateger. Säkerhetschef samordnar **TiB-organisationen** (Tjänsteman i Beredskap) som är kommunens primära kontaktpunkt vid samhällsstörningar och är nåbar dygnet runt.

Risk och sårbarhetsanalys, plan för extraordinär händelse (krisledningsplan, kriskommunikationsplan) samt handlingsplan för ökad säkerhet och trygghet är antagna. Kontinuitetshanteringsarbete pågår för att öka redundans och uthållighet, vilket kommer vara en grund inför arbetet att skapa en **krigsorganisation.** Krisledningsarbete aktivt i samband med "Hans", mycket arbete med att anpassa in de olika nya cheferna i organisationen. Arbete med inriktning förbättra säkerhetskultur pågår och påminner mycket om detta med anledning av höjning av terrorhotnivån i Sverige.

Ekonomiavdelningen har utvecklat kommunens ekonomisystem, stärkt sekretessen och automatiserat delar av fakturahanteringen. Under året har arbete pågått för att ta fram nya riktlinjer för kommunens verksamhetsstyrning och hantering av styrande dokument såsom strategier, policys, riktlinjer och rutiner.

HR-avdelningen har implementerat ett systemstöd för tillbudsrapportering. Kommunen har infört ett årligt friskvårdsbidrag. Ny chefspolicy är beslutad och implementerad.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Ack. utfall 2023-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos T1	Helårsprognos T2
Stab Centralt	2 436	2 485	1 921	-564	0	-500
Säkerhet och hållbarhet	750	1 651	1 834	183	0	0
Personalavdelningen	12 993	16 886	17 371	485	0	500
Kansliavdelningen	8 050	9 068	10 518	1 450	0	400
Ekonomiavdelningen	9 377	10 511	9 929	-582	0	-300
Totalt	**33 606**	**40 601**	**41 573**	**972**	**0**	**100**

	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
INTÄKTER			
Externa intäkter	4 939	4 854	85
Interna intäkter	2 451	2 626	-175
SUMMA INTÄKTER	7 390	7 480	-90
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-50	0	-50
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-7 656	-6 540	-1 116
Personalkostnader	-35 201	-37 367	2 166
Lokalkostnader	-384	-243	-141
Avskrivningar	-200	-39	-161
Internränta	-27	-4	-23
Övriga kostnader	-2 575	-3 249	674
Interna kostnader	-1 711	-1 475	-236
SUMMA KOSTNADER	-47 804	-48 917	1 113
Summa finansiella kostnader	-187	-136	-51
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	**-40 601**	**-41 573**	**972**

Analys utfall

Avvikelsen vid årets slut på staben uppgår till + 1 mnkr. Främst är avvikelsen kopplad till lägre personalkostnader än budgeterat.

Kommunledning/stabsledning redovisar en negativ avvikelsen på - 0,6 mnkr köp av juridiska konsulter och högre personalkostnader än budget.

Ekonomiavdelningens avvikelse vid årets slut uppgår till - 0,6 mnkr. Detta beror på att behovet av utdebiteringen av ekonomstöd i projekt under året kraftigt gått ner då EU-finansierade projekt slutförts samt att kommunen inte längre arbetar med ansökningar om nya projekt. Avdelningen har även under året haft kostnader kopplat till kommunens verksamhetssystem som uppdaterats och förbättrats som överstigit den planerade budgeten 200 tkr. Arbetet är nu avslutat och inför 2024 kommer kostnader gå ner.

Kansliavdelningen: Avvikelsen per december uppgår till + 1,4 mnkr. Personalvakaser, lägre driftskostnader för e-arkiv och omfördelning av projektkostnader till 2024 utifrån negativa avvikelser på andra avdelningar. 2024 prognostiseras kunna hantera förflyttningen av kostnaderna.

HR-avdelningens avvikelse uppgår till + 0,5 mnkr och beror på att det nyligen införda friskvårdsbidraget inte nyttjats fullt ut. I övrigt har avdelningen tagit kostnader för pågående organisationsöversyn, vilket kunnat hanteras inom ram genom överskott på grund av personalvakanser.

Säkerhet- och hållbarhetsavdelningens avvikelse för 2023 uppgår till + 0,2 mnkr. Överskottet kommer av att vissa aktiviteter inom hållbarhet har avvaktats med.

Resultaträkningen för stabens redovisar + 1 mnkr i avvikelse vid årets slut som i stort beror på vakanser inom flera av kontorets verksamheter (+ 2,2 mnkr) samt ökade kostnader inom köp av entreprenader (-1,2 mnkr).

Utfallet på intäktssidan ligger i stort i nivå med budget. Den mindre avvikelsen beror på att förvaltningsorganisationen som ansvarar för drift av e-arkivet haft mindre driftskostnader än budgeterat under året. Därmed har intäkten justerats något vid årets slut gentemot övriga kommuner i samarbetet.

Ökade kostnader för entreprenader beror på behov av juridisk konsultation på grund av internutredning, flera förbättringsarbeten inom ekonomisystemet samt pågående organisationsöversyn. Den positiva avvikelsen för friskvårdsbidrag finansierar dock delvis de ökade kostnaderna för köp av entreprenad, nettot inom kostnadsslaget är - 1,2 mnkr.

Avvikelserna inom övriga kostnadsslag summerar till netto + 0,1 mnkr. Variationerna beror främst på att budget är fördelad inom annan kontoklass än kostnaden konterats mot.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Staben redovisar på helhetsnivå en ekonomi i balans, per december ett överskott på + 1 mnkr.

Aktiviteter inom vissa avdelningar har skjutits på till 2024 för att bidra till att balansera avvikelser på andra avdelningar.

Prognos

Stabens årsprognos i oktober uppgick till + 1 mnkr vilket är i nivå med avvikelsen vid årets slut.

Under året har dock tidigare prognoser i april och delårsrapportering i augusti varit lägre vilket främst beror på svårigheter att bedöma kostnadsomfattningen i internutredningar, uppgraderingar av ekonomisystem samt organisationsöversyn.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2024
Investeringar Kansli avd	1 450	1 440	-10	0
Investeringar Säkerhet och hållbarhet	40	60	20	0
Totalt	**1 490**	**1 500**	**10**	**0**

Analys utfall

Inom staben finns majoriteten av investeringsmedlen fördelade till kansliavdelningen där arbete med införandet av e-arkiv och renovering av arkivlokaler genomförts under året.

Kansliavdelningen: Renoveringar av arkivlokaler och ombyggnationer av kanslikontor blev dyrare än budgeterat. Avtalet med upphandlad leverantör för e-arkiv upphävdes vilket innebar att prognostiserade kostnader inte inföll under året. Därmed ryms ändå gjorda investeringar inom ram för kansliavdelningen.

Säkerhet- och hållbarhetsavdelningen: Årets utfall avser inköp av kontorsmöbler.

Prognos

Kansliavdelningen prognostiserade en fördyring på 325 tkr. Då utfallet för e-arkivet blev lägre än budget ryms fördyringen i ram för investeringarna.

Överförs till kommande år

Inga medel överförs.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Gott ledarskap och medarbetarskap

Analys

Två av kommunledningsstabens avdelningar har arbetat med målet **Gott ledarskap och medarbetarskap** men målen har inte kunnat nåtts fullt ut och därför sätts bedömningen till röd

Ekonomiavdelningen har arbetat med delmålet **Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag.** För delmålet för 2023 var tanken att mäta resultat utifrån undersökning av den interna servicen men målet kommer inte kunna uppfyllas då vi ännu inte har tagit fram en sådan undersökning. Vi vet därför inte än om upplevelsen om ekonomin blivit bättre. Avdelningen ser dock arbetet med att ta fram en internservicemätning som ytterst viktigt och arbete kommer fortsätta oavsett utfall i målet för 2023.

HR avdelningen har arbetat med målet **Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer.** och delmålet för 2023 **Integrera den verksamhetsspecifika introduktionen i den övergripande introduktionsstrukturen. Skapa strukturer för mentorskap för chefer**. Tyvärr har arbetet med delmål för 2021 och 2022 in kunnat genomföras i tid men det är ändå positivt att ett av systemen är implementerade, användare utbildade och används idag. I dagsläget är delar av delmål för 2023 integrerade, ett nytt arbetssätt för mentorskap för chefer är ej påbörjat eller implementerat och arbetet kommer att fortsätta framåt.

Stab, HR-avd: Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer.

Effektbeskrivning
Genom att ta fram strukturer för- och samordna en generell chefsintroduktion ges chefer grundläggande förståelse föruppdrag och arbetssätt vilket skapar bättre förutsättningar för chefen att i ett tidigt skede få rätt förväntan på arbetsuppgifter som ingår i sin roll.
För att få en mer effektiv och rättssäkerärendehantering tar HR-avdelningen fram system som underlättar chefernas arbete.
Genom att skapa forum för att underlätta chefers arbete kan kompetensnivån höjas och därmed

skapas bättre förutsättningar för chefer att kunna göra ett bra jobb.

Delmål År 1:
År 2021. Införa struktur för hur stödfunktionerna skall sörja för att nya chefer får introduktion gällande deras verksamhetsområde. Implementera ett trehabiliteringssystem (Adato). Genomföra regelbundna workshops för chefer (och administratörer).

Delmål År 2:
År 2022. Utöka introduktion för att omfatta en grundläggande förståelse för Kommunens hela organisation (representant från varje kontor samt politiken deltar). Implementera digitalt tillbudssystem. Erbjuda kommungemensamledarskapsutbildning till chefer.

Delmål År 3:
År 2023. Integrera den verksamhetsspecifika introduktionen i den övergripande introduktionsstrukturen. Skapa strukturer för mentorskap för chefer.

Analys

Introduktion för nya chefer är ett fördjupningsområde i organisationsöversynen för att skapa bättre förutsättningar från start. Vi arbetar vidare med att både tydliggöra och synliggöra processen och identifiera behov. Kontinuerlig utbildning för chefer pågår kontinuerligt.

Vi kommer att kontinuerligt identifiera vilket behov som finns och utifrån det skapa förutsättningar.

Största delen av målet är uppfyllt men ej enligt tidplan därav är målet rött.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Rehabiliteringssystem för chefer är infört och implementerat	Nej	Ja
År 2022. Tillbudsrapporterings systemet (KIA) för chefer är infört och implementerat	Nej	Ja
År 2023. Utifrån chefsundersökningen ska värdet på chefers upplevda förutsättningar öka	Nej	Ja

Analys
Resultatet 2022 var 2,52. Frågan är borttagen i enkäten 2023. Frågan är ett fokus i arbetet framåt.

Stab, Ekonomiavd: Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag.

Effektbeskrivning
Genom att se till att medarbetare får tillgång till rätt information gällande kommunens ekonomi och rutiner kommer tid frigöras till att arbeta med kommunens kärnuppdrag.

Delmål År 1:
År 2021. Ta fram en utbildningsplan för kommunens chefer inom ekonomi samt ta fram relevanta

frågor som kommer följas upp genom den interna servicemätningen. Påbörja mätning av fakturapåminnelser.

Delmål År 2:
År 2022. Genomföra utbildningar genom framtagen utbildningsplan. Fortsätta följa mätningarna gällande fakturapåminnelser och den interna servicemätningen.

Delmål År 3:
År 2023. Kunskapsnivån bland kommunens chefer har ökat och därmed frigjort tid.

Analys

Målet kommer inte kunna uppfyllas då vi ännu inte har tagit fram en undersökning för den interna servicen. Vi vet därför inte om upplevelsen om ekonomin blivit bättre. Avdelningen ser dock arbetet med att ta fram en internservicemätning som ytterst viktigt och arbete kommer fortsätta oavsett utfall i målet för 2023. Utfallet sätts till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. En utbildningsplan för medarbetare som jobbar med kommunens ekonomi är framtagen	Ja	Ja
År 2022. Genomföra utbildningar enligt framtagen utbildningsplan	Nej	Ja
År 2023. Upplevd ökad kunskapsnivå för medarbetare som jobbar med kommunens ekonomi	Nej	Ja

Involvera medborgarna mer

Analys

Kommunledningsstabens Kansliavdelning har arbetat med målet **Involvera medborgarna mer** och med delmålet **Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.** Måttet för 2021 och 2022 bestod i att ta fram en tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur, vilken har tagits fram. Analysen har visat att processen inte gav förväntad effekt och projektet avslutades därför. Anledningen är att för att kunna använda processen så behöver grundförutsättningar som en ny och ändamålsenlig hemsida komma på plats och fokus har under 2023 lagts där i första hand. Ett projekt pågår just nu för att ta fram och implementera en ny och ändamålsenlig hemsida.

Stab, Kansliavd: Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.

Effektbeskrivning
Genom en tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur skapar vi förutsättningar för att kommunens information till medborgarna blir lättillgänglig och aktuell. Tjänstepersoner inom kommunen känner sig trygga i vad som ska informeras när och har en struktur i sitt arbete som underlättar att det kan ske. Medborgarna kan lätt hitta information i stora och viktiga frågor och arbeten som pågår i kommunen.

Delmål År 1:
År 2021. Kartläggning av vilken information som behöver delges medborgarna. Respektive funktion inom kansliavdelningen har utifrån synpunkter och frågor från medborgare kartlagt informationsbehovet.

Delmål År 2:
År 2022. En tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur.

Delmål År 3:
År 2023. Implementering av processen i verksamheten som bidrar till lättillgänglig och aktuell information till medborgaren.

Analys

En tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur är framtagen men den gav inte förväntad effekt och projektet avslutades därför. Inget nytt mål har tagits fram för att ersätta det inaktuella målet för 2023, därför sätts målet till rött.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Kartläggning av informationsbehov är genomförd	Ja	Ja
År 2022. En tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur är framtagen	Ja	Ja
År 2023. Ny kartläggning genomförs och jämförs med kartläggningen från år 2021. Antalet förfrågningar om information har minskat.	Nej	Ja

Kommunledningskontoret

Viktiga händelser

Kommunledningskontoret

Stormen Hans bidrog i augusti till en översvämning i Mörviksån i Åre by som innebar ett stort arbete främst i det akuta läget där kommunens krisledningsgrupp aktiverades. Inventering och minimering av skador i första läget och därefter utfördes ett stort uppröjnings- och återställningsarbete.

Tekniska avdelningen hade redan innan inlett arbetet med att förstärka kanalen i Mörviksån, vilket resulterar i att kommer större vattenmängder klara av att hanteras. Den övre delen av kanalen är klar och mellan och slutdelen ner mot Åresjön planeras slutföras i nästa steg, med hög prioritet.

En ansökan till Myndigheten för Samhällsberedskap (MSB) för att få bidrag till investeringen är inskickad och möte på plats i Åre med berörda myndigheter genomfördes i början av november. Myndigheternas medskick är att planera för fler och kraftigare skyfall med ras och slamströmar som konsekvens. Detta måste planeras för i kommunens fortsatta samhällsplanering. En utredning för dalgångens avrinningsområden beträffande erosion och ras med huvudfokus på Mörviksån är beställd och påbörjad. Stormen Hans förde bland annat med sig en hel del försäkringsärenden och frågor kring hanteringen av dessa som inköpsavdelningen har varit delaktiga i att hantera.

Utvecklingsavdelningen har haft svårigheter att genom rekrytering hitta och ersätta viktiga kompetenser under 2023 vilket påverkat verksamheten. Värt att notera är att det har varit noll stopp i vår IT-drift under 2023

Under 2023 har **Inköpsavdelningen** arbetat tillsammans med **Utvecklingsavdelningen** och **Säkerhetsavdelningen** för att ta fram en kommunövergripande process för att kartlägga

kommunens kommande behov. Behovsinventeringen skapar förutsättningar för resurssättning av projekt och genom att säkerställa kommunens prioriteringar säkerställs en effektivare utveckling.

Målbilden är att arbetssättet ger kontoren och de ingående stödfunktionerna en bra plattform för att planera kommande behov och resursbehov långsiktigt och genom detta möjliggöra en god utvecklingstakt i kommunen.

Ny organisation för Integration och lärande, den17 april startade enheten Integration och lärande upp, efter en lång process med omorganisation så har **Vuxenutbildningen i Järpen** och **Inflyttarservice** blivit en enhet, Integration och lärande. Integration och lärande har anställt två behöriga lärare som börjar jobba i början av januari 2023. Lärarlaget blir då fulltaliga och grundläggande vuxenutbildning har 100% behöriga lärare för uppdraget.

Mark och exploateringsenheten har slutfört ett antal försäljningar av tomter i exploateringsprojekt under året. De har även förvärvat mark och fastigheter med syfte att gynna kommunens utveckling. Saneringen av industriområdet i Järpen har utförts, under augusti asfalterades de sista ytorna. Under 2024 kommer nedläggning av nya VA ledningar samt justering och asfaltering av Industrivägen att ske.

Näringslivsenheten har under året gjort ett stort arbete för att sätta struktur på den kommunala Turistinformationen, vilken framåt blir en del av den nya kommunikationsavdelningen. Landsbygdsutvecklaren har under året sammankallat till flera möten i kommunens olika bygder i syfte att skapa forum för utveckling.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Ack. utfall 2023-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos T1	Helårsprognos T2
Politisk organisation KS	-5 797	-5 553	-7 207	1 654	0	0
KLK Centralt	-5 508	-6 892	-4 674	-2 218	-2 500	-2 500
JGY	-58 087	-65 531	-64 110	-1 421	0	0
Utvecklingsavdelningen	-20 780	-20 238	-19 571	-667	-1 700	-1 400
Tillväxtavdelningen*	-1 682	-54 395	-59 352	4 957	2 000	17 000
Inköpsavdelningen	-3 640	-3 570	-4 573	1 003	80	350
Teknisk avd - skattefinansierad del	-16 074	-20 285	-19 802	-483	0	500
Totalt	**-111 568**	**-176 464**	**-179 289**	**2 825**	**-2 120**	**13 950**

	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
INTÄKTER			
Externa intäkter	40 234	23 700	16 534
Interna intäkter	15 490	16 129	-639
SUMMA INTÄKTER	55 724	39 829	15 895
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-4 499	-6 749	2 250
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-97 195	-88 413	-8 782
Personalkostnader	-60 626	-60 629	3
Lokalkostnader	-26 122	-24 918	-1 204
Avskrivningar	-10 518	-9 398	-1 120
Internränta	-2 473	-2 788	315
Övriga kostnader	-20 587	-18 200	-2 387
Interna kostnader	-10 164	-8 021	-2 143
SUMMA KOSTNADER	-232 184	-219 116	-13 068
Summa finansiella kostnader	-4	-2	-2
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-232 188	-219 118	-13 070
TOTALT	**-176 464**	**-179 289**	**2 825**

Analys utfall

Kommunledningskontoret redovisar ett överskott på ca + 2,8 mnkr som framför allt beror på exploateringsintäkter och realisationsvinster för markförsäljning. Exkluderat realisationsvinsterna vid markförsäljningen uppgår avvikelsen till +1,4 mnkr.

I stora drag är det balans i personalkostnaderna, vakanser inom flera verksamheter har bidragit till att omställningskostnaderna inom integration och andra oförutsedda kostnader ryms i budget.

Mellan kontorets olika avdelningar och verksamheter är skillnaderna i avvikelser stora. Analys avdelningsvis följer nedan.

Politisk verksamhet (Kommunstyrelsen) redovisar en positiv avvikelse på + 1,7 mnkr. Detta beror på att återstående budget för strategiska utvecklingsmedel och kompetensförsörjning.

Kommunledningskontoret centralt består av budget för ledning, översiktlig planering och kommunhus och JGY. Enheten redovisar en negativ avvikelse på – 2,2 mnkr. Avvikelsen kommer av en otillräcklig budget för de kostnadsökningar som den skattefinansierade delen av tekniska budgeterat. Avvikelsen på Jämtlands Gymnasieförbund JGY om -1,4 mnkr beror dels på kostnader för Röjsmon, samt ökade kostnader för köp av platser jämfört budget.

Utvecklingsavdelningen har ett utfall på - 0,7 mnkr. Avvikelsen för kommunens utskrifter uppgår till -1,9 mnkr, detta är kostnader som avdelningen inte har budget för under 2023. Vakanser och svårighet med rekryteringar och överskott på övriga kostnader resulterar i avvikelse på ca + 1,2 mnkr.

Tillväxtavdelningen redovisar ett utfall på 54,4 mnkr vid årets slut, det innebär en positiv avvikelse mot budget på 5 mnkr. I stort beror utfallet på genomförda markförsäljningar +1,5 mnkr och resultat av exploateringsverksamhet + 3,4 mnkr. Övriga enheters avvikelser är mindre och uppgår till en nettoavvikelse som är nära noll.

Tekniska avdelningen har en negativ avvikelse på - 0,5 mnkr. Under augusti månad inträffade det en översvämning på grund av stormen Hans. Verksamheten har hittills tagit entreprenadkostnader för återställning och egen personal på totalt ca 5,5 mnkr. En bedömning av försäkringsersättning har gjorts och ca 70% av återställningskostnader har därmed bokats upp.

Övriga kostnader för återställning ryms balanseras delvis av att kapitalkostnaderna varit lägre än budgeterat.

Inköpsavdelningen redovisar en avvikelse om +1 mnkr som främst beror på att det planerade införandet av e-handel dröjer.

Resultaträkningen visar att intäkterna har ökat mot budget med + 15,9 mnkr vilket beror på markförsäljning och exploateringsverksamhet, uppbokad försäkringsersättning samt ökade statsbidrag ex massflyktingdirektivet, schablonersättningar och andra bidrag som inte budgeterats.

Lämnade bidrag avviker mot budget med +2,3 mnkr, det beror främst på att strategiska utvecklingsmedel inte nyttjats fullt ut.

Avvikelsen inom entreprenad och köp av verksamhet på - 8,9 mnkr beror främst på ca 5,5 mnkr i återställningskostnader som uppstått på grund av stormen Hans som drabbade Åre i augusti. I övrigt är kostnad för köp av elevplatser för gymnasiet är konterad här, medan budget är fördelad på flera kostnadsslag.

Personalkostnaderna har budget i balans vid årets slut. Vakanser inom flera verksamheter balanserar omställningskostnader inom enheten för integration och oförutsedda personalkostnader.

Lokalkostnaderna överstiger budget med – 1,2 mnkr vilket beror på att Kommunledningskontoret

tagit över hyreskontrakt för lägenheter från LSS-verksamheten. Kostnaden finansieras med bidrag utifrån massflyktingdirektivet då lägenheterna nyttjas som bostäder till flyktingar från Ukraina.

Kapitalkostnader avviker med - 0,8 mnkr mot budget. Detta beror på hyresgästanpassning som gjordes under 2022 för statens servicecenter och finansieras av hyresintäkter.

Inom övriga kostnader är avvikelsen på - 2,4 mnkr, det beror främst på ökade kostnader för kommunens utskrifter som under 2024 bekostats av utvecklingsavdelningen.

Interna kostnader avviker från budget med – 2,1 mnkr. Detta avser timdebitering för arbete med översiktsplaner, finansieras genom budget på kostnadsstället för Översiktlig planering.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Inom kommunledningskontoret har årets prognostiserade avvikelser kunnat hanteras genom både planerade och oplanerade vakanser.

Prognos

Kommunledningskontorets prognos per april och delårsredovisningen i augusti varierar kraftigt mot utfallet vid årets slut.

Prognosen i april för kommunledningskontoret om - 2 mnkr berodde främst på kostnader för organisationsförändring inom integration och andra kostnadsökningar samtidigt som prognos för exploateringsredovisning och markförsäljning var försiktig.

Vid delårsredovisningen i augusti bedömdes att flera exploateringsprojekt skulle hinna slutredovisas innan årets slut vilket höjde prognosen till + 14 mnkr. Under slutet av året har dock förutsättningar i omvärlden medfört fördröjningar i exploateringsverksamheten. Därmed är utfallet för året lägre än delårsredovisningen.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2024
KLK Centralt	0	50	50	50
Utvecklingsavdelningen	4 747	7 026	2 279	0
Tillväxtavdelningen	1 104	6 700	5 596	5 846
Inköpsavdelningen	0	1 071	1 071	1 071
Teknisk avd - skattefinansierad del	13 412	23 533	10 121	9 720
Totalt	**19 263**	**38 380**	**19 117**	**16 687**

Analys utfall

Kommunledningskontoret har genomfört investeringar om ca 19,2 mnkr under 2023. Största delen avser utfört arbete gällande Mörviksån och inköp av mark samt pågående arbete för infrastruktur i Duved.

Utvecklingsavdelningen har genomfört inköp om 4,7 mnkr av datorer och nätverksprodukter med tillhörande utrustning till nya och befintliga lokaler. Återstående medel är oprioriterade och överförs ej.

Tillväxtavdelningen Enheten för **bibliotek och kultur** har genomfört investeringar om 0,1 mnkr för inköp av möbler till biblioteken. Övriga medel för inköp av nytt system för bibliotekskatalog och web om 0,25 mnkr och mer-öppet på Åre bibliotek om 0,1 mnkr överförs till 2024.

Mark och exploatering har genomfört förvärv av fastigheten där Folkets Hus i Mörsil stod för 1 mnkr. Återstående medel överförs till 2024.

Inköpsavdelningens investering kopplad till att införandet av e-handelssystem har blivit fördröjd. Medel överförs till 2024.

Tekniska avdelningen har upparbetat 13,4 mnkr under 2023, arbeten som utförts och pågår avser främst etapp 1 Mörviksån, infrastruktur Duved och underhållsbeläggningsarbete. Återstående medel överförs till 2024.

Överförs till kommande år

Totalt överförs prioriterade medel om 16,7 mnkr till nästa år. Majoriteten av dessa (9,7 mnkr) avser tekniska avdelningen där den största delen avser arbetet med infrastruktur i Duved (6 mnkr).

Övriga medel som överförs avser bibliotek (0,3 mnkr), medel för strategiska markförvärv (5 mnkr), nytt GIS-system (0,3 mnkr) och införande av e-handel (1,1 mnkr).

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

Analys

Kommunledningskontorets utvecklingsavdelning har arbetat mot målet att **Säkra välfärden genom ökad samverkan** och delmålet **Stärka den digitala mognaden i kommunen för ett effektivare resursutnyttjande och ökad produktivitet.**

Utifrån delmålets effektbeskrivning så är en ökad IT-kunskap bland de anställda en viktig grund för att bättre utnyttja de digitala verktyg och förmåga att tillvarata kommande digital teknik. Utvecklingsavdelningens har utifrån analys sett det som mest effektivt att utbilda cheferna som sedan kan sprida grundläggande kunskaper vidare i respektive verksamhet. En chefsintroduktionsutbildning för att öka den digitala mognaden har tagits fram och under 2022 och 2023 erbjöds totalt 12 tillfällen och sammanlagt deltog 40 chefer vilket bidragit till en ökad kunskap men deltagandet har tyvärr inte nått målsättningen på 50 (30 +20) deltagare och mätningen sätt till röd.

KLK, Utvecklingsavd: Stärka den digitala mognaden i kommunen för ett effektivare resursutnyttjande och ökad produktivitet.

Effektbeskrivning
Med ökad IT-kunskap bland de anställda möjliggör Åre kommun att bättre utnyttja de digitala verktyg som redan finns på marknaden idag och förmåga att tillvarata kommande digital teknik. Det bidrar till effektivisering inom de områden där digitalisering inte nyttjas fullt ut idag. Med en strategisk kompetensförsörjning samt kompetenshöjning inom området så minskar även belastningen på IT som i sin tur kan använda tiden till utveckling/digitalisering istället.

Delmål År 1:
År 2021. Ökad digital mognad genom utrullning av Teams i kommunen samt att vi har skaffat oss en bild av den aktuella kunskapsnivån utifrån genomförd mätning.

Delmål År 2:
År 2022. Uppnådd ökad digital kunskapsnivå inom 1st. prioriterat områden/system baserat på genomförd nulägesanalys och närmare samverkan med berörda verksamheter.

Delmål År 3:
År 2023. Uppnådd ökad digital kunskapsnivå inom 1 st. prioriterade områden/system baserat på genomförd nulägesanalys och närmare samverkan med berörda verksamheter.

Analys

Analys visar att det mest effektiva sättet för verksamheterna att få ökade relevanta kunskaper inom IT-området på kort sikt är att utbilda chefer som sedan kan sprida grundläggande kunskaper vidare i respektive verksamhet. En chefsintroduktionsutbildning har tagits fram och samtliga chefer på kommunen har varit inbjudna att delta vid åtta tillfällen under 2022 , 20 deltagare och 4 tillfällen under 2023 där ytterligare 20 personer deltagit.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Den digitala mognaden är utvärderad.	Ja	Ja
År 2021. Utbildning och implementering av Teams på minst ett kontor	Nej	Ja
År 2022 och 2023: Ökad kunskapsnivå inom IT-området hos chefsgruppen	Nej	Ja

Analys

Vi har erbjudit och hållit kurs för chefer vid åtta tillfällen under 2022 och fyra tillfällen under 2023, där totalt 40 personer deltagit.

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Inom **kommunledningskontoret** har tre av fyra avdelningar valt att fokusera på utvecklingsmålet Bygg kapacitet för framtiden. Delmålen för 2023 och målet för perioden nås inte men under perioden har delar av effektbeskrivningarna för målen färdigställts, vilket beskrivs nedan.

Inköpsavdelningens delmål är att **: Rulla ut E-handel med hjälp av den nya beställarorganisationen har vi skapat förutsättningarna som krävs för att starta och drifta kommunens E-handelslösning som ger ökad trygghet, säkerhet och kvalité i kommunens inköp** kan inte nås. Effektbeskrivningen för perioden som helhet nås inte i det sista steget där en E-handelslösning är på plats men den nya beställarorganisationen är aktiv och fungerar väl.

Tillväxtavdelningens arbetar med delmålet **att säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun** man har genom planering utveckla sin servicenivå för våra medborgare samt startat forum för etableringslots tillsammans med samhällsbyggnadskontoret för att bidra till effekten social, ekologisk och ekonomisk tillväxt genom ett gott värdskap och en hög kommunal servicenivå samt samverkan externt och internt. Delmålet för 2023 där kommunens befolkning förväntas öka till 12750 personer, nås inte då befolkningsmängden vid årsskiftet uppgår till 12 465 personer.

Även delmålet **Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.** Tekniska har under slutet av 2023 initierat två projekt med bäring på målet. Ett projekt syftar till att driva ett systematiskt och datadrivet reinvesteringsarbete för våra ledningsnät och det andra till att utöka kapacitet i Åredalens avloppsreningsverk. Under året har underhållsplaner för delar av verksamheten fastställts. Övriga delar påverkas av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd.

KLK, Inköpsavd: Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas.

Effektbeskrivning
Skapa förutsättningar genom ny beställarorganisation. Skapa trygghet i arbetet och öka trivseln på arbetsplatsen Åre kommun genom att vi tryggar chefer och medarbetare i hur man får till bra avtal och inköp.

Delmål År 1:
År 2021. Säkra basen genom att ta fram förslag på beställorganisation. Verka för att få beslut på detta och stötta kontoren i utrullningen.

Delmål År 2:
År 2022. Inköpsutbildning genomförd med de nya inköpsrollerna på kontoren.

Delmål År 3:
År 2023. Rulla ut E-handel med hjälp av den nya beställarorganisationen har vi skapat förutsättningarna som krävs för att starta och drifta kommunens E-handelslösning som ger ökad trygghet, säkerhet och kvalité i kommunens inköp.

Analys

Inköpsavdelningen delmål för 2023 att implementera E-handelsplattformen har inte kunnat nås. Upphandling och implementering återstår på grund av att nödvändiga kompetenser är högt belastade och därför inte funnits tillgängliga.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Resurser tillsatta/utnämnda på kontoren för att komma i ordning och hitta en tillräckligt god basnivå för att säkerställa att lagar och rutiner efterlevs	Nej	Ja
År 2021. Inköp färdig med den nu pågående genomlysningen av alla stöttande och styrande dokument och rutiner för beställande organisation.	Ja	Ja
År 2022. Inköpsutbildning genomförd på samtliga kontor med beställande roller.	Ja	Ja
År 2023: E-handel implementerad inom Åre kommun	Nej	Ja

KLK, Tillväxtavd: Säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun.

Effektbeskrivning
Kapaciteten för social, ekologisk och ekonomisk tillväxt ökar genom ett gott värdskap och en hög kommunal servicenivå samt samverkan externt och internt.

Delmål År 1:
År 2021. En gemensam planeringsprocess för hela Åre kommun, baserat på befolkningsprognosen tas fram. Baserat på framtagen planeringsprocess arbetar tillväxtavdelning fram aktiviteter för att uppnå en ökad kapacitet.

Delmål År 2:
År 2022. Genom arbetet med de framtagna aktiviteterna når kommunen en ökad kapacitet i verksamheterna vilket leder till en bättre kommunal grundservice för fler invånare och besökare.

Delmål År 3:
År 2023. Genom ett gott värdskap och en hög kommunal servicenivå till befintliga medborgare och besökare skapar kommunen kapacitet att välkomna nya kommuninvånare.

Analys

Målet för 2023 nås inte och bedömningen sätts till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. En planeringsprocess är framtagen utifrån befolkningsprognos	Ja	Ja
År 2021. Aktiviteter är framtagna kopplade till planeringsprocessen	Ja	Ja
År 2022. De prioriterade aktiviteterna kopplade till planeringsprocessen utförs	Nej	Ja
År 2023. Kommunen har per den sista december 2023 ökat med minst 250 kommuninvånare per år.	12 465st	12 750st

Analys

Befolkningsmängden vid 31 /1 2023 var 12 465 invånare, vilket är en ökning på 164 personer sedan årsskiftet 2022.

KLK: Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Effektbeskrivning
Ett tydligt, systematiskt och väl förankrat strategiskt arbete möjliggör en tydlig behovsbild inom verksamheterna både på kort och lång sikt. Att tydligt beskriva både investerings- och underhållsbehov på kort och lång sikt underlättar för politiken att prioritera och besluta i att bygga kapacitet och skapa en hållbar infrastruktur. Ett systematiskt strategiskt arbete förenklar även för medarbetarna.
Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med mark och expolatering (MEX) samt plan- och bygg, leder till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan leder också till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Delmål År 1:
År 2021. Tekniska avdelningen har förfinat och utvecklat underhålls-, investerings- och/eller produktionsplaner på samtliga enheter.

Arbetet för att skapa ett samverkansforum som linjerar med framför allt mark och exploatering (MEX) och plan- och byggenhetens mål om intern samverkan (projektgrupper) är initierat.

Delmål År 2:
År 2022. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Delmål År 3:
År 2023. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Analys

Tekniska avdelningen fortsätter det systematiska arbetet med införande av ett nytt underhållssystem, IDUS. Detta system ger oss en tydligare bild av kommande underhållsbehov.

Under året har tekniska avdelningen haft möten mellan de olika enheterna inom kommunen vilket har lett till större förståelse för vandras verksamheter, syftet är att tjänster och produkter som levereras skall vara mer genomarbetade samt att kollektivets medlemmar och kommuninnevånarna skall uppleva att de får en bättre service.

Arbetet pågår men eftersom delar återstår så uppnåddes inte målen under 2023 och sätts därför till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Ändamålsenliga underhålls-, investerings- och eller produktionsplaner finns på alla enheter inom tekniska avdelningen	Ja	Ja

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Samverkansforum initierade	Ja	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna används i mål- och budgetprocesserna	Nej	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja
År 2022. Gemensamma samverkansforum på plats	Nej	Ja
År 2023: Att investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja
År 2023: Att gemensamma samverkansforum är på plats	Nej	Ja

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Förbättra företagsklimatet

Analys

Kommunledningskontoret arbetar med målet **Förbättrat företagsklimat och företagsservice i Åre kommun.** Det samlade omdömet sjunker något mot tidigare mätning.

Sammantaget utförs planerade aktiviteter hos tillväxtavdelningen i syfte att nå målet om förbättrat företagsklimat och företagsservice. Fortsatt finns dock mycket kvar att göra innan önskade nivåer enligt målsättningen nås. 2022 sattes målet till 3,6 och mätningen gav ett resultat på 3,4.

Kommunen ligger under årets målsättning på 3,7 men inte når ända fram med resultatet 3,3. Årets mätning är gjord, målet nås inte och sätts till röd.

KLK Tillväxtavd: Förbättrat företagsklimat och företagsservice i Åre kommun

Effektbeskrivning
Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till skatteintäkter. För Åre kommun handlar ett bra företagsklimat om det ska vara enkelt att starta, driva och utveckla sitt företag i kommunen, att

sysselsättningen är hög och att nyföretagandet i kommunen är starkt.

Delmål År 2:
År 2022: Stötta övriga verksamheter i deras kundkontakter med Åre kommun i syfte att förbättra och förstärka vår service, kommunikation och bemötande.

Delmål År 3:
År 2023: Stötta övriga verksamheter i deras kundkontakter med Åre kommun i syfte att förbättra och förstärka vår service, kommunikation och bemötande vilket ska leda till ett gemensamt förhållningssätt till näringslivet.

Analys

Målet för 2023 har inte nåtts, det är svårt att göra en analys på anledningen. Under 2024 påbörjas arbete utifrån ny organisation och med nya politiska mål som har samhällsplanering och lätt att göra rätt som fokus.

Mått	Utfall	Mål
År 2022 och 2023: Sammanfattande omdöme av företagsklimat. {Enkätundersökning av Svenskt näringsliv, mål 3,6 eller högre}	3,3	3,7

Avgiftsfinansierad verksamhet – renhållning

Viktiga händelser

Förarbetet gällande det kommunala övertagandet av förpackningsinsamlingen 2024-01-01 slutfört, detta har varit ett gemensamt projekt med övriga kommuner i länet.
Avtal om köp av alla kommunens Återvinningsstationer, 15 stycken, är tecknat och genomfört, övertagandet sker 1 januari 2024

Samarbetet rörande gemensam upphandling tillsammans med Östersund och Krokom för att möta kravet på kommunalt ansvar för matfettinsamling från fettavskiljare från och med 2024-01-01 är också slutfört.

En arbetsledare är tillsatt för att effektivisera arbetet på kommunens Återvinningscentraler i Järpen, Staa och Brattåsen. Positiva effekter har redan blivit synliga.

Enheten har i slutet av året anställt en ingenjör för att täcka den lucka som uppstod efter tidigare ingenjören som valde att avsluta sin tjänstgöring, och även anställt ytterligare en handläggare. Dessa anställningar har gett enheten den positiva kraften som behövs för att driva de nya krav som är lagda på kommunens renhållning från 1 januari 2024.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Ack. utfall 2023-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos T1	Helårsprognos T2
Driftsintäkter	31 674	39 211	38 024	1 188	0	0
Driftskostnader	-31 417	-32 100	-36 736	4 635	0	5 000
Kapitalkostnader	-912	-1 281	-1 286	5	0	0
Totalt	**-655**	**5 830**	**2**	**5 828**	**0**	**5 000**

	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
INTÄKTER			
Externa intäkter	37 378	37 452	-74
Interna intäkter	1 833	572	1 262
SUMMA INTÄKTER	39 211	38 024	1 188
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	0	0	0
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-19 845	-24 470	4 625
Personalkostnader	-3 260	-3 072	-188
Lokalkostnader	-1 453	-1 864	411
Avskrivningar	-869	-871	2
Internränta	-412	-415	3
Övriga kostnader	-1 386	-1 562	176
Interna kostnader	-5 726	-5 400	-326
SUMMA KOSTNADER	-32 951	-37 654	4 703
Summa finansiella kostnader	-430	-368	-62
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	5 830	2	5 828
TOTALT	**5 830**	**2**	**5 828**

Analys utfall

Enheten visar en positiv avvikelse på +5,8 mnkr som främst beror på högre intäkter och lägre entreprenadkostnader än budgeterat.

Inför 2023 genomfördes ett omfattande taxearbete som genererade en betydande höjning av taxan. Per december är avvikelsen positiv gällande intäkterna +1,2 mnkr jämfört budget, vilket till

största del beror att debitering av slamtransport för VA ej varit budgeterad.

Totala kostnader för entreprenad är lägre än budgeterat, totalt +4,6 mnkr jämfört budget. Detta beror främst på lägre kostnader än budgeterat på ÅVC (återvinningscentralerna) +1,8 mnkr, restavfallshämtning +1,5 mnkr och på slam +0,6 mnkr.

Den minskade kostnaden på ÅVC beror delvis på att en arbetsledare har tillsatts som arbetat med att minska akuttömningar och felsortering vilket minskat kostnader för köp av entreprenad. Dessutom har arbetsledaren sedan mitten av augusti arbetat med att öka debiteringen till företagsbesökare, vilket resulterat i en ökad intäkt med nästan +0,2 mnkr mot 2022.

Lokalkostnaderna är lägre än budgeterat vilket gett ett överskott på +0,4 mnkr främst då för reparation och underhåll då planerade underhållsarbeten fått pausats på grund av andra arbeten.

Kapitalkostnaderna följer budget och inom interna och övriga kostnader finns endast mindre avvikelser där poster i stort tar ut varandra.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Den nya taxan som justerades till 2023 gjordes för att täcka tidigare underskott och för kommande förändringar inom renhållningsverksamheten och de nya lagkraven. Såsom fler fraktioner på ÅVC och övertagande av förpackningsinsamling som gäller från 1 januari 2024 och påbörjan av arbetet med fastighetsnära insamling (lagkrav from 2027). Två rekryteringar är genomförda för att möta det ökade arbetet med de nya kraven, detta medför högre personalkostnader för enheten inför 2024.

En del av årets överskott kommer användas för att balansera underskott från tidigare år på 991 tkr.

Prognos

Enhetens prognos vid delåret var ett överskott på + 5 mnkr, vid bokslut uppgår avvikelsen till +5,8 mnkr tkr, förändringen beror främst på internfaktureringen till VA för slamtransporter som inte var budgeterad.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2024
Renhållning	0	0	0	0
ÅVC - Återvinninsgcentralter och återvinningsstationer	714	10 433	9 719	9 683
Slam	0	0	0	0
Totalt	**714**	**10 433**	**9 719**	**9 683**

Analys utfall

Tilldelade medel för om- och utbyggnationer av kommunens återvinningscentraler har ännu inte utnyttjats på grund av resursbrist i utredningsskedet.

Årets utfall på 0,7 mnkr avser övertagandet av återvinningsstationerna som genomförts vid årsskiftet.

Prognos

I årets utfall prognosticerades ca 0,15 mnkr att nyttjas för nytt låssystem. Denna post har då den blev mycket lägre än budgeterat redovisats i driften.

Övertagandet av återvinningsstationerna har redovisats i årets utfall. Posten var dock inte inkluderad i prognos då kostnaden var osäker vid tillfället.

Överförs till kommande år

Stor del av investeringsmedlen för om- och utbyggnad av kommunens återvinningscentraler kommer att föras över till nästa år då arbetet förskjuts och resurserna måste läggas på de nya lagkraven som bland annat matavfallsinsamling, övertagande av förpackningsinsamlingen och fettinsamling från fettavskiljare innebär. Verksamheten kommer lämna förslag till tekniskt utskott under våren 2024 att omfördela medel mellan investeringsprojekten då förutsättningarna ändrats.

Totalt överförs 9,7 mnkr till 2024.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Delmålet **Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.**
Tekniska har under slutet av 2023 initierat två projekt med bäring på målet. Det första är ett projekt för att rigga arbetssätt för att driva ett systematiskt och datadrivet reinvesteringsarbete för våra ledningsnät. Genom välfungerande ledningsnät får vi bättre förmåga att leverera vatten och omhänderta spillvattnet vilket möjliggör bättre kapacitet i systemet. Det andra projektet syftar till att utöka kapaciteten i Åredalens avloppsreningsverk.

Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd.

Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Effektbeskrivning
Ett tydligt, systematiskt och väl förankrat strategiskt arbete möjliggör en tydlig behovsbild inom verksamheterna både på kort och lång sikt. Att tydligt beskriva både investerings- och underhållsbehov på kort och lång sikt underlättar för politiken att prioritera och besluta i att bygga kapacitet och skapa en hållbar infrastruktur. Ett systematiskt strategiskt arbete förenklar även för medarbetarna.
Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med mark och expolatering (MEX) samt plan- och bygg, leder till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan leder också till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Delmål År 1:
År 2021. Tekniska avdelningen har förfinat och utvecklat underhålls-, investerings- och/eller produktionsplaner på samtliga enheter.

Arbetet för att skapa ett samverkansforum som linjerar med framför allt mark och exploatering (MEX) och plan- och byggenhetens mål om intern samverkan (projektgrupper) är initierat.

Delmål År 2:
År 2022. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Delmål År 3:
År 2023. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Analys

Tekniska avdelningen fortsätter det systematiska arbetet med införande av ett nytt underhållssystem, IDUS. Detta system ger oss en tydligare bild av kommande underhållsbehov.

Under året har tekniska avdelningen haft möten mellan de olika enheterna inom kommunen vilket har lett till större förståelse för vandras verksamheter, syftet är att tjänster och produkter som levereras skall vara mer genomarbetade samt att kollektivets medlemmar och kommuninnevånarna skall uppleva att de får en bättre service.

Avdelningen är på rätt väg men på grund av stora resursbrister inom främst VA enheten så uppnåddes inte målen under 2023

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Ändamålsenliga underhålls-, investerings- och eller produktionsplaner finns på alla enheter inom tekniska avdelningen	Ja	Ja
År 2021. Samverkansforum initierade	Ja	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna används i mål- och budgetprocesserna	Nej	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja
År 2022. Gemensamma samverkansforum på plats	Nej	Ja

Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp

Viktiga händelser

Arbetet med att forma den nya organisationen inom VA-enheten har fortsatt under 2023. Efter byte av va-chef i slutet av 2023 fortsätter organisationsbyggandet parallellt med kommunens organisationsöversyn och VA-enheten kommer genomföra ytterligare organisationsförändringar för att möjliggöra mer effektfulla arbetssätt.

Kostnaderna översteg budget under 2023 som till största del berodde på ökade priser av kritiska poster i verksamheten så som exempelvis el, transporter, kemikalier och underhåll. Flera stora vattenläckor i slutet av året beror på kraftig kyla och extrema temperaturvariationer.

Processen med ett eventuellt inträde i bolaget Vatten & Miljöresurs AB står still då möten mellan kommunerna som äger bolaget har uteblivit under hösten. Vi har fått besked om att VMAB har fått i uppdrag att ta fram en variant av kravprofil för framtida tillkommande ägare. Det kommer vara sådant som ska vara på plats innan ett inträde för att förenkla processen och arbetet i själva bolaget. Exempel är att taxor och föreskrifter ska bygga på samma principer som nuvarande ägarkommuners (dvs likadana taxekonstruktioner), det ska finnas utförda analyser av anläggningars skick och behov av en längre tidsperiod etc. Dialog med VMAB fortsätter när en sådana krav är beslutade av ägarkommunerna.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Ack. utfall 2023-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos T1	Helårsprognos T2
Driftsintäkter	59 338	79 830	78 400	1 430	-1 000	0
Driftskostnader	-37 407	-52 073	-44 838	-7 235	-3 000	-5 000
Kapitalkostnader	-22 394	-32 413	-33 871	1 458	500	800
Totalt	**-463**	**-4 656**	**-309**	**-4 347**	**-3 500**	**-4 200**

	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
INTÄKTER			
Externa intäkter	79 089	78 394	695
Interna intäkter	741	6	735
SUMMA INTÄKTER	79 830	78 400	1 430
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	0	0	0
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-5 363	-5 485	122
Personalkostnader	-13 210	-12 563	-647
Lokalkostnader	-4 539	-3 516	-1 023
Avskrivningar	-22 898	-23 588	690
Internränta	-9 515	-10 283	768
Övriga kostnader	-18 747	-13 412	-5 335
Interna kostnader	-10 213	-9 862	-351
SUMMA KOSTNADER	-84 485	-78 709	-5 776
Summa finansiella kostnader	-1	0	-1
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-4 656	-309	-4 347
TOTALT	**-4 656**	**-309**	**-4 347**

Analys utfall

VA-enhetens utfall per december är - 4,7 mnkr. Ett underskott var budgeterat för verksamheten på - 0,3 mnkr, vilket innebär att årets avvikelse mot budget uppgår till - 4,3 mnkr. Kraftiga kostnadsökningar i relation till budget för flera kritiska poster har under året drabbat verksamheten. Ökade intäkter jämfört budget har dock bidragit till att begränsa avvikelsen totalt sett.

Intäkter

Avvikelsen för verksamhetens intäkter uppgår per december till + 1,4 mnkr och beror på taxehöjningen i augusti samt debiterad förbrukning vilken ökar i december när många är i Åre. Därutöver har en intern debitering gjorts mot renhållningen för deras användning av va-tjänster vilket inte var budgeterad.

Kostnader

De totala kostnaderna avviker mot budget med - 5,8 mnkr. Störst är avvikelsen inom övriga kostnader och är hänförligt till ökade kostnader för el, kemikalier och underhåll.

Inom entreprenad och köp av verksamhet är avvikelsen på + 0,1 mnkr.

Personalkostnaderna har överstigit budget med 0,6 mnkr. Detta på grund av att ingen beredskapstid budgeterades inför 2023.

Lokalkostnader har en negativ avvikelse mot budget på - 1 mnkr, främst då kostnaden för snöröjning ökat kraftigt jämfört med samma period 2022, ökningen var totalt 0,9 mnkr mellan dessa år.

På grund av lägre investeringstakt i verksamheten är kostnaderna för avskrivningar och internränta lägre än budgeterat, avvikelsen per december uppgår till + 1,5 mnkr.

Total avvikelse för övriga kostnader är - 5,4 mnkr. Den största negativa avvikelsen är kopplat till kostnaden för el (Övriga kostnader). Totalt är kostnaden för el 2,9 mnkr över budget. Kostnadsökningen är totalt 2,7 mnkr jämfört med år 2022 och beror på kraftig prisökningar under vintern 2022/2023.

Övriga kostnader i form av Processkemikalier avviker med 82 procent mot budget. Avvikelsen beror på att priset har ökat kraftigt jämfört mot samma period 2022. Kostnaden har till och med december överstigit budget med 1,1 mnkr. Transportkostnaderna har överstigit budget med 0,5 mnkr vilket beror på ökade drivmedelspriser.

Resterande avvikelser för övriga kostnader härrör främst till reparationer och underhåll. Under slutet av 2023 uppstod flertalet vattenläckor vilka har berott på kraftiga temperaturväxlingar och extrem kyla. Detta har fått tjälen och marken att röra sig mer än vanligt vilket spräcker vattenledningar.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

I gällande budget förutsågs ökade kostnader drivet av främst drift- och underhållskostnader, då anläggningen inom flera områden är eftersatt, samt kapitalkostnader för ny- och reinvesteringar. Detta läge kvarstår inför 2024 och samtidigt ökade kostnaderna mer än budgeterat under 2023 på grund av prishöjningar vilket kräver ytterligare åtgärder med höjd VA-taxa kommande år. VA-verksamheten har finansierat en till inköpare för att kunna jobba med strategiska avtal och få bättre koll på avtal och utgifter. Ytterligare nyrekryteringar för att stärka förmågan att agera proaktivt kommer bli aktuellt under 2024.

Taxehöjning om 14% är beslutad och genomförd per 1:a januari 2024. För åren 2024-2026 har överskott budgeterats som motsvarar tidigare års underskott.

Underskott från tidigare år	VA-skuld
Återbetalas 2024	-3 194 545
Återbetalas 2025	-2 542 788
Återbetalas 2026	-4 347 540
Totalt	**-10 084 873**

Prognos

Va-verksamheten har under årets uppföljningar prognostiserat ett underskott. I april syntes ett underskott som prognostiserades till -3,5 mnkr, kopplat till både lägre intäkter och kostnader än budgeterat då beslut om taxehöjningen ännu inte hade tagits.

I delårsredovisningen uppgick verksamhetens prognos till - 4,2 mnkr, prognosen utökades då kostnaderna kopplat till reparationer och underhåll ökade.

Ökade intäkter genom beslutad taxehöjning i augusti och lägre kapitalkostnader på grund av lägre investeringstakt balanserar delar av de kostnadsökningar som verksamheten haft under året. Avvikelsen vid årets slut jämfört budget uppgår till -4,3 mnkr vilket är nära prognosen vid delårsredovisningen.

Intäkter

Driftsintäkterna för året prognostiserades utan avvikelser vid delåret. Utfallet blir en positiv avvikelse på 1,5 mnkr för helåret. Förändringen mot tidigare prognos beror på en kommunintern debitering av renhållningskollektivet och taxehöjningen i augusti.

Driftskostnader

Sedan delårsredovisningen har kostnader för el, snöröjning och processkemikalier fortsatt att överskrida budget samtidigt har verksamheten också en ökning av reparation- och underhållskostnader. Prognos i delåret uppgick till -5 mnkr och utfallet uppgår till - 7,2 mnkr.

Kapitalkostnader

I delårsredovisnigen prognostiserades en positiv avvikelse på 0,8 mnkr på grund av lägre utförandetakt i pågående projekt och därmed lägre aktiveringar. Då aktiveringar har senarelagts har utfallet blivit +1,5 mnkr.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2024
Bydalen	6 926	68 964	62 038	62 038
Storvallen	1 052	2 132	1 080	1 080
VA-verk	2 118	19 802	17 684	11 864
Distribution	16 814	47 842	31 028	26 713
Totalt	**26 910**	**138 740**	**111 830**	**101 695**

Analys utfall

Totalt uppgår utfallet inom VA-verksamhetens investeringar till 26,9 mnkr. Här följer ett antal av de projekt som har pågått under året:

Bydalens VA-försörjning

Framdriften i projektet har än lägre takt än förväntat på grund av intern resursbrist. Slutförande och påkoppling i ett område gjordes under 2023 och samtidigt sker förberedelse för entreprenader och övertaganden 2024-2025. Årets utfall uppgår till 6,9 mnkr.

Storvallen VA-försörjning

Projektet är inne i sin slutfas och avloppsreningsverket är driftsatt. Avslutande arbeten kvarstår och beräknas vara klara under 2024. Årets utfall är 1,1 mnkr.

VA-verk

Denna post innefattar ett antal olika projekt som hänförs till nyinvestering och reinvestering i kommunens vattenverk och avloppsreningsverk.

2,1 mnkr har hittills upparbetats under året, pga resursbrist samt lång ledtid i inköpsprocessen gör att investeringstakten är långt under budget.

Distribution

Denna kategori tillhör projekt som syftar till att underhålla kommunens befintliga ledningsnät samt investering i nya dragningar.

16,8 mnkr har upparbetats under året. Arbetet med projekt inom distribution är pågående under barmarksäsong, men samtidigt råder det resursbrist samt lång ledtid i inköpsprocessen vilket gör att investeringstakten är långt under budget.

Prognos

Prognosen vid delårsredovisningen var att upparbeta 24,5 mnkr. Under 2023 upparbetades totalt 26,9 mnkr.

Överförs till kommande år

De prioriterade medel som inte nyttjats under 2023 överförs till 2024, totalt ska 101,7 mnkr överföras till 2024.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Delmålet Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden. Tekniska har under slutet av 2023 initierat två projekt med bäring på målet. Det första är ett projekt för att rigga arbetssätt för att driva ett systematiskt och datadrivet reinvesteringsarbete för våra ledningsnät. Genom välfungerande ledningsnät får vi bättre förmåga att leverera vatten och omhänderta spillvattnet vilket möjliggör bättre kapacitet i systemet. Det andra projektet syftar till att utöka kapaciteten i Åredalens avloppsreningsverk.

Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd.

Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Effektbeskrivning
Ett tydligt, systematiskt och väl förankrat strategiskt arbete möjliggör en tydlig behovsbild inom verksamheterna både på kort och lång sikt. Att tydligt beskriva både investerings- och underhållsbehov på kort och lång sikt underlättar för politiken att prioritera och besluta i att bygga kapacitet och skapa en hållbar infrastruktur. Ett systematiskt strategiskt arbete förenklar även för medarbetarna.
Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med mark och expolatering (MEX) samt plan- och bygg, leder till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan leder också till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Delmål År 1:
År 2021. Tekniska avdelningen har förfinat och utvecklat underhålls-, investerings- och/eller produktionsplaner på samtliga enheter.

Arbetet för att skapa ett samverkansforum som linjerar med framför allt mark och exploatering

(MEX) och plan- och byggenhetens mål om intern samverkan (projektgrupper) är initierat.

Delmål År 2:
År 2022. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Analys

Delmålet Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden. Tekniska har under slutet av 2023 initierat två projekt med bäring på målet. Det första är ett projekt för att rigga arbetssätt för att driva ett systematiskt och datadrivet reinvesteringsarbete för våra ledningsnät. Genom välfungerande ledningsnät får vi bättre förmåga att leverera vatten och omhänderta spillvattnet vilket möjliggör bättre kapacitet i systemet. Det andra projektet syftar till att utöka kapaciteten i Åredalens avloppsreningsverk.

Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Ändamålsenliga underhålls-, investerings- och eller produktionsplaner finns på alla enheter inom tekniska avdelningen	Ja	Ja
Analys **Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp** Planerna har under 2022 utvecklats och kommer att under 2023 att vidareutvecklas för att möjliggöra säkrare och effektivare processer.		
År 2021. Samverkansforum initierade	Ja	Ja
Analys **Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp** Under 2022 har tekniska avdelningen haft möten mellan de olika enheterna inom kommunen vilket har lett till större förståelse för vandras verksamheter, syftet är att tjänster och produkter som levereras skall vara mer genomarbetade samt att kollektivets medlemmar och kommuninnevånarna skall uppleva att de får en bättre service.		
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna används i mål- och budgetprocesserna	Nej	Ja
Analys **Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp** VA-enheten arbetar idag med stor resursbrist, men målsättningen är att målet skall nås under 2023.		
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja
Analys **Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp** VA-enheten arbetar vidare med att införa ett underhållssystem för verksamheten som enheten har som mål att klara under 2023.		
År 2022. Gemensamma samverkansforum på plats	Nej	Ja
Analys **Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp**		

Mått	Utfall	Mål
Forum finns med men rutiner och kontinuitet saknas.		
Den strategisk samhällsplanering inom Åre kommun måste förbättras.		

Barn- och utbildningskontoret

Viktiga händelser

Barn- och utbildningskontoret har upplevt en utmanande situation gällande att hantera ett stort budgetunderskott i kombination med fortsatta åtgärder inom ramen för budgetarbetet 2024.

Sommaren 2023 slutade kontorschef. Stabschef är tillförordnad kontorschef sedan augusti och rekrytering av ny kontorschef pågår. Barn- och utbildningskontoret har en ny verksamhetschef grundskola sedan januari 2023, dessutom har det varit förändringar i ledning både inom grundskolan och förskolan med byte av rektorer på ett par enheter. Avsaknad av stabschef samt många nya chefer i verksamheterna har inneburit en generellt hög arbetsbelastning.

Kompetensförsörjning

Förskolans bemanningsläge har förbättrats något jämfört med tidigare då man har kunnat rekrytera fler (legitimerade) medarbetare till verksamheterna. Ett par avdelningar har emellertid fortfarande inte kunnat öppnas fullt ut på grund av att man inte har kunnat rekrytera personal. Framförallt har det varit svårt att rekrytera förskollärare. Förskolans verksamheter har en fortsatt hög sjukfrånvaro och det har gjort att verksamheterna i vissa fall har överanställt för att klara vikariefrågan.

Lokaler

Stamgärde skola byggdes ut under läsåret 22/23 och vid skolstart hösten 2023 stod de nya lokalerna färdiga att användas.

Under 2023 påbörjades bygget av en ny förskola i Duved med kapacitet för 8 avdelningar. Den

nya förskolan beräknas vara klar till årsskiftet 25/26.

Förskolan har under året varit drabbade av omfattande skador på ett par lokaler vilket har påverkat verksamheterna negativt. Hamre förskola (i Duved) har varit stängd under större delen av året och Regnbågens förskola utrymdes helt under hösten. Regnbågens verksamhet omlokaliserades till Villa Stamgärde (i Undersåker) samt till Hamre förskola (som då blivit återställd).

Förskolan står i nuläget med en kapacitet som bedöms motsvara verksamhetens behov, sett till kommunen som helhet. Men förskolan har fortsatta utmaningar i att ha tillräcklig kapacitet i de områden där störst behov finns. Att barn placeras i förskola som inte vårdnadshavare angett som förstahandsval visar sig framförallt i att vissa förskolor upplever att många barn skolas in för att därefter inom relativt kort tid sluta (byta förskola). In- och utslussning av många barn på kort tid påverkar arbetsmiljön negativt för både barn och medarbetare samt är resurskrävande.

Utvecklingsarbete

Under 2023 har barn- och utbildningskontoret inlett ett samarbete med Skolverket där man inom "Samverkan för bästa skola" får stöd i att utveckla kvaliteten och likvärdigheten inom grundskola och förskola.

Grundskolan har genomfört en utbildningsdag om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) för samtliga medarbetare inom grundskola och fritidshem inför läsåret 23/24. Utvecklingsarbetet inom NPF kommer att fortsätta under 2024.

Elevhälsan har utvecklat sitt kvalitetsarbete under året vilket resulterat i bättre förmåga att planera verksamheten. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under 2024.

Goda resultat för grundskolan

Vårterminen 2023 var 89,6% av eleverna i Åre kommun behöriga till gymnasiet. Resultatet placerar Åre kommun bland de 25% bästa kommunerna i Sverige. Åre kommuns nior har dessutom ett förbättrat resultat gällande meritvärde samt andel elever som uppnått minst betyget E i samtliga ämnen. Även meritvärde och andel som uppnått minst betyget E är bättre än rikets snitt och bland de 25% bästa i Sverige.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Ack. utfall 2023-12-31	Budget jan-dec	Budgetavvikelse	Helårsprognos T1	Helårsprognos T2
Politisk organisation BUN	1 013	1 077	1 104	27	0	75
BUN Centralt	15 964	17 085	11 773	-5 312	-300	-4 335
BUN Stab	20 532	34 338	25 882	-8 456	-3 000	-4 580
Förskola	83 608	96 506	99 888	3 382	600	4 527
Grundskola	151 493	176 180	165 074	-11 106	-4 300	-2 250
Elevhälsa	25 138	20 475	18 829	-1 646	-2 300	-1 140
Totalt	**297 748**	**345 661**	**322 549**	**-23 112**	**-9 300**	**-7 703**

INTÄKTER	Ack. Utfall	Ack. Budget	Avvikelse
Externa intäkter	35 052	25 454	9 599
Interna intäkter	12 940	10 023	2 917
SUMMA INTÄKTER	47 992	35 476	12 515
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-263	-8	-255
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-24 664	-14 227	-10 437
Personalkostnader	-258 145	-243 960	-14 186
Lokalkostnader	-64 979	-62 667	-2 311
Avskrivningar	-4 138	-3 612	-526
Internränta	-391	-328	-62
Övriga kostnader	-20 256	-16 111	-4 145
Interna kostnader	-20 806	-17 112	-3 693
SUMMA KOSTNADER	-393 642	-358 026	-35 616
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER	-12	0	-12
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	**-345 661**	**-322 549**	**-23 112**

Analys utfall

Barn- och utbildningskontoret redovisar en negativ avvikelse om - 23 mnkr per den sista december. Den negativa avvikelsen kan främst härledas till:

- - 3,5 mnkr relaterat till avgångsvederlag och ej budgeterade personalkostnader hos barn- och utbildningskontoret centralt
- - 6,5 mnkr relaterat till högre kostnader än budgeterat gällande kostnader för barn/elever i andra kommuner och hos fristående huvudmän
- -15,3 mnkr relaterat till högre kostnader än budgeterat gällande personalkostnader i förhållande till budget på grundskolan
- - 2,3 mnkr relaterat till högre kostnader än budgeterat gällande tilläggsbelopp för elever i den anpassade grundskolan och elever med behov av särskilt stöd
- - 3,2 mnkr relaterat till högre kostnader än budgeterat gällande skolskjutsar
- - 2,3 mnkr relaterat till högre kostnader än budgeterat gällande hyror för nybyggda och renoverade lokaler

Grundskolans negativa avvikelse balanseras till viss del upp av ej budgeterade statliga bidrag om + 5,6 mnkr. Även förskolans positiva avvikelse om + 3,4 mnkr balanserar till viss del upp resultatet för kontoret som helhet vilket innebär att kontoret skulle haft en större negativ avvikelse för perioden om förskolan kunnat rekrytera medarbetare i önskad utsträckning så att avdelningar kunnat öppna upp som planerat.

Barn- och utbildningskontoret centralt

Barn- och utbildningskontoret centralt redovisar en negativ avvikelse om - 5 300 tkr. Den negativa avvikelsen kan främst härledas till ej budgeterade personalkostnader:

- - 3 500 tkr relaterat till högre personalkostnader än budgeterat varav - 2 400 tkr relaterat till ej budgeterat avgångsvederlag.
- - 600 tkr relaterat till kapitalkostnader.
- - 400 tkr relaterat till högre kostnader än budgeterat till fortbildning för chefer/rektorer (framförallt rektorsutbildningar samt skolchefsutbildning).

Barn- och utbildningskontorets stab

Barn- och Utbildningskontorets stab redovisar en negativ avvikelse om - 8 400 tkr. Den största delen av underskottet kommer från kostnader som kan relateras till barn som är skrivna i Åre kommun men som går i andra verksamheter än kommunens egna, antingen inom kommunen eller i annan kommun. Dessa kostnader har varit kraftigt underbudgeterade 2023. Dessutom har staben en negativ avvikelse relaterat till högre kostnader än budgeterat för skolskjutsar. Den negativa avvikelsen vägs till viss del upp av en positiv avvikelse relaterat till personalkostnader och undervisningsmaterial.

- - 2 500 tkr relaterat till barn/elever i annan kommun förskola beror på att vi har fler barn i enskild verksamhet, färre barn från andra kommuner, samt högre bidragsnivå jämfört med 2022 samt - 750 tkr relaterat till barn/elever i annan kommun förskola som tillhör verksamhetsåret 2022.
- - 2 400 tkr relaterat till barn/elever i annan kommun grundskola beror på att vi har fler barn i enskild verksamhet, färre barn från andra kommuner, samt högre bidragsnivå jämfört med 2022.
- - 1 600 tkr relaterat till högre kostnader än budgeterat gällande kooperativ barnomsorg förskola och grundskola beror på att vi har fler barn i kooperativ verksamhet samt högre bidragsnivå jämfört med 2022.
- - 3 200 tkr relaterat till skolskjutskostnader beroende på uppräkning av kostnader samt en förändring av intern kostnadsfördelning.
- + 700 tkr vakanta, ej tillsatta tjänster.
- + 700 tkr undervisningsmaterial, minskade inköp av elev-cromebooks.

Förskolan

Förskolan redovisar en positiv avvikelse om + 3 400 tkr. Den positiva avvikelsen beror främst på att verksamheter inte har öppnat och lägre personalkostnader än budgeterat samt ökade statliga bidrag.

Förskolan centralt redovisar en positiv avvikelse om + 2 200 tkr. Avvikelser beror främst på:

- + 2 500 tkr relaterat till en omfördelning av budget från rektorsområde Duved. Minskningen i Duved beror på att man har haft budget för verksamheter som inte har kunnat öppna.
- + 250 tkr relaterat till en omfördelning av budget från rektorsområde Öst beroende på minskat antal barn på Eggforsens förskola.
- Förskolan har fått ett större bidrag från staten för kvalitetshöjande insatser än budgeterat.
- Förskolan har haft mindre antal barn än prognostiserat vilket har gjort att statsbidraget för maxtaxan har minskat.
- + 1 700 tkr relaterat till lokalkostnader relaterat till ej nyttjade lokaler. Den positiva avvikelsen skulle ha kunnat vara högre men kostnader om - 1400 tkr för att återställa lokaler har påverkat utfallet.

Rektorsområde Duved har en positiv avvikelse om + 2 800 tkr. Avvikelser från budget är framförallt:

- Lägre kostnader än budgeterat för Hamre förskola som varit stängd under större delen

av året.
- Lägre kostnader än budgeterat relaterat till ej öppnade avdelningar i modulerna i Duved på grund av svårigheter att rekrytera personal.
- Lägre personalkostnader än budgeterat på grund av svårigheter att rekrytera legitimerad personal samt svårigheter att rekrytera vikarier i samband med sjukfrånvaro.
- Högre personalkostnader än budgeterat för verksamheten i Storlien.

Rektorsområde Åre har en negativ avvikelse om - 1 300 tkr. Avvikelser från budget är framförallt:

- Högre personalkostnader än budgeterat relaterat till hög sjukfrånvaro och verksamhetens behov att överanställa för att täcka vikariebehovet.
- Högre personalkostnader än budgeterat relaterat till barn i behov av särskilt stöd.
- Området har varit felbudgeterat med cirka 500 tkr för lite i budget gällande Regnbågen, vilket ger ett underskott.
- Högre kostnader än budgeterat relaterat till den fysiska arbetsmiljön på grund av lokalernas beskaffenhet.

Rektorsområde Mitt har ett negativt utfall om -1 900 tkr. Avvikelser från budget är framförallt:

- Högre personalkostnader än budgeterat på Fjällbackens förskola. Det har varit en stor omsättning av personal under året och hög sjukfrånvaro, samt att förskolan har flera barn i behov av särskilt stöd som har haft behov av personalförstärkning.
- Högre personalkostnader än budgeterat generellt i rektorsområdet beroende på att verksamheterna har haft fler anställda än budget samt att området har personal med en hög lön. Området har dessutom flera barn med behov av särskilt stöd som verksamheten inte har fått kostnadstäckning för fullt ut.

Rektorsområde Öst har ett positivt utfall om +1 600 tkr. Avvikelser från budget är framförallt:

- Lägre personalkostnader än budgeterat då man trots hög sjukfrånvaro och annan frånvaro inte har tagit in vikarier i motsvarande utsträckning. Detta har varit möjligt då det har varit färre inskrivna barn än budgeterat.
- Verksamheterna Storsjöodjuret och Månsåsen har högre personalkostnader än budgeterat på grund av hög sjukfrånvaro som har gjort att man behöver överanställa för att täcka vikariebehovet samt högre personalkostnader då man har kunnat rekrytera legitimerad förskollärare.

Grundskolan

Grundskolan redovisar en negativ avvikelse om - 11 100 tkr. Främsta orsak till avvikelsen är för höga personalkostnader i förhållande till budget.

Grundskolan centralt har en avvikelse om + 350 tkr. Detta beror främst på ökade intäkter för fritidshemsavgifter. Underskott på personalbudgeten då budget saknats för 1,5 tjänst för biträdande rektorer.

Duveds skola har en negativ avvikelse om - 4 400 tkr. Avvikelse beror på för höga personalkostnader i förhållande till budget. Planerade åtgärder för budget i balans har inte genomförts, för få och små åtgärder verkställda.

Åre skola har en positiv avvikelse om + 700 tkr. Överskott är relaterat till tilläggsbelopp för elev i behov av särskilt stöd som inte var budgeterat.

Stamgärde skola har en negativ avvikelse om - 3 100 tkr. Avvikelse beror på för höga personalkostnader i relation till budget om - 1 200 tkr. Budget för hyra av Stamgärdes nya skollokaler har saknats om - 1 900 tkr.

Racklöfska skolan har en negativ avvikelse om - 1 500 tkr. Avvikelsen beror i första hand på för höga personalkostnader, motsvarande - 1 200 tkr.

Kyrkslättens skola har en negativ avvikelse om - 500 tkr. Avvikelsen beror i första hand på för höga personalkostnader.

Mörsils skola har en negativ avvikelse om - 1 500 tkr. Den största faktorn för den negativa avvikelsen är att skolan haft högre bemanning än budgeterat, ca - 2 000 tkr. Skolan har även haft flertalet elever med behov av särskilt stöd vilket till viss del finansierats av tilläggsbelopp men detta täcker inte kostnaderna fullt ut. Skolan har även erhållit statsbidrag om + 650 tkr mer än budgeterat. Dessutom har skolan en negativ avvikelse om - 300 tkr avseende fakturor för 2022 vilka behandlades under 2023.

Den anpassade grundskolan i Mörsil (Solen) har en avvikelse om - 1 300 tkr. För att kunna bedriva lagstadgad undervisning samt följa skollagens krav på kompetens i den anpassade grundskolan utökades bemanningen under 2023.

Hallens kyrkskola har en positiv avvikelse om + 140 tkr. Överskottet beror främst på att budgeterade personalkostnader var högre än utfallet.

Elevhälsan

Elevhälsan har en negativ avvikelse om - 1 600 tkr. Den negativa avvikelsen kan framförallt relateras till:

- - 1 300 tkr relaterat till högre kostnader än budgeterat för tilläggsbelopp gällande elever i den anpassade grundskolan.
- - 1 300 tkr relaterat till högre kostnader än budgeterat för tilläggsbelopp gällande elever i behov av särskilt stöd.
- Den negativa avvikelsen vägs till viss del upp av lägre personalkostnader än budgeterat om + 1 100 tkr.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Barn- och utbildningskontoret centralt

- Ingen ersättning av stabschefsrollen under 2023 och 2024.

Barn- och utbildningskontorets stab

- Beslut om att laga och återanvända fler elev-Chromebooks för att minska inköp av undervisningsmaterial.
- Beslut om att inte tillsätta budgeterade tjänster.

Förskolan

Då verksamheten har en positiv avvikelse så har förskolan inte behövt vidta åtgärder för budget i balans på motsvarande sätt som grundskolan. Förskolan har däremot jobbat med en översyn av bemanningen relaterat till vikarier vilket har gett minskade kostnader.

Grundskolan

Grundskolan har vidtagna flertalet åtgärder under hösten 2023 för att minska kostnaderna för medarbetare:

- Stopp för pågående rekryteringar (med vissa undantag)
- Inga förlängningar av visstidsanställningar (med vissa undantag)
- Mer restriktiv vikariehantering både vid korttids- och långtidsfrånvaro.
- Övertalighet i tjänster används till resurstid.
- Översyn av organisation (exempelvis slå ihop klasser).
- Minskad tjänstgöringsgrad i tjänst.

Elevhälsan

Ej tillsatta vakanser har balanserat det tidigare underskottet.

Prognos

Prognosen för helåret gällande barn- och utbildningskontoret vid T1 var en negativ avvikelse om - 9,3 mnkr vid T2 var prognos - 7,7 mnkr jämfört med utfall om - 23 mnkr. Avvikelsen mellan prognos och faktiskt utfall kan framförallt härledas till grundskolans och stabens resultat.

Barn och utbildningskontoret centralt

Barn- och utbildningskontoret centralt hade en prognos i T1 om - 300 tkr och i T2 - 4 335 tkr jämfört med ett faktiskt utfall om - 5 300 tkr. Avvikelsen mellan prognos T1 och T2 beror till stor del på en flytt av personalbudget under våren, vilket gjorde prognoserna svåra att göra. Därefter påverkades utfall av ej budgeterade personalkostnader för avgångsvederlag.

Barn- och utbildningskontorets stab

Barn- och utbildningskontorets stab hade en prognos i T1 om - 3 000 tkr och i T2 - 4 580 tkr jämfört med ett faktiskt utfall om - 8 382 tkr. Kraftigt ökade skolskjutskostnader tillkom oväntat under hösten samt även en förändring av en intern kostnadsfördelning gällande skolskjutskostnader. Släpande fakturering av de interkommunala avgifterna gör prognoser svårare.

Förskolan

Förskolan hade en prognos i T1 om + 600 tkr och i T2 med + 4 527 tkr jämfört med faktiskt utfall om + 3 382 tkr. Avvikelsen mellan prognoserna beror framför allt på att man inte har kunnat rekrytera personal i den omfattning som var tänkt. Den personal som har rekryteras har dessutom en lägre lönekostnad än budgeterat, då verksamheterna inte har kunnat rekryterat förskollärare. Svårigheter att rekrytera har även gjort att planerade verksamheter inte har kunnat öppna. Verksamheten har även haft färre inskrivna barn än prognos, det gör att kostnaden har minskat.

Grundskolan

Grundskolan hade en prognos i T1 om - 4 300 tkr och i T2 med - 2 250 tkr jämfört med faktiskt utfall om - 11 106 tkr. Vid månadsbokslut i oktober prognostiserades en avvikelse om - 10 890 tkr. Den prognosen höll i stort tack vare vidtagna åtgärder. Avvikelsen mellan prognos T2 och utfall beror på att felaktig prognos på vissa enheter gjorde att inte tillräckliga insatser relaterat till personalkostnader tillsattes i tid. Det avvikande utfallet kan härledas till för höga personalkostnader samt ökade lokalkostnader som tillkom i slutet på året.

Elevhälsan

Elevhälsan hade en prognos i T1 om - 2 300 tkr och i T2 med - 1 140 tkr jämfört med faktiskt utfall om - 1 646 tkr.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl. TA	Återstår	Överförs till 2024
Förskola	1 103	4 100	2 997	1 885
Grundskola	4 494	5 400	906	285
Elevhälsa	20	500	480	480
Ofördelade medel	0	1 370	1 370	
Totalt	**5 619**	**11 370**	**5 751**	**2 650**

Analys utfall

Utfall barn- och utbildningskontoret

Barn- och utbildningskontoret har haft en total investeringsbudget om 11 370 tkr under 2023. Utfall för 2023 är att verksamheterna har investerat 5 619 tkr. Av återstående 5 751 tkr överförs 2 650 tkr till investeringar 2024.

Under 2023 gjordes en omfördelning av prioriterade medel varför 1 370 tkr syns i tabell som ofördelade medel. Omfördelning grundar sig på att planerad om/tillbyggnation avbrutits.

Utfall förskola

Utfall förskola är att 1 103 tkr av 4 100 tkr har investerats under 2023. Beslutade investeringar var:

- 800 tkr för löpande underhåll
- 200 tkr för uppstart av Forsabäckens förskola
- 600 tkr för inredning av moduler i Duved gällande 4 avdelningar (Forsaängen)
- 1 000 tkr för lokalanpassningar på Regnbågens förskola
- 1 000 för lokalanpassningar på Villa Stamgärde för tillskapade av två nya förskoleavdelningar
- 400 tkr för inredning av två nya avdelningar på Villa Stamgärde
- 100 tkr gällande utemiljön på Fjällbackens förskola

Löpande uppgraderingar/underhåll har gjort på alla rektorsområden utom Åre. 429 tkr av 800 tkr har investerats under 2023.

Investeringsmedel om 200 tkr till uppstart av Forsabäckens förskola har använts fullt ut.

Prioriterade investeringar i Duveds rektorsområde har inte genomförts fullt ut då avdelningar inte har kunnat starta som planerat. Av 600 tkr har enbart 115 tkr används resterande 485 tkr överförs till 2024.

Då Regnbågen drabbades av en vattenläcka och verksamheten flyttade så har anpassningarna av lokalerna inte gjorts fullt ut. Planerade fortsatta investeringar på regnbågen kommer dessutom inte att genomföras då hyreskontraktet sagts upp. Under 2023 har 265 tkr av prioriterade investeringar använts, resterande 735 tkr kommer inte att nyttjas.

På Villa Stamgärde har anpassningar påbörjats. Då befintlig verksamhet från Regnbågen flyttat in

i Villa Stamgärde har det inte funnits behov av investeringar relaterat till ny inredning under 2023. Villa Stamgärde har emellertid fortsatta behov av anpassningar och inköp av inventarier varför prioriterade investeringar kommer att föras över till 2024.

På Fjällbacken har investeringar gjorts gällande utemiljön och nästan hela beloppet är nyttjat.

Utfall grundskola

Utfall grundskola är att 4 494 tkr av 5 400 tkr har investerats under 2023. Beslutade investeringar var:

- 1 000 tkr för löpande underhåll
- 2 000 tkr för inredning av Duveds nya skola
- 2 000 tkr för inredning av åtta nya klassrum på Stamgärde skola
- 400 tkr för staket och solskydd på Hallens kyrkskola

Investeringsmedel relaterat till löpande uppgradering/underhåll grundskola har fördelats mellan skolorna efter en behovsinventering i början av året. Verksamhetschef grundskola beslutar om fördelningen. Investeringar har gjorts löpande och alla medel är förbrukade enligt beslut.

På Duveds skola har stora investeringar gjort under några år relaterat till den nya skolan. 2023 var sista året i den processen och efter gjorda investeringar kvarstår cirka 600 tkr. Kvarstående medel kommer inte att föras över till 2024.

Prioriterade investeringar relaterat till uppstart av åtta nya klassrum på Stamgärde skola omfattar både inredning/inventarier för nya skollokalerna och utemiljön. Nästan alla medel är använda men kvarstående 150 tkr överförs till 2024.

Prioriterade investeringar relaterat till utemiljön på Hallens skola har till viss del använts under 2023. Vissa åtgärder har inte hunnits med och därför överförs 135 tkr till 2024.

Utfall elevhälsa

Elevhälsan har 500 tkr avsatta för investeringar relaterat till den anpassade grundskolan. Den anpassade grundskolan har beställt inventarier vilka inte har hunnit levereras varför medlen kommer att föras över till 2024.

Prognos

Överförs till kommande år

Barn- och utbildningskontoret för över 2 650 tkr av prioriterade investeringsmedel till 2024.

Förskolan

1 885 tkr av prioriterade investeringsmedel förs över till 2024 för ombyggnation och inventarier till Villa Stamgärde samt för inventarier till modulerna i Duved fördelat på:

- 1000 tkr anpassning av lokaler Villa Stamgärde
- 400 tkr inventarier Villa Stamgärde
- 485 tkr inventarier moduler Duved

Grundskolan

Utemiljöerna på Stamgärde skola och Hallens kyrkskola har inte hunnit bli klara, därför behövs 285 tkr föras över till 2024 fördelat på:

- 150 tkr för Stamgärde skola
- 135 tkr för Hallens kyrkskola.

Elevhälsan

Inköp har påbörjats men har inte hunnit färdigställas därför behöver 480 tkr för inventarier till den anpassade grundskolan föras över till 2024.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Barn- och utbildningskontoret har uppnått båda sina delmål gällande Bygg kapacitet för framtiden och målet är därmed uppnått.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet gällande "En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever" då kontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved. Det kvarstår fortfarande vissa oklarheter kring byggprocessen vid nybyggnationer men kontoret anser ändå att man till stor del tydliggjort barn- och utbildningskontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Barn- och utbildningskontoret har även uppnått målet gällande "Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal" eftersom kontoret har gjort en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuläge och nuvarande behov samt tagit fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för kontorets verksamheter.

BoUK: En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever i kommunen.

Effektbeskrivning
Barn och utbildningskontoret ska bidra till förbättrad synkronisering mellan berörda parter genom att tydliggöra kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer samt genom att kontinuerligt ta fram tillförlitliga volymunderlag utifrån befolkningsprognosen som ger en tydlig behovsbild av förskola/skola både på kort och på lång sikt

Delmål År 1:
År 2021: Kontoret ska ha tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt ha tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och

nybyggnationer. I arbetet med att uppnå utvecklingsmål "Bygg kapacitet för framtiden" ska kartläggning och systematisering av behov utav om, ny och tillbyggnationer av förskolor i området Undersåker-Duved prioriteras.

Delmål År 2:
År 2022: Kontoret ska ha en systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt ha tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Delmål År 3:
År 2023: Kontoret ska ha en systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt ha tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Analys

Målet för 2023 har uppnåtts. Kontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven. Uppföljning av prognoser och tillväxt sker i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och redovisas till nämnd i Kvalitetsrapport.

Kontoret har även tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved. Det kvarstår vissa oklarheter kring byggprocessen vid nybyggnationer men kontoret anser ändå att man till viss del förtydligat barn- och utbildningskontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Mått	Utfall	Mål
Har kontoret en systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven?	Ja	Ja

Analys

- Elevräkningstabeller med nuläge och prognos för grundskola och förskola utifrån antal födda barn i kommunen tas fram av barn- och utbildningskontoret två gånger per år (september och februari).
- Elevräkningstabeller är synliggjorda i verksamheternas systematiska kvalitetsuppföljningar och redovisas för nämnd i Kvalitetsrapport.
- Ekonom utgår från befolkningsprognos och aktuell elevräkningstabell vid budgetarbete.
- Befolkningsprognoser som tas fram på kommunövergripande nivå läggs in i Kvalitetsrapport.
- Systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven för förskola och grundskola är en del av verksamhetens systematiska kvalitetsarbete och redovisas i Kvalitetsrapport.
- Lokalkapacitetsutredning pågår.

Har kontoret tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer?	Nej	Ja

Analys

Barn- och utbildningskontorets intendent tillsammans med berörda chefer/rektorer har varit kontorets sakkunniga i frågor relaterat till om- till- och nybyggnationer. Kontoret ser emellertid fortfarande brister i samverkan med andra inblandade parter i den befintliga byggprocessen.

Har kontoret tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved?	Ja	Ja

Analys

- Bygget av en ny förskola i Duved har påbörjats (8-10 avdelningar)
- Moduler i Duved har skapat en ökad kapacitet om 4 avdelningar
- Fortsatt två förskoleavdelningar inryms på Duveds skola
- Två nya avdelningar har tagits i bruk i Undersåker (Villa Stamgärde)

Mått	Utfall	Mål
• Projektering pågår gällande ny förskola i Björnänge		

Aktiviteter	Kommentar
Lokalkapacitetsutredning för kommunens förskolor och grundskolor	Utredning har flyttats från barn- och utbildningskontoret till en kommunövergripande funktion benämnd lokalstrateg. Processen gällande framtagande av en lokalkapacitetsutredning är därmed utanför barn- och utbildningskontorets påverkan. Insamling av underlag och kartläggning av lokaler har dragit ut på tiden och från tidigare bedömning att arbetet skulle vara klart till december 2023 är ny uppskattning att det kommer att bli klart under våren 2024. Sedan behövs ytterligare tid för att sammanställa och bearbeta data. Uppskattning är att utredning gällande skolors och förskolors lokalkapacitet kan vara klar till hösten 2024.
Upprätta rutin gällande systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven.	
Utreda möjligheten att anställa en fastighetsstrateg som ska arbeta med om- till- och nybyggnationer inom barn- och utbildningskontoret.	

BoUK: Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal.

Effektbeskrivning
Barn och utbildningskontoret ska bidra till att Åre kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare för legitimerad personal/ lärarkategorier genom att exempelvis möjliggöra för tillsvidareanställd personal att kombinera arbete med studier.

Delmål År 1:
År 2021: Kontoret ska göra en nulägesanalys och kartlägga nuvarande och framtida behov av legitimerad personal inom förskola, grundskola, vuxenutbildningen och centralt stöd utifrån framtagen rapport om framtida barn- och elevökningar.

Delmål År 2:
År 2022: Kontoret ska (i samverkan med HR-avdelningen) fastställa en strategisk kompetensförsörjningsplan gällande kontorets samtliga avdelningar.

Delmål År 3:
År 2023: Kontoret ska (i samverkan med HR-avdelningen) fastställa en strategisk kompetensförsörjningsplan gällande kontorets samtliga avdelningar.

Analys

Målet för 2023 har uppnåtts. Barn- och utbildningskontoret har gjort en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuläge och nuvarande behov. Nuläge gällande legitimerad personal i verksamheterna har synliggjorts i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och redovisas i Kvalitetsrapport. Det kvarstår emellertid att ytterligare kartlägga framtida behov utifrån framtagna befolkningsprognoser. Barn- och utbildningskontoret har även tagit fram en strategisk

kompetensförsörjningsplan för kontorets verksamheter.

Barn- och utbildningskontoret har jobbat aktivt med kompetensförsörjningsfrågan under en längre tid och kommer även fortsättningsvis att göra det, i samverkan med övriga kontor, under det kommande målarbetet. Till grund för arbetet gällande kompetensförsörjning ligger den kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategi som tagits fram av HR-avdelningen. Barn- och utbildningskontoret har dessutom tagit fram flertalet aktiviteter och åtgärder som syftar till att underlätta rekrytering och bibehållande av personal inom kontorets verksamheter.

Mått	Utfall	Mål
Har kontoret tagit fram en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuvarande och framtida behov av legitimerad personal?	Ja	Ja
Analys		
Barn- och utbildningskontoret har gjort en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuläge och nuvarande behov. Nuläge gällande legitimerad personal i verksamheterna har synliggjorts i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och redovisas i Kvalitetsrapport. Det kvarstår emellertid att ytterligare kartlägga framtida behov utifrån framtagna befolkningsprognoser.		
Har kontoret fastställt en strategisk kompetensförsörjningsplan?	Ja	Ja
Analys		
På barn- och utbildningsnämnden i december 2023 presenterades barn- och utbildningskontorets kompetensförsörjningsplan.		

Aktiviteter	Kommentar
✔ Nulägesrapport av verksamheternas behov av legitimerad personal.	
✔ Samverkan med HR-avdelningen kring kompetensförsörjningsplan för Bouk.	
✔ Skapa en kompetensförsörjningsplan	

Minska utanförskapet och öka sysselsättningen

Analys

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet gällande Minska utanförskapet och öka sysselsättningen.

Barn- och utbildningskontoret har synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt har en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon.

Barn- och utbildningskontoret har ett ständigt pågående arbete för att utveckla och förbättra verksamheternas systematiska kvalitetsarbete. Under 2023 har barn- och utbildningskontoret dessutom inlett ett samarbete med Skolverket där man inom "Samverkan för bästa skola" får stöd i att utveckla kvaliteten och likvärdigheten inom grundskola och förskola.

Grundskolan har fortsatt goda resultat gällande andel behöriga elever till gymnasiet. Vårterminen 2023 var 89,6% av eleverna i årskurs 9 behöriga. Resultatet är tydligt över rikets snitt och innebär att Åre kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige gällande andel behöriga

till gymnasiet.

BoUK: Minska utanförskapet och öka sysselsättningen genom att successivt öka andelen behöriga elever till gymnasiet.

Effektbeskrivning
Att helt eller delvis hamna utanför utbildningsystemet riskerar att leda till ett livslångt utanförskap, inte enbart från arbetsmarknaden utan även från aktivt deltagande i samhället. Utbildning är en demokratifråga där förutsättningar för kunskapsutveckling, språkutveckling och integration behöver skapas.

Delmål År 1:
År 2021: Förskola, grundskola och vuxenutbildning ska synliggöra och åtgärda förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt ha en stödjande samverkansprocess för barn/elever/studenter i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola/vuxenutbildning och socialtjänst/region (eller andra berörda parter).

Delmål År 2:
År 2022: Förskola och grundskola ska synliggöra och åtgärda förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt ha en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter).

Delmål År 3:
År 2023: Förskola och grundskola ska synliggöra och åtgärda förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt ha en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter).

Analys

Målet för 2023 är uppnått. Förskola och grundskola har synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete. Förskola, grundskola och elevhälsa kommer fortsatt att utveckla det systematiska kvalitetsarbete i samverkan med Skolverket inom projektet "Samverkan för bästa skola" som startade under 2023. Under tre år erbjuder Skolverket utvalda huvudmän stöd för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet. Förbättringsstödet utformas utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och genomförs i samverkan med ett utvalt lärosäte.

Förskola och grundskola har utvecklat och förbättrat den stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (och/eller andra berörda parter).

Grundskolan har en fortsatt hög andel behöriga till gymnasiet då 89,6% av eleverna i årskurs 9 var behöriga till gymnasiet vårterminen 2023 vilket är i paritet med vårterminen 2022 då 89,0% var behöriga. Resultatet är tydligt över rikets snitt som var 83,7% och innebär att Åre kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige gällande andel behöriga till gymnasiet.

Mått	Utfall	Mål
Har verksamheten synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete?	Ja	Ja

Analys

Barn- och utbildningskontoret har ett ständigt pågående arbete för att utveckla och förbättra verksamheternas systematiska kvalitetsarbete. Under 2023 har barn- och utbildningskontoret dessutom inlett ett samarbete med Skolverket där man inom "Samverkan för bästa skola" för stöd i att utveckla kvaliteten och likvärdigheten inom grundskola och förskola.

Finns stödjande samverkansprocesser för barn och elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter)?	Ja	Ja

Analys

Det finns etablerade samverkansprocesser med exempelvis socialtjänst och Barn-och ungdomspsykiatrin. Under 2023 har samverkan fördjupats och förbättrats. Exempel på samverkansprocesser:

- SIP (samordnad individuell plan), samverkansmöte kring enskild elev med behov.
- SIÅ (Samverkan i Åre)
- En utökad samverkan på ledningsnivå: kontorschef barn- och utbildning + socialtjänst samt verksamhetschef grundskola/förskola/elevhälsa + IFO (Individ- och Familjeomsorgen).
- Projektet "God och nära vård".
- Utveckling av filial för ungdomsmottagning i Järpen

Andel elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet efter avslutade studier i grundskolan.	89,6%	83%

Analys

Grundskolan har fortsatt goda resultat gällande andel behöriga elever till gymnasiet. Vårterminen 2023 var 89,6% av eleverna i årskurs 9 behöriga (enligt officiella resultat) vilket är något bättre än 2022 då 89,0% av eleverna var behöriga. Resultatet är tydligt över rikets snitt som var 83,7% och innebär att Åre kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige gällande andel behöriga till gymnasiet.

Andel elever som upplever trygghet i grundskolan?	90%	100%

Analys

Under hösten 2023 har grundskolan genomfört en trygghetsenkät med elever i årskurs 3, 5 och 8. Totalt 365 elever har svarat på enkät av dessa har 330 angett att de känner sig trygga i skolan vilket motsvarar 90 % av eleverna. Resultatet är en försämring jämfört med 2022 då 93% av eleverna angav att de kände sig trygga.

Resultatet kan delas upp på respektive stadium enligt följande:

- 95% av eleverna i lågstadiet anger att de känner sig trygga i skolan (en ökning jämfört med 94% 2022).
- 89% av eleverna i mellanstadiet anger att de känner sig trygga i skolan (en minskning jämfört med 93% 2022).
- 86% av eleverna i högstadiet anger att de känner sig trygga i skolan (en minskning jämfört med 91% 2022).

Aktiviteter	Kommentar
En översyn av utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete.	
Implementering av Riktlinjen gällande kränkande behandling i grundskolan	
Översyn av hantering av kränkande behandling i förskolan	
Förebyggande arbete kring hot och våld i verksamheterna.	
Sammanställning av pågående samverkansprocesser för barn/elever i riskzon.	

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Involvera medborgarna mer

Analys

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet gällande att Involvera medborgarna mer då kontoret hanterar inkomna klagomål på ett systematiskt och rättssäkert sätt samt att kontoret har tagit fram en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter.

BoUk: Ökad delaktighet och stärkt dialog med elever och vårdnadshavare.

Effektbeskrivning
Barn och utbildningskontoret ska utveckla kommunikationen med vårdnadshavare och elever så att man tillmötesgår medborgarnas behov av aktuell information samt dialog runt utbildning och sina barns utveckling. Vårdnadshavare/medborgare ska enkelt kunna hitta rätt information på hemsidan samt veta vart de ska vända sig i olika typer av ärenden där relevanta e-tjänster underlättar kommunikationen.

Delmål År 1:
År 2021: Kontoret ska säkerställa att hanteringen av klagomål & synpunkter sker på ett systematiskt och rättssäkert sätt samt se till att klagomål och synpunkter används som underlag till förbättringsarbete.

Delmål År 2:
År 2022: Kontoret ska fastställa en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter.

Delmål År 3:
År 2023: Kontoret ska fastställa en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter.

Analys

Målet för 2023 har uppnåtts. Barn- och utbildningskontoret hanterar inkomna klagomål på ett systematiskt och rättssäkert sätt samt har tagit fram en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter.

Mått	Utfall	Mål
Hanteras inkomna klagomål och synpunkter på ett systematiskt och rättssäkert sätt?	Ja	Ja
Har Barn och utbildningskontoret fastställt en kontorsövergripande kommunikationsplan?	Ja	Ja

Aktiviteter	Kommentar
Revidera rutin gällande synpunkter och klagomål Bouk.	
Fastställa dokumenthanteringsplaner för Bouk	
Sammanställning av verksamhetsbeskrivning för barn- och utbildningskontoret	
Nulägesanalys av befintliga kommunikationsvägar.	
Skapa en kontorsövergripande kommunikationsplan	
Utbildning i medborgardialog	

Socialkontoret

Viktiga händelser

Under 2023 har socialkontoret lagt särskilt fokus på följande områden:

Ledningssystem och kvalitetsarbete

Kontoret har fastställt sitt kvalitets- och ledningssystem. Planen är att kontoret skall ha allt på plats under april 2024 i våra administrativa system. Med systemet på plats kommer arbetet med kontorets kvalitet kunna styras och följas upp tydligare och bättre, ända ner på enhetsnivå. Under året har även 6 kvalitetsindikatorer fastställts. Dessa indikatorer är: Säker, kunskapsbaserad, effektiv, jämlik, individanpassad och tillgänglig. Dimensionerna definierar vad en god hälso- och sjukvård samt bra kvalitet i socialtjänsten skall präglas av. Alla våra framsteg följer kontoret sedan återkommande i Socialstyrelsens Öppna jämförelser och i vårt ledningssystem.

Kris och kontinuitetsarbete

Alla avdelningar har under året jobbat med att planera för att upprätthålla sin verksamhet på en tolerabel nivå, oavsett vilken störning den utsätts för. Kontoret har även anställt en kontorsövergripande samordnare för att hålla arbetet samman.

Nytt journal och planeringssystem

Kontoret har påbörjat upphandling av nytt journal- och planeringssystem. Ett mycket omfattade arbete, där det under 2024 kommer hållas runt 30 workshops för att identifiera rätt kravställan på systemen.

Kompetensförsörjningen

Kontoret har fortsatt svårt att finna rätt kompetens till framför allt dygnet-runt-verksamheten inom LSS samt hemvården. Kraven på arbetsgivaren att kunna möta en alltmer avancerad sjukvård vid såväl särskilt boende som hemsjukvård ökar ständigt. Även vår måltidsverksamhet har svårt med kompetensförsörjningen. Under året har det varit en stor omsättning av socialsekreterare vid myndighetsenheten, men glädjande nog har det inte varit några bekymmer att bemanna dessa vakanta tjänster.

För att möta denna utmaning har kontoret jobbat med en rad åtgärder. På kontorsnivå har en kompetensförsörjningsplan upprättats. Det har även utbildats 10 instruktörer i lågaffektivt bemötande. Detta för att i egen regi möta våra återkommande utbildningsbehov. Under året har arbetsmarknadsavdelningen finansierat 13 tjänster inom hemvård, förskola och städ.

Sedan flera år har dygnet-runt-verksamheten ett etablerat sätt att förflytta arbetsuppgifter till den som är bäst skickad att utföra dem. Utan våra serviceassistenter skulle heldygnsvården vara ännu svårare att bemanna. Under sommaren testades ett försök med bilburen ungdom som handlade om att ungdomar med EPA-traktor fick sommarjobba i hemtjänsten och utföra serviceturer. Ett försök som blev oerhört lyckat och som fortsätter sommaren 2024.

Introduktionen av våra sommarvikarier har förbättrats och förändrats. Måltidsavdelningen har beviljats medel från omställningsfonden för utbildning till yrkesbedömare. Tre personer i måltidsenheten har genomfört utbildningen och kommer under 2024 att validera minst tre köksbiträden till kock i offentliga kök. Städenheten har påbörjat utbildning av två personer till yrkesbedömare i SRY (Servicebranschens yrkesnämnd). Vid biståndsenheten har det lyckats att rekrytera rätt kompetens under slutet av 2023, men innan dess användes inhyrda konsulter.

LSS-verksamheten

Vår LSS -verksamhet växer, vilket föranlett att en ny grupp/service bostad öppnats i Järpen under hösten. Avdelningen har stora utmaningar framåt då den växer och det finns stora behov av att förbättra såväl kvalitet samt effektivitet genom hela verksamheten. Ett omfattande förändringsarbete har påbörjats och kommer fortgå under hela 2024.

Annat som påverkat kontorets verksamhet under året

Införandet av den nya arbetstidslagen inom hemvårdens alla verksamheter som innebär att alla scheman har anpassats utifrån de nya förutsättningarna. Mycket av den flexibilitet som tidigare fanns inom/för verksamhet/medarbetare är nu borta. Det kan i praktiken innebära att medarbetare inte kan delta vid utbildningstillfällen då det krockar med planerad dygns/veckovila i det statiska schemat.

Arbetslösheten i Åre kommun är historiskt låg. Många medborgare som idag har behov av arbetsmarknadspolitiska insatser via arbetsmarknadsavdelningen har en mer komplex behovsbild och samverkan runt individens behov ökar. Arbetet med specifika arbetsmetoder fortsätter för att utveckla ett helhetsperspektiv över vad som faktiskt gör att individer med komplexa behov kommer i arbete. Av de, totalt under året, 102 individer som varit aktuella för avdelningens insatser har 32 personer blivit självförsörjande.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Ack. utfall 2023-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos 2023-04-30	Helårsprognos 2023-08-31
Politisk organisation SN	914	1 490	1 124	-366	-475	-50
Hemvård	133 781	144 334	145 988	1 654	-760	735
LSS	44 818	50 692	45 497	-5 195	-2 900	-3 520
Arbetsmarknad	4 597	7 578	8 076	497	365	340
Måltid	26 212	31 823	31 057	-766	-120	450
SN Centralt	8 920	10 454	12 949	2 494	810	1 650
Individ- och familjeomsorg	44 446	39 826	42 534	2 708	1 305	2 425
Totalt	**263 688**	**286 198**	**287 225**	**1 027**	**-1 775**	**2 030**

	Ack. Resultat jan-dec	Ack. Budget jan-dec	Avvikelse
INTÄKTER			
Externa intäkter	59 121	50 967	8 154
Interna intäkter	41 112	38 540	2 571
SUMMA INTÄKTER	100 232	89 507	10 725
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-7 880	-7 736	-144
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-35 295	-31 359	-3 935
Personalkostnader	-266 434	-260 186	-6 248
Lokalkostnader	-20 220	-20 198	-22
Avskrivningar	-3 000	-3 543	544
Internränta	-172	-213	41
Övriga kostnader	-26 437	-28 148	1 710
Interna kostnader	-26 983	-25 645	-1 338
SUMMA KOSTNADER	-386 421	-377 028	-9 393
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-286 188	-287 520	1 332
Summa finansiella kostnader	-10	296	-306
TOTALT	**-286 198**	**-287 225**	**1 027**

Analys utfall

Socialkontoret

Kontorets ackumulerade resultat per den sista december är **+1,027 mnkr.**

Fördelat på de olika avdelningarna ser de ut enligt nedan:

Hemvården, ackumulerat resultat +1,654 mnkr.

Det är främst användandet av statsbidrag som bidrar till det positiva resultatet, enhetschefers bemanningsplanering samt försäljning av ett antal fordon (1000 tkr). Enhet legitimerad personal gör ett positivt resultat på cirka 700 tkr för 2023 med stöd av statsbidrag (ett flertal tjänster är helt finansierade av statsbidrag). Hemvården har under året kunnat använda statsbidrag för att bland annat ersätta lön med cirka 600 tkr. Lönekostnader för utökad grundbemanning har även subventionerats med hjälp av statsbidrag, cirka 1500 tkr. Samtliga utbildningsinsatser under 2023 har finansierats med stöd av statsbidrag, 500 tkr.

Vid en jämförelse med 2022 års resultat kan man se att många enheter gjorde ett bättre resultat under 2022, bland annat biståndsenheten cirka 500 tkr (ökade kostnader för konsult under 2023). 2022 års resultat är även det till stor del påverkat av statsbidrag som subventionerat löner, utbildningar och inköp. Hemvården har ej ersatts med budgetutrymme för det förändrade arbetstidsmåttet cirka 900 tkr i kostnad (ersattes 2022 med 836 tkr men ej för 2023).

LSS, ackumulerat resultat -5,195 mnkr.

Sammantaget beror LSS minusresultat på icke budgeterad extern placering samt elevhemskostnad. Utökade personalkostnader för ett helt nytt boende, nytt personligt assistans-ärende samt överenskommelse med personal. Inom personlig assistans utförs för många timmar utöver beslut. En genomlysning av beslut samt scheman på personlig assistans är påbörjad.

Boendestöds verksamhet har haft en ökning av antalet beslut och ett ekonomiskt minusresultat till följd av utökad bemanning.

Daglig verksamhet har inte bemannat all frånvaro och har därför ett plusresultat.

Sammanfattningsvis beror det negativa resultat på grupp -och servicebostäder på högre personalkostnader än budgeterat, detta utifrån att det öppnats en helt ny grupp/servicebostad, personal har haft högre tjänstgöringsgrad än budgeterat, vikarie som blivit konverterad och hög sjukfrånvaro i början av året, larmkostnader och Durewalls utbildning (lågaffektivt bemötande) är inte budgeterade, högre elkostnader samt mellanskillnad i hyra vad brukaren betalar och vad vi betalar i hyra för lägenheterna.

På de personliga assistansärenden som har beslut från Försäkringskassan fås mindre ersättning än budgeterat då Försäkringskassan inte räknade upp ersättningen så mycket som budgeterat. Budgeterade för 6 procent men utfallet blev 2 procent.

Förhoppningen är att ärenden som har privat utförare under året kommer att få beslut från

Försäkringskassan och kommer då att kosta mindre än budgeterat. Kostnad idag uppgår till cirka 2,2 miljoner per år. Vid rätt beslut så blir det en kostnadsbesparing på 1,7 miljoner.

Individ- och familjeomsorgen, ackumulerat resultat +2,7 mnkr.

Myndighetsenheten

Myndighetsenheten redovisar ett överskott om nästan 2,7 mnkr. Det främsta skälet till överskottet är att placeringskostnaderna sjunkit. Under 2023 ligger kostnader för institutionsplaceringar av barn/unga i paritet med budget. Kostnaderna för familjehemsplaceringar har sjunkit mot föregående år och detsamma gäller för institutionsplaceringar gällande missbruk. Ersättningar från Migrationsverket har under året varit högre än kostnaderna.

Kostnader för andra poster som personal och ekonomiskt bistånd har legat i paritet med budget. Det har sammantaget inneburit ett ovanligt bra ekonomiskt resultat. Utifrån tidigare resultat bör årets överskott inte ses som ett mått på kostnader framåt utan snarare som ett undantag. Samtidigt har ett jobb för att minska kostnader för placeringar gjorts. Kostnadsmedvetandet har generellt ökat, placeringsbeslut har kortats ned och vi jobbar tidigt med förebyggande öppenvårdsinsatser. Utöver detta har personaltätheten, trots att flera valt att sluta, varit god. Bra bemanning är centralt för att kunna undvika placeringar.

Öppenvårdsenheten

Öppenvårdsenheten redovisar ett överskott om 213 tkr för 2023.

Resultatet är till följd av personalbrist under våren och sensommaren samt att ungdomscoachernas projektanställning tog en större del av personalkostnaden än beräknat. Övriga kostnader ligger i paritet med budget.

Alkohol och Tobaksenheten

Alkohol och tobaksenheten redovisar ett underskott om 220 tkr för 2023.

Arbete med att förtydliga budget har gjorts under rapporteringsperioden och fortsätter under 2024. Detta utifrån att vi inte når upp till budgeterade intäkter gällande ansökningar.

Ansökningsavgifter har en prognos och där styr antalet ansökningar intäkten. Denna intäkt är på förhand svår att förutse. En justering och beräkning av den faktiska intäkten har gjorts vilket ligger mer i linje med det budgeterade resultatet men vi har inte nått upp till det budgeterade resultatet.

Övervägande täcks inte handläggningen i ansökningsärenden av ansökningsavgiften. Ansökningsavgiften är beräknad utifrån en schablontid som inte överensstämmer med den faktiska tidsåtgången. Det finns en utmaning att stå med två ben i tre hörn utifrån rättssäkerhet, service och kostnadseffektivitet.

Enheten är helt intäktsfinansierad vilket inte ger utrymme att jobba utanför det som innefattar kärnprocessen men vilket ändå förväntas göras. Detta är något som behöver ses över.

Enhetens uppdrag har under de senaste åren ökat utifrån ökade lagkrav, lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, ökning av antalet stadigvarande serveringstillstånd, ökning av tillfälliga tillstånd samt ökat brottsförebyggande arbete.

Arbetsmarknadsavdelningen, ackumulerat resultat +497 tkr.

Avdelningen har haft ett antal långtidssjukskrivna och vakanta tjänster som ej har ersättningsrekryterats samtidigt som antalet feriepraktikanter blev färre än budgeterat vilket skapat överskott.

Semesterplaneringen för beredskapsanställda genomförs som tidigare år med gott resultat och kostnader för arbetsmarknadspolitiska anställningar höll därmed budget.

Om arbetsmarknadsavdelningen under året inte haft oplanerat höga omkostnader för service av

arbetsfordon hade plusresultatet varit ännu större.

Måltidsavdelningen, ackumulerat resultat -766 tkr.

Avdelningens underskott beror på måltidsenhetens resultat. Enheten har haft ökade livsmedelskostnader under året som uppgått till 300 tkr. På grund av förändrade regler hos Jordbruksverket har mjölkstödet inte gått att erhålla i år vilket inneburit en kostnadsökning av 100 tkr. Därtill har det funnits behov av administrativ resurs där det räknades med att få tillbaka en 50-procentig administrativ tjänst som lämnades över till bemanningsenheten i samband med pandemin. Överlämningen riskbedömdes och i riskbedömningen framgick det att resursen skulle tillbaka till måltidsavdelningen om inte bemanningsenheten kunde säkerställa den kompetens som krävdes. Inget beslut har tagits på grund av chefsbyten och detta har medfört en obudgeterad personalkostnad på 400 tkr samt avgångsvederlag på 300 tkr.

Kostnader för matkörningar har ökat kraftigt som främst beror på strukturen inom förskolan. 2023 tog måltidsenheten över bilarna från arbetsmarknadsavdelningen. Övertagandet av bilar har inneburit höga merkostnader innefattande bränsle, skatt, försäkringar, leasing, försäljning samt förbrukningsartiklar och resulterat i merkostnader mot budget på 400 tkr. Utöver det har vi saknat budget för en matkörare -500 tkr. Ett omfattande arbete har gjorts under året för att effektivisera matkörningarna från och med 2024 men innevarande budget kommer inte att räcka. Högre personalkostnader mot budget på en enhet till följd av önskad sysselsättningsgrad, som vi inte kan hantera fullt ut inom avdelningen, samt en felbudgeterad personalkostnad på en enhet, totalt -200 tkr. Städenheten gör ett överskott som beror på statsbidrag genom förlängda lönebidrag. Överskottet i städenheten har finansierat 65 procent av måltidsenhetens totala underskott på 2,2 miljoner.

År	Kostnad livsmedel kr	Antal kg livsmedel	kostnad i kr per kg	Förändring kostnad per kg
2022	9 062 564	310 491	29,19	
2023	9 714 147	337 445	28,79	-1,37%
2023*	10 391 004	337 445	30,79	5,50%

*Beräknad livsmedelskostnad 2023 utifrån en prisökning med 5,5 procent (uppgift SCB)

Skillnad mellan livsmedelskostnad 2023 och beräknad livsmedelskostnad med en prisökning på 5,5 procent utifrån 2022 års kg pris är 677 tkr.

Livsmedelsbudget 2022 måltid 9 464 000 kr

Livsmedelsbudget 2023 måltid 9 463 000 kr

Livsmedel har blivit 26 procent dyrare (uppgift SCB) de senaste två åren (2022-2023)

Resultatrapporten: Externa intäkter handlar om statsbidrag som i huvudsak rör hemvården, en mindre del utgör bidrag från Migrationsverket och rör individ- och familjeomsorgen. Entreprenad och köp av verksamhet beror på en ökad kostnad för köpta platser LSS och inhyrda konsulter inom bistånd på hemvården. Personalkostnaderna handlar till störst del om statsbidragen som hemvård fått men innehåller även personalkostnader på LSS som startat nytt boende. Minskade kostnader för avskrivningar och internränta beror på att få investeringar är gjorda under året. Övriga kostnader handlar om att hemvården sålt bilar, minskade kostnader för förbrukningsmaterial hygien samt minskade kostnader för larm och bevakning. Interna intäkter har ökat mer än vad interna kostnader gjort vilket beror på ökade intäkter inom arbetsmarknadsavdelningen.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Kontoret har under året på olika sätt arbetat med att få en budget i balans. Arbetet presenteras

nedan per avdelning.

Hemvården

Vid budgetårets start är budgeten ej i balans vid de flesta enheter då budget för önskad sysselsättningsgrad samt ersättning för nattens nya heltidsmått ej ligger i budget. Det positiva resultatet beror främst på statsbidrag samt enhetschefer som planerar och genomför sin verksamhet på ett så kostnadseffektivt sätt som det är möjligt i förhållande till de givna förutsättningarna med små enheter och långa geografiska avstånd.

Då avvikelsen är positiv under 2023 har åtgärder inför 2024 vidtagits genom bland annat ändrad budget för ersättning hemtjänst (räknar inte med att hemtjänsten ökar i större omfattning under 2024), samverkansprojekt, översyn av insatser, förändrad delegationsordning.

Det pågår ständigt ett arbete inom samtliga enheter när det gäller att planera så resurseffektivt som möjligt. Införandet av planeringsverktyget TES inom särskilt boende ska underlätta för verksamheten att planera utifrån behov och tillgängliga resurser.

Samtliga enhetschefer inom hemtjänsten har ersatt medarbetare i verksamheten, i princip dagligen, då det ej finns vikarier att tillgå. Detta påverkar det ekonomiska resultatet positivt, men skapar problem för verksamheten och enhetschefer bland annat genom påverkan på enhetschefernas arbetsmiljö och begränsad möjlighet till verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete.

Tre stycken projekt är uppstartade under 2023 gällande samverkan mellan enheter (resursförsörjning), serviceteam (utföra biståndsbedömda insatser) samt endast helgtjänstgöring för att eventuellt lyckas attrahera nya medarbetare som en del av kompetensförsörjningen. Aktiviteternas huvudsakliga mål är att minska kostnaden för vikarier, höja kvalitén samt öka attraktionen för yrket undersköterska.

LSS

Stora utmaningar för enheten då antalet beslut ökat under året samtidigt som enheten behöver se över sin kostnadskontroll och effektivitet.

- Boendestöd har infört planeringsverktyget TES. En genomlysning har genomförts vid boendestöd under året, samtidigt som antalet beslut ökat. Vad genomlysningen ledde till måste följas upp 2024 .
- En översyn på hyror och elkostnader har påbörjats och slutförs 2024.
- Att vara mer kostnadseffektiv genom att använda all personal på flera ställen, detta kommer det att jobbas mer under 2024.
- Genomlysning av beslut tagna av biståndsenheten pågår på personlig assistans.
- Genomlysning av scheman på personlig assistans är påbörjat, behöver säkerställa att enheten utför rätt antal timmar efter beslut.
- Chefstjänst på 75 procent är bortplockad ur budget.
- Arbete påbörjat med att säkerställa att rätt budget läggs.

Individ- och familjeomsorg

Prognosen har under året pekat mot en positiv avvikelse för både myndighet- och öppenvårdsenheten. Några särskilda aktiviteter för att minska kostnader har inte vidtagits under innevarande år.

Alkohol och tobaksenheten följer budget gällande kostnader och även gällande tillsynsavgifter. Däremot kunde vi redan under årets första hälft se att intäkter avseende nya ansökningar inte skulle nå budgeterad nivå. Under året har enheten jobbat med att ta fram bättre underlag för att kunna göra en bättre prognos gällande dessa intäkter. Det är inte verksamhetens uppdrag att jobba för fler ansökningar och därmed högre avgifter. Oavsett hur bra vi blir på att göra prognoser är det svårt att förutse den totala intäkten vilket är en utmaning.

Arbetsmarknadsavdelningen

Hösten 2022 avvecklades en arbetsledare proaktivt för att sänka kostnader inför året. Detta kombinerat med färre feriepraktikanter, sjukskrivningar och vakanser skapade överskott.

Måltidsavdelningen

Enhetschef i måltidsenheten har under året haft i uppdrag göra en översyn av mattransporterna. Budgeten för bilkostnader är baserad på främst hemvårdens behov vilket de också betalar för. Kostnaderna som inte finns i budget beror på strukturen inom förskolan, i dagsläget transporteras måltider till 13 förskolor i kommunen. Översynen som har gjorts under året handlar om att få logistiken att fungera optimalt med max 2 bilar plus 2 chaufförer men det kommer fortsättningsvis att saknas medel för att täcka alla bilkostnaderna. Under året har livsmedelspriserna gått upp och utifrån detta har ett arbete har gjorts med matsedlar samt att alternativa råvaror har köpts in för att minska kostnaderna utan att ha påverka kvalitén. Måltidsenheten har dragit ner på tjänster genom tillfällig omvandling av Kalls kök från tillagningskök till mottagningskök. Omvandlingen har inneburit säker mathantering och säker bemanning och det har inte behövts vikarier till köket efter omstruktureringen. Båda tillagningsköken i Åre har fått minskad bemanning genom kombinationstjänster med lokalvården samt barn- och utbildningskontoret. ÖSG (önskad sysselsättningsgrad) har hanterats så långt det varit möjligt inom avdelningen. Noggrann semesterplanering inför sommaren ledde till ett litet vikariebehov, personal flyttades mellan enheter.

Prognos

Socialkontoret beräknade en helårsprognos i augusti (T2) på +2,037 mnkr. Det ackumulerade utfallet per sista december landade slutligen på +1,027 mnkr. Sammantaget kan den förändrade prognosen om cirka 1 mnkr mellan augusti till december härledas till överenskommelse med personal, extern placering som ej kunnat tas hem enligt plan i egen regi, indexuppräkning på lokalhyra för hemvården samt omställningsbidrag som ej utfallit enligt plan. Den största avvikelsen mot lagd prognos står LSS för.

Hemvården

Resultat på helår 1654 tkr. Prognos i november var 1825 tkr. Avvikelse från föregående prognos 171 tkr beror på ökade andel statsbidrag (200 tkr) kopplat till enhet legitimerad personal under december. Prognosen till T2 var 735 tkr. Avvikelsen är kopplad till ökad användning av statsbidrag samt medel för förbrukningsmaterial som ej ingick i T2:ans prognos.

LSS

LSS prognos sista november var -4,470 mnkr, utfall sista december blev -5,195 mnkr, vilket innebär en differens mot lagd prognos på 725 tkr enkom under december.

En stor anledning till differensen i december är att LSS inte har eller haft koll på kostnader och beslut, främst på personlig assistans. Ytterligare förklaringar framgår av nedan:

- Fått flera nya beslut som vi inte har kunnat budgetera vilket också har lett till uppstart av ett nytt boende samt anställt mera personal. Även ett nytt personligt assistans ärende.
- En dyr extern placering som inte var budgeterad och där avslut räknades med två månader tidigare än vad utfallet blev.
- Ett dyrt personligt assistans ärende där översyn och eventuellt avslut blivit försenat med flera månader på grund av resursbrist på biståndsenheten.
- En överenskommelse med personal.

Inför 2024 har ett ett skriftligt uppdrag givits till LSS-chef att genomföra effektiviseringar och se till att avdelningens chefer får en ökad kostnadskontroll/medvetenhet på alla enheter.

Individ- och familjeomsorgen

Prognosen pekade redan i maj på ett överskott. Sett på månadsbasis har prognosen varierat mer

än vid tertialrapporterna. Främst är det prognos avseende placeringar barn och unga som varierat. Utifrån att kostnader kopplat till placeringar fortsatt ligga på en låg nivå under hela året stämmer prognosen från augusti väl med utfallet.

Arbetsmarknadsavdelningen

Resultat för året är 500 tkr i överskott vilket är ca 150 tkr bättre mot prognoser som gjordes tidigare. I slutet av året belastades avdelningen av ökade kostnader för;
-Beredskapsanställda som avslutas med semesteruttag utan ersättning från Arbetsförmedlingen.
-Konvertering av beredskapsanställd till HÖK-avtal med semesteruttag utan ersättning från Arbetsförmedlingen.
-Fortsatt höga omkostnader för fordonsservice.

De ökade kostnaderna vägdes dock upp av;
-Överskott feriepraktiklöner.
-Vakanta tjänster under hösten.
-Sjukskrivningar under året.

Flera av de kostsamma fordonen har avyttrats för att ersättas med nya fordon inför 2024. Nya fordon innebär högre kostnader men förhoppningsvis lägre servicekostnader framåt.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2023-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2024
SN centralt	0	1 246	1 246	1 246
Hemvård	1 252	4 815	3 563	3 490
Måltid	182	202	20	0
Individ- och familjeomsorgen	300	850	550	550
Totalt	**1 734**	**7 113**	**5 379**	**5 286**

Analys utfall

Hemvården

Samtliga investeringar som rör välfärdsteknik/digitalisering (förutom det digitala boendet) flyttas till 2024 då det ej finns resurser inom utvecklingsavdelningen. Det gäller bland annat nyckelfri hemtjänst och mobil dokumentation.

LSS och arbetsmarknadsavdelningen har inga investeringar.

Öppenvårdsenheten

Det fanns en investeringsbudget på 300 tkr. För dessa skulle dels ventilationen i fastigheten

åtgärdas. Dessutom skulle lokalen byggas om för att passa verksamheten bättre. Total kostnad för dessa åtgärder utifrån offert var 323 tkr vilket innebär att budgeten skulle komma dras över något.

Under renoveringen åtgärdades några saker som inte var planerade från början vilket gav att den slutgiltiga totala kostnaden blev 350 tkr. Den extra kostnaden täcktes av det överskott som fanns i budgeten till följd av lägre personalkostnader än beräknat under våren.

Myndighetsenheten

Ännu finns ingen lösning gällande e-tjänst och robot kopplat till ansökningar av ekonomiskt bistånd. Processen har på nytt stannat upp utifrån att kommunen är inne i en upphandling av nytt verksamhetssystem. Dessa medel är prioriterade och 550 tkr förs därmed vidare till 2024.

Måltid

Investeringarna har innefattat städmaskiner till Duveds skola, köksutrustning till Duveds skolkök samt industritvättmaskin till Hallenområdet.

Prognos

Merparten av kontorets investeringsmedel flyttas till 2024.

Överförs till kommande år

Merparten av kontorets investeringar (75 procent) överförs till 2024. De flesta investeringarna ligger vid hemvården.

Sammantaget förs medel över till 2024 till följd av kapacitetsbrist hos utvecklingsavdelningen och pågående upphandlingar.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

SK: Säkra välfärden genom samverkan.

Effektbeskrivning
Resurserna skall räcka till den välfärd som kommunen är skyldig att tillhandahålla och till den välfärd som medborgarna har behov av. Genom en ökad samverkan såväl externt som interna kommer kommunen att leverera service och tjänster av bra kvalitet till kunder/ medborgare/ besökare/ företagare.

Delmål År 1:
Delmål 2021:
- Följa upp, analysera och vidareutveckla samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och primärvård.

- Ta fram en arbetsmarknadsstrategi för beslut.

Delmål År 2:
-Ta fram en handlingsplan till arbetsmarknadsstrategi senast december 2022.

-Se över eventuella samverkansmöjligheter för Socialkontoret med grannkommunen Krokom.

Delmål År 3:
-Implementering av handlingsplanens åtgärder pågår och slutförs.

-Samverka med krokoms kommun i de områden som identifieras.

Analys

Målet anses uppnått då fem av sex mått är uppfyllda. Måtten har varit fördelade mellan arbetsmarknadsavdelningen och individ- och familjeomsorgen.

Ett arbete är gjort på arbetsmarknadsavdelningen där implementering av arbetsmarknadsstrategins handlingsplan pågår och aktiviteter i handlingsplanen hanteras utifrån det nuläge som råder i organisationen och utifrån arbetsmarknadsläget.

Inom individ- och familjeomsorgen är ett arbete påbörjat att få till stånd en avtalssamverkan med Krokoms kommun. Ett första avtalsförslag är framtaget på vilket Åre kommun haft synpunkter och omarbetning pågår. Avtalet skall reglera hur kommunerna hjälper varandra med jävssituationer. Målsättningen är att det ska bli klart under 2024.

Två områden ytterligare som identifierats där vi kan samverka med Krokoms kommun är dödsbohandläggning och familjerätt. När det gäller familjerätt kommer det samarbetet inte kunna genomföras 2024 på grund av att den tekniska ramen förändrats. Gällande dödsbohandläggning pågår fortfarande planering av samverkan.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Har samverkansformer följts upp och analyserats?	Ja	Ja
År 2021. Ta fram en arbetsmarknadsstrategi för beslut.	Ja	Ja
År 2022. Handlingsplan för arbetsmarknadsstrategi framtagen	Ja	Ja
År 2022. Samverkansmöjligheter med grannkommun identifierade	Ja	Ja

Mått	Utfall	Mål
År 2023. Handlingsplanens åtgärder implementerade	Ja	Ja
År 2023. Samverkan med grannkommun startad	Nej	Ja

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

SK: Bygg kapacitet för framtiden

Effektbeskrivning
Som ett led i att skapa och utveckla en attraktiv kommun att bo och verka i, behövs ett samlat grepp kring kompetensförsörjning och bemanning. Som ett stöd för en modern socialtjänst och kommunal hälso- sjukvård - och för att skapa förutsättningar för våra medborgare att fortsätta vara självständiga, behövs en väl implementerad välfärdsteknik.
Det behövs också ett stort fokus på förebyggande arbete, med egna lösningar i lokalsamhället.

Delmål År 1:
Delmål 2021:
- Plan för ökad kompetens i digital mognad.

-Ta fram projektplan för bemanningsekonomi och kompetensförsörjning hemvård, måltid och LSS.

Delmål År 2:
Delmål 2022:
- Utreda nära socialtjänst

- Påbörja implementering av digital mognad i liten skala.

-Test i liten skala: bemanningsekonomi och kompetensförsörjning LSS, måltid och hemvård.

Delmål År 3:
Delmål 2023:
-Ta fram en Handlingsplan för ”Nära socialtjänst”
-Slutföra implementering av de aktiviteter som identifierats i Projektplanen fram till 2023 inom LSS , Måltid och hemvård.
-Slutföra implementering av digital mognad

Analys

Utfallet gör gällande att vi inte uppnår detta mål för 2023 då vi ej tagit fram handlingsplanen för "nära socialtjänst" samt att implementeringen av bemanningsekonomi och kompetensförsörjning inte heller kunde slutföras under året.

Socialkontoret hade som delmål att ta fram en handlingsplan för ”Nära socialtjänst”, att slutföra implementering av de aktiviteter som identifierats i projektplanen för bemanningsekonomi och kompetensförsörjning inom avdelningarna LSS, måltid och hemvård, samt att slutföra implementeringen av digital mognad.

Handlingsplanen för "nära socialtjänst" påverkades av den nya socialtjänstlagen som kommer att presenteras först under 2024 och träda i kraft 2025. Den nya lagen syftar till att arbetet påbörjas för omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Detta har påverkat arbetet med att ta fram handlingsplanen för nära socialtjänst då det inte har kunnat göras i den utsträckning som tänkts eftersom lagens detaljer ännu inte varit kända.

Kompetensförsörjningsplanen ska delges socialnämnden i februari 2024, där det framgår hur socialkontoret arbetar systematiskt med kompetensförsörjning. Aktiviteter har dock genomförts under året, kopplat till kompetensförsörjning inom hemvården såsom bland annat samplanering mellan enheter för att lösa kompetensbrist, utökad delegering mellan enheter för att lösa kompetensbrist, serviceassistenter i verksamheterna, utbildning genom IT-systemet TimeCare gällande planering/schema samt utökad grundbemanning. När det gäller LSS avdelningen har de delmål som satts inte kunnat uppnås, mest på grund av byte av avdelningschef. På måltidsavdelningen har arbetet med att träda ur bemanningsenheten fortsatt varit på paus på grund av byte av enhets- och kontorschef inom personalavdelningen. Måltidsavdelningen ska fortsätta arbeta med bemanningsstrategi i hela avdelningen för att kunna nyttja resurserna optimalt.

Projektet att slutföra implementeringen av digital mognad slutfördes vid årsskiftet 2022/2023. Projektet hade som syfte att driva digitaliseringen framåt och skapa förståelse för vad som krävs för att kunna göra det. Vi jobbar vidare med aktiviteter utifrån det projektet, bland annat en handlingsplan som beskriver vilka aktiviteter vi behöver göra för att komma framåt. Vi har identifierat att den digitala mognaden måste höjas generellt inom kontoret hos våra medarbetare. En check av den digitala mognaden bör vara något som ingår i allas introduktion framåt.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Plan är skapad för digital mognad.	Nej	Ja
År 2021. Projektplan för kompetensförsörjning och bemanningsekonomi framtagen.	Nej	Ja
År 2022. Åtgärder identifierats i koppling mot "nära socialtjänst" utifrån nya socialtjänstlagen	Ja	Ja
År 2022. Har vidtagna åtgärder presenterats och resultat av "implementering av digital mognad"?	Nej	Ja
År 2022. Har åtgärder kopplat till bemanningsekonomi och kompetensförsörjning kopplat till delmål för år 2022 presenterats?	Ja	Ja
År 2023. Handlingsplan för "nära socialtjänst" framtagen	Nej	Ja
År 2023. Implementering av digital mognad slutförd	Ja	Ja
År 2023. Implementering bemanningsekonomi och kompetensförsörjning slutförd	Nej	Ja

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Involvera medborgarna mer

SK: Involvera medborgarna mer och Gott ledarskap och medarbetarskap

Effektbeskrivning
Hela kommunen ska leva. Medborgare skall ha lättare att nå kommunen och behov finns av en ökad brukarmedverkan. Innovationslabbet kan användas för att nå ut till medarbetare, personer med insatser och medborgare.

Delmål År 1:
Delmål 2021:
- Med hjälp av innovationslabbet skapa en aktivitet som bjuder in medarbetare till tre olika utvecklingsarbeten.

Delmål År 2:
Delmål 2022:
- Innovationslabbet kommer upphöra och ersättas av välfärdsteknik inom vård och omsorg "Testbädd för välfärdsteknik".
- Chefer i socialkontoret genomgår utbildning i förändringsledning, exempelvis Ledarskapsprogrammet inom God och nära vård.

Delmål År 3:
Delmål 2023:
Utvärdera effekten av satsningarna i de två delmålen ovan.

Analys

Målet kan ej anses uppnått utifrån måttuppfyllelse men arbetet som gjorts under åren 2021 till 2023 har ändå gagnat verksamhet samt medborgare till viss del.

16 chefer på socialkontoret har genomgått ledarutbildning i God och nära vård. Det är en förändringsledarutbildning i hur en kan implementera god och nära vård. För återstoden av cheferna på kontoret är denna utbildning ej relevant. Då berörda chefer genomgått utbildningen skulle måttet kunna anses uppnått men eftersom målvärde saknas kan vi ej göra den bedömningen. Trots detta är det givetvis positivt att aktuella chefer har fullgjort denna utbildning.

Projektet "Testbädd för välfärdsteknik" vars syfte var att identifiera behov och testa välfärdsteknik för att öka trygghet, självständighet, aktivitet och delaktighet hos medborgare. Projektet har bytt inriktning till följd av flera anledningar under dessa tre år. Pandemin fördröjde implementeringen, därefter fanns behov att tydliggöra projektets syfte då utvecklingsavdelningen kunde bistå med begränsade resurser. I dagsläget pågår inköp av testprodukter som också fungerar på boendet utifrån fungerade nätverk. Tidigast under våren 2024 kommer en effekt kunna identifieras.

Produkterna testas av medborgare boende på Thomégården.Det som köpts in hittills är:

- Två aktiveringsprodukter som används både i grupp och enskilt.
- Mobilt batteridrivet lyfthjälpmedel som underlättar vid lyft i till exempel trånga utrymmen.
- Rotobed – en specialsäng för personer med bland annat smärtproblematik och för att underlätta medarbetarnas arbetsmiljö.
- SoftTilt – installeras i brukares säng för att automatiskt ändra brukarens läge i sängen samtidigt som det underlättar för personalen i samband med förflyttningar i det dagliga vårdarbetet.
- Sensorbelysning till alla lägenheter. Belysningen tänds nattetid när brukaren kliver ur sängen. Syftet är att minska fall.
- Våg för att väga brukare som hängs på taklyft. Underlättar för både brukare och personal.
- Entrén ska snyggas till för att locka till utevistelse – bland annat har en sensordosa köpts in som börjar spela fågelkvitter när personer finns i närheten. Dosan ska placeras vid utgången till trädgården.
- Det planeras för att spela in korta filmer för att visa resultatet efter avslutat projekt.

Mått	Utfall	Mål
År 2022. Antal chefer som genomgått förändringsledningsutbildning	16	
År 2022. "Testbädd för välfärdsteknik" färdigställd	Nej	Ja

Samhällsbyggnadskontoret

Viktiga händelser

Samhällsbyggnadskontoret har under året hanterat ett antal större händelser.

Natten mellan 7-8 augusti 2023 var det kraftig nederbörd över Åreskutan och området ner mot Åre by vilket ledde till kraftigt flöde i Susabäcken/Mörviksån. Det kraftiga flödet kombinerat med lokala dämningar längs ån ledde till ett flertal erosionsskador i Susabäcken/Mörviksån och dess omgivningar. Händelsen kring skyfallet som påverkade Mörviksån/Susabäcken kommer i ett strategiskt perspektiv medföra delaktighet i analyser och kommande åtgärdsförslag och frågor kring klimatanpassning aktualiseras. Konsekvensanalysen av händelsen ska vara ett stöttande material till framtida beslut, för att dämpa de negativa effekterna av klimat förändringar.

Under oktober 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om att kommunen ska ansöka om inträde i Jämtlands räddningstjänstförbund (JRF). Processen för övergång har pågått under 2023 och är slutförd, vilket innebär att räddningstjänsten nu ingår i Jämtlands räddningstjänstförbund.

På grund av planeringen kring flytt av räddningstjänsten till JRF samt ändringen i lagstiftningen har säkerhetsfrågor flyttats från samhällsbyggnadskontoret till direkt under kommundirektör från och med maj 2023. Även ansvar för TiB-organisation (tjänstemän i beredskap) flyttades från räddningstjänsten till säkerhetsenheten samtliga kontor tillhör dock till organisationen för TiB.

I juni 2022 fattades beslut om tillfälligt stopp för nya planbesked till och med år 2025. Beslutet antogs med anledning av att Åre kommun har idag en ansträngd situation i flertalet av kommunens reningsverk. I mars 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om inriktning för samhällsplanering och ett antal planer med turistisk inriktning pausades.

Ett antal strategiska arbeten pågår. Kontoret arbetar med den fördjupade översiktsplanen för Åredalen, tillägg för översiktsplanen för vindkraft i Åre kommun har förbereds för antagande och arbete med planeringsstrategi pågår. Under året påbörjades ett arbete med fördjupad översiktsplan för Undersåker- Brattland.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 20221231	Ack. utfall 20231231	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos april	Helårsprognos aug
Politisk organisation SBK	-208	-755	-169	-587	0	-350
Plan- och Byggavdelningen	-3 655	-5 194	-4 600	-594	-2 000	-1 200
Miljöavdelningen	-3 398	-3 463	-3 251	-212	0	0
Räddningstjänst	-21 056	-22 243	-22 053	-189	850	550
SBK Centralt	-912	-1 305	-1 698	393	0	300
Totalt	**-29 230**	**-32 960**	**-31 771**	**-1 189**	**-1 150**	**-700**

	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
INTÄKTER			
Externa intäkter	24 986	29 753	-4 768
Interna intäkter	8 493	7 522	971
SUMMA INTÄKTER	33 479	37 276	-3 797
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-2 136	-1 127	-1 009
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-7 321	-6 036	-1 285
Personalkostnader	-41 595	-45 491	3 895
Lokalkostnader	-2 065	-2 237	172
Avskrivningar	-1 701	-1 784	83
Internränta	-297	-327	30
Övriga kostnader	-4 325	-4 571	246
Interna kostnader	-6 999	-7 475	476
SUMMA KOSTNADER	-66 439	-69 047	2 608
Summa finansiella kostnader	0	0	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-32 960	-31 771	-1 189
TOTALT	**-32 960**	**-31 771**	**-1 189**

Analys utfall

Samhällsbyggnadskontoret har en negativ avvikelse på 1,2 mnkr vid årets slut. Avvikelsen beror framförallt på lägre intäkter för samtliga avdelningar men även en större kostnad för bostadsanpassning än budgeterat. Avvikelsen balanseras något genom lägre personalkostnader.

Plan och byggavdelningen har som helhet en negativ avvikelse på 594 tkr.

Planenheten har en god budgetföljsamhet med en positiv avvikelse på 243 tkr. Sjukfrånvaron på enheten är relativt hög vilket innebär att det är svårt att uppnå budgeterad intäkt för enheten. På grund av sjukskrivningar har kostnaden för personal varit lägre än budgeterat. De medarbetare som varit på plats har på individnivå en något högre debiteringsgrad än budgeterat vilket ger det positiva överskottet.

Byggenheten har en negativ avvikelse på 837 tkr. För bostadsanpassningsbidraget finns en negativ avvikelse på 896 tkr. Ett stort ärende på 950 tkr beslutades under 2021. Under året har ombyggnation enligt beslut skett och betalats ut löpande vilket påverkat resultatet.

Den del av byggenheten som innefattar huvuduppdraget har mycket god budgetföljsamhet. Intäkten från granskningsavgifter är ca 1,3 mnkr lägre än budgeterat. Enheten har sedan en tid en nedgång i antal bygglovsansökningar och då framförallt i de större ärendena, detta är en trend man ser i hela Sverige på grund av lågkonjunkturen och det påverkar intäkten. För att möta de lägre intäkterna har enheten varit återhållsamma gällande övriga kostnader samt vakanta tjänster.

Miljöavdelningen redovisar ett negativt resultat på totalt 212 tkr. Detta beror framförallt på lägre intäkter än budgeterat hos miljöenheten.

Miljöenheten redovisar ett negativt resultat för helår på 232 tkr. Som följd av färre ansökningar för enskilt avlopp, färre anmälnings- och ansökningsärenden generellt samt färre inventeringar av enskilda avlopp når de externa intäkterna inte upp till den budgeterade nivån. De lägre intäkterna möts av lägre personalkostnader, då tjänstledig personal ej har ersatts under året, samt lägre konsultkostnader.

Livsmedelsenheten redovisar ett positivt resultat för helår på 20 tkr. Avvikelsen beror på att det har varit svårt att rekrytera kompetent personal inom livsmedelsenheten. Eftersom enheten har varit underbemannad har även de externa intäkterna varit lägre än budgeterat, framförallt när det gäller intäkter för extra offentlig kontroll.

Räddningstjänsten visar en negativ avvikelse på 189 tkr för året. Under året flyttades säkerhetsfrågor från räddningstjänst till stab, vilket genererat en positiv avvikelse gällande personalkostnader. Trots lägre personalkostnader har avdelningen inte lyckats nå en budget i balans. Den negativa avvikelsen förklaras av kostnader kopplat till övergången till räddningstjänstförbundet, vilket inte funnits med i budget, samt ökade drivmedelskostnader och materialinköp.

Ledning och stöd har ett positiv resultat för året på 393 tkr vilket avser personalkostnader och lokalkostnader. Avvikelsen beror på lägre personalkostnader för verksamhetskontroller. Vad gäller lokalkostnader så har kontoret budgeterat 180 tkr för "ökning av lokalhyra", men inget utfall under året på grund av att den planerade ombyggnationen av lokalen har skjutits fram.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

I arbetet mot en budget i balans har samhällsbyggnadskontoret under året vidtagit ett antal åtgärder. Kontoret har haft ett ökat fokus på att höja debiteringsgraden och vakanser har ,i de fall

det varit möjligt, inte ersatts. I övrigt har en kontoret antagit en generell återhållsamhet.

Prognos

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 20231231	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2024
Räddningstjänsten	536	554	18	0
Ledning och administration	0	800	800	0
Totalt avdelningen	**536**	**1 354**	**818**	**0**

Analys utfall

Kontoret förde med sig 554 tkr i investeringsbudget från föregående år kopplat till inköp av hjärtstartare och fyrhjuling. Ytterligare 800 tkr har tilldelats till 2023 för att genomföra en lokalanpassning. Kontoret har under året genomfört investeringar för totalt 536 tkr. Inköp av hjärtstartare började redan 2022 och har fortsatt under 2023 samt att en fyrhjuling köpts in.

Prognos

Överförs till kommande år

Inga investeringsmedel föreslås att överföras till 2024.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För

att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

Analys

Samhällsbyggnadskontoret når målet att säkra välfärden genom ökad samverkan. Räddningstjänsten har lagt ner arbete på förberedelsen kring övergång av räddningstjänsten till Räddningstjänstförbund per den 1 januari 2024, som beslutats under hösten. När räddningstjänsten ingår i Räddningstjänstförbundet kommer det innebära en ökad långsiktig kvalité genom att kommunen samordnar sina resurser med andra kommuner. Kvalité inom utbildningar, drift och underhåll av utrustningar och förebyggande arbete.

SBK, Räddningstjänsten: Tillgodose medborgarnas hjälpbehov genom samarbete och nya arbetssätt.

Effektbeskrivning
Hjälpen kommer snabbare. Minskade skadeutfall. Ökad trygghet genom utbildning, material till enskild medborgare.

Delmål År 1:
År 2021. Etablerat samarbete med Jämtlands Härjedalen och västra Norrland.

Delmål År 2:
År 2022. Nya arbetssätt framtagna för att lösa tillgänglighet i glesområderna.

Delmål År 3:
År 2023. Tillgodose medborgarnas behov genom samarbete och nya arbetssätt.

Analys

Inom Samhällsbyggnadskontoret har räddningstjänsten arbetat med att tillgodose medborgarnas hjälpbehov genom samarbete och nya arbetssätt. Under 2023 har arbetet med utredning om eventuell ingång i Räddningstjänstförbundet prioriterats, beslut togs under hösten och inträde kommer ske 1 januari 2024.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Avtal med RJH och västra norrland är på plats	Ja	Ja
År 2022. Genomförda utbildningar i ett nytt arbetssätt att stärka medborgarnas förmåga	Nej	Ja
År 2023. Driftsatt gemensam systemledning	Ja	Ja

Analys

Ett nytt ledningssystem har införts sedan maj 2023 och måttet är uppnått.

Aktiviteter	Kommentar
✔ Avtal med samverkan parter undertecknat	

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Samhällsbyggnadskontoret når målet "Bygg kapaciteten för framtiden". Under 2021 och 2022 genomfördes 13 aktiviteter och nya arbetssätt implementerades med syftet att effektivisera detaljplanarbetet samt att tillse att plan- och byggavdelningen ska uppfattas som tydliga och effektiva. Under 2023 har enheten arbetat med att initiera projektgrupper för detaljplaner och är nu i ett läge där varje nystartad detaljplan ska ha en projektgrupp. Det ökade samarbetet internt leder till större förståelse mellan avdelningarna kring varandras uppdrag. Varje nystartad detaljplan har en projektgrupp att tillgå med representanter från andra avdelningar på kommunen som behöver vara involverade.

SBK: Plan- och byggavdelningen ska arbeta systematiskt med strategiska frågor och kommunal samverkan

Effektbeskrivning
Plan- och byggavdelningen uppfattas som tydliga och effektiva. Det ökade samarbetet internt leder till större förståelse mellan avdelningarna kring varandras uppdrag. Risken för hinder på vägen minimeras och sökande upplever att plan- och byggprocessen går smidigare och är mer förutsägbar.
Mindre resurser behöver läggas på oförutsedda arbetsmoment vilket effektiviserar andra avdelningars uppdrag.

Den psyksociala arbetsmiljön upplevs av medarbetarna som god då tydliga ställningstaganden, rutiner och strategiska frågor är grunden för vårt arbete.

Delmål År 1:
År 2021. Initiera arbete för att införa projektgrupper, 3 av 4 aktiviteter genomförda för att införa projektgrupper.

Ny rutin för process finns dokumenterad, förankrad och implementerad med interna och externa

parter.

Rutin för workshop ang strategisk planering fastställd och rutin efterföljs

Delmål År 2:
ÅR 2022. 4/4 aktiviteter genomförda för att införa projektgrupper
De olika kontoren/avdelningarna; Miljö, MEX, Tekniska, BoUK har möjlighet att engagera sig i projektgrupperna

Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisat APT feb 2022

Workshop angående strategisk planering genomförd 2022

Delmål År 3:
ÅR 2023. Projektgrupperna är en naturlig del i den kommunala organisationen (plan och bygg). Alla planerna har en tilldelad projektgrupp

Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisat APT feb 2023

Workshop angående strategisk planering genomförd 2023

Analys

Det startas upp en projektgrupp för varje ny detaljplan. De olika kontoren/avdelningarna; Miljö, Mark och exploatering, Tekniska samt barn- och utbildningskontoret har möjlighet att engagera sig i projektgrupperna. Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisad och en workshop angående strategisk planering är genomförd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021 och 2022. Antalet genomförda aktiviteter för att införa projektgrupper ***Analys*** Fyra aktiviteter klara	4	4
År 2023. Andel detaljplaner med projektgrupp mäts ***Analys*** Alla nystartade planarbeten har en projektgrupp	100%	90%

Indikator	Utfall	Analys
Under samråd och granskning inkommer yttranden från de olika avdelningarna med för projektet relevant information. De flesta frågorna är välförankrade, varför mindre oenighet uppstår.		

Aktiviteter	Kommentar
Undersöka hur andra kommuner som jobbar med projektgrupper har organiserat sig och jobbar med finansieringsmodeller (plan)	

Aktiviteter	Kommentar
✔ Plan: Avdelningen ska undersöka hur andra kommuner som jobbar med projektgrupper har organiserat sig och jobbar med finansieringsmodeller.	
✔ Plan: Ta fram ett förslag på hur detta skulle kunna se ut i Åre kommun.	
✔ Förslaget finns dokumenterat och presenteras på APT april 2021. Förslaget är förankrat hos ledningsgruppen under och berörda kontorschefer har tagit höjd för resursbehov till kommande års budget.	
✔ Plan och Bygg: Starta upp projektgrupper för varje ny detaljplan	
✔ År 2021: Ny rutin för process finns dokumenterad, förankrad och implementerad med interna och externa parter.	
✔ 2021: Rutin för workshop ang strategisk planering fastställd och rutin efterföljs. Rutin fastställd , workshop genomförs februari 2021.	
✔ År 2022: Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisat APT februari 2022	
✔ År 2022: Workshop ang. strategisk planering genomförd i feb 2022	
✔ År 2023: Uppföljning och revidering av rutin för process genomförd och redovisat APT februari 2023	
✔ År 2023: Workshop ang. strategisk planering genomförd i feb 2023	
✔ Bygg: Identifiera och kartlägga nuvarande remissförfarande med berörda parter internt och externt.	
✔ Bygg: Ta fram ny process för remittering i samråd med berörda parter.	
✔ Nuvarande remissförfarande med berörda parter internt och externt finns dokumenterat och fastställd.	
✔ Plan och Bygg: Ta fram rutin för workshop ang. strategisk planering inför utvecklingsplanearbetet	

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Involvera medborgarna mer

Analys

Samhällsbyggnadskontoret når målet om att involvera medborgaren mer. Måtten för åren 2021 och 2022 uppnåddes inte i tid, men genomfördes under målperioden. Därför bedömer kontoret att målet som helhet nås. Miljöavdelningen har under tre år genomfört en rad olika aktiviteter för att uppnå målet. Enkätundersökning är genomförd, informationsinsatser kring tillsyn och projekt och vad som är aktuellt just nu har genomförts. Köksmästarträffar och krögarträffar har skett för livsmedelsföretagare inom kommunen och träffar har ordnats för avloppsentreprenörer. En rad e-tjänster har tagits fram och implementerats, bland annat avloppsansökan, förbränningsanläggningar och omklassning för livsmedelsanläggningar. För 2023 har det genomförts dialog med medborgare: livsmedelsenheten medverkade på Åre höstmarknad för att berätta om verksamheten och lämna möjligheter för medborgare att ställa frågor.

SBK, Miljöavdelningen: Involvera medborgarna mer

Effektbeskrivning
Det är enkelt för medborgaren att hitta rätt information på hemsidan och nå oss för rådgivning samt veta vart de ska vända sig i olika typer av ärenden. Enkelt för medborgaren att göra rätt. Ökat förtroende och förståelse för miljöavdelningen. Vi uppfattas mer tillgängliga, serviceinriktade och bilden av avdelningen blir mer positiv bland medborgarna. Vi sparar tid och kan fokusera mer effektivt på vårt kärnuppdrag – att minska risken för människors hälsa och miljön.

Delmål År 1:
År 2021. Att ge medborgare insyn i vårt uppdrag samt undersöka vad medborgaren vill att vi på miljöavdelningen förbättrar.

Delmål År 2:
År 2022. Tydliga informationskanaler för medborgarna vart de ska vända sig i olika typer av ärenden som rör miljöavdelningen

Delmål År 3:
År 2023. medborgare vet vad miljöavdelningen arbetar med samt miljöavdelningen initierar dialog med medborgare proaktivt.

Analys

Miljöavdelningen har under tre år genomfört en rad olika aktiviteter för att uppnå målet. Enkätundersökning är genomförd, informationsinsatser kring tillsyn och projekt och vad som är aktuellt just nu har genomförts. Köksmästarträffar och krögarträffar har skett för livsmedelsföretagare inom kommunen och träffar har ordnats för avloppsentreprenörer. En rad e-tjänster har tagits fram och implementerats, bland annat avloppsansökan, förbränningsanläggningar och omklassning för livsmedelsanläggningar. Måtten för åren 2021 och 2022 har dock inte uppnåtts då åtgärder har varit försenade. För 2023 har det genomförts dialog

med medborgare: livsmedelsenheten medverkade på Åre höstmarknad för att berätta om verksamheten och lämna möjligheter för medborgare att ställa frågor.

Mått	Utfall	Mål
År 2021: Enkätundersökning om förbättringsåtgärder och information till medborgaren ***Analys*** Enkäterna gjordes under 2022	Nej	Ja
År 2022: Informationsinsatser	2st	3st
År 2023: Medborgardialoger	4st	4st

Aktiviteter	Kommentar
Bjuda in till fler träffar, köksmästarträff, coronaträff, avloppsentreprenörträff, FÄ och BAD.	
E-tjänster	
Byrunda – ta emot inspel i bygderna. Medborgardialog	
Enkäter	
”Tyck till” på facebook – vad vill medborgarna veta mer om	
Omvärldsbevakning facebook/överlag sociala medier	
Marknadsföra hemsidan	
Förenkla hemsidan	
Årssnurra info hemsida + facebook	
Info vad vi gjort (dagbok miljöavdelningen)	
Långsiktig planering för info ut innan inspektion/inventering/aktivitet	
Offentliggöra SPRINT-rapport	
Offentliggöra resultat livsmedelskontroll	